

Genealogie Voet te Brugge

De Brugse genealoog Marius Voet (1613-1685) en zijn familie, deel 2a

Pieter Donche

In aansluiting op de biografie van de genealoog Marius Voet, eerder gepubliceerd in dit tijdschrift, geven we in deze bijdrage de genealogie van zijn familie.

Deze genealogie hebben we opgesplitst in twee delen: in een eerste deel behandelen we de oorsprong van de familie en de takken die zich in de stad Brugge situeren en waar leden ook in het stadsbestuur actief waren (15de tot 17de eeuw).

In een tweede deel worden de takken besproken die ca. 1580 vanuit Brugge uitweken naar Antwerpen en in volgende generaties verder uitweken naar de Noordelijke Nederlanden: Middelburg, Amsterdam, Utrecht, Zwolle, Dordrecht en Rotterdam.

Spreiding van de familienaam¹

In de stadsrekeningen, oorkonden en kerkarchief van Brugge² zien we dat er al heel vroeg vertegenwoordigers van de naam Voet te Brugge waren:

- 1275, 1 mei: een **Aernout Voet** is één van de vier als scheidsrechters aangesteld door Margareta van Constantinopel, gravin van Vlaanderen en haar zoon Gwijde van Dampierre voor de bepaling van de afbakening

en de vergoeding van de gedeelten van het Maandagse, het Voormezeelse en het Sijseelse, die door de stad wensen aangekocht te worden om bij haar grondgebied ingelijfd te worden.

- 1302-1333 en 1333-34: vermeldingen van een **Joris Voet** *straetkin* in Brugge
- 1303: **Gillis Voet** en een **Simon Voet** als smid
- 1305: **Arnoud Voet**, schepen
- 1319: **Jan fs Enghelbrecht Voetin**, *stallichtmakere*
- 1359: **Gillis Voet**, ambachtsman
- 1377, 3 december en 1378, 11 januari: **Jan Voet**, schepen van Brugge
- 1378-79: een apotheker **Voet**
- 1379-80: *Jtem ghecocht ter apothecarie tsher Janne Voet*
- in dezelfde rekening wordt ook nog vaak **Janne Voet** vermeld die deel uitmaakt van delegaties uitgestuurd in vredesverdragen naar Gent, Ursel, Male, ...
- 1395, 10 oktober: overdracht van een erfelijke rente aan een **Nikolaas Voet fs Ogier**³
- 1413, 5 februari: **Lodewijk Voet**, leenman van het leenhof Burg van Brugge⁴
- 1414, 30 oktober: Petrus Grave, weduwnaar van Margareta Huerels, hertrouwd met **Barbara Voet**, liet bij notarisakte een rente van 31 sch. par. jaarlijks vestigen op twee huizen in de Brugse Blekerijstraat voor het verrichten van jaargetijden voor hem en zijn echtgenotes⁵

Maar de familienaam Voet is daarbuiten ook heel verspreid over Vlaanderen. Alleen al een raadpleging van de gepubliceerde Brugse poortersboeken levert een bonte verzameling aan herkomstplaatsen op. Zo vinden we:⁶

1 Gebruikte afkortingen: ANRB/VAKB: Ver. van Adel van het Kon. België; ARA: Algemeen Rijksarchief, Brussel; FG: Fonds Goethals; FM: Fonds Merghelynck; KBR: Koninklijke Bibliotheek, Brussel; (n.s.): nieuwe (jaar)stijl; (o.s.): oude (jaar)stijl; RAB: Rijksarchief te Brugge; RAG: Rijksarchief Gent; RK: Rekenkamers; SA: Stadsarchief; SAA: Stadsarchief Antwerpen; SAB: Stadsarchief Brugge; SBB: Stadsbibliotheek Brugge; dTdB: de Thibault de Boesinghe.
2 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Inventaire des archives de la ville de Bruges*, 9 vols, Brugge, 1871-1882, Inleiding, pp. 352, 383, 385-386, 398, 440, 456, IV, p. 198; A. SCHOUTEET, *Stadsarchief Brugge. Regesten op de oorkonden I (1089-1300), II (1391-1339), III (1340-1384), IV (1385-1420)*, Brugge, 1973, 1978, 1979, 1982, I, 84, II, 339, III, 393, 654 en 658.

3 RAB, M. VANDERMAESEN, *Inventaris van het oud archief der kerkfabriek van O.L. Vrouw te Brugge*, Brussel, 1984, nr. 1083.

4 A. SCHOUTEET, *S.A. Brugge. Regesten oorkonden*, IV, 633.

5 RAB, W. ROMBAUTS, *Het oud archief van de kerkfabriek van Sint-Jacob te Brugge*, Brussel, 1986, regest nr. 230.

6 R.A. PARMENTIER, *Indices op de Brugsche Poortersboeken*, 2 vols., Brugge 1938; A. JAMEES, *Brugse poorters opgetekend uit de stads-*

- 1359: **Voet Gillis fs Willem**, komend van Aardenburg
- 1387: **Voet Jacob fs Clais**, komend van Diksmuide
- 1431: **Voet Heinrick, filius Gheraerds, geboortig van s Hertogenbussche, beursemaker**
- 1445: **Voet Heinric filius Jans, van Neere bi Remunde in Ghelreland**
- 1441: **Voet Jan filius Jans, van Bruessele**
- 1450: **Voets Maergriete filius Hosten, van Huussen bij Oudenaerde**
- 1451: **Voet Thomaes filius Jans, van Muelenbeke**
- 1452: **Voet Lievin filius Jans, van Hoostbuerch (Oostburg)**
- 1493: **Voets Pieter van Meeuwen int land van Ludicke (land van Luik)**
- 1548: **Voet Jan filius Jordaens, van Ypre**

Te Diksmuide vinden we:

- op 5 en 22 januari 1348 een **Clais Voet**, schepen van Diksmuide.⁷
- in 1446 onder de inwoners een **Christiaen Voet**⁸

Te Veurne (stad) vinden we:

- in 1473 in een ommestelling gehouden op de poorters en inwoners, een **Jan Voet**⁹

In de stad of kasselrij St.-Winoksbergen vinden we:

- in 1389 en 1395 een **Victor Voet** vermeld als poorter en poortmeester van de stad St.-Winoksbergen¹⁰
- in 1469 in de haardentelling van de kasselrij, te Herzele (nabij Houtkerke) een **Willem Voet**¹¹

Van 27 januari 1435 tot 1 oktober 1437 was een **Jehan Voet** baljuw van Elverdinge en Vlamertinge.¹²

rekeningen, 3 delen in 4 banden: deel 1: 1281-1417, Handzame, 1974, deel 2: 1418-1478, Handzame, 1980, deel 3: 1479-1794, Zedelgem, 1980.

- 7 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Inventaire diplomatique des archives de l'ancienne École Bogarde à Bruges*, Brugge, 1899, 3 vols, pp. 260 en 269. Zie ook A. SCHOUTEET, *S.A. Brugge. Regesten oorkonden*, a.w.: III, 97 en 99 (oorkonden i.v.m. de verkoop van een huis in Diksmuide).
- 8 P. DONCHE, 'De inwoners van Diksmuide ten jare 1446', in: *Vlaamse Stam*, 23 (1987), pp. 319-225.
- 9 P. DONCHE, 'De poorters en inwoners van Veurne anno 1473', in: *Westhoek*, 32 (2016), pp. 3-42.
- 10 TH. VERGRIETE, 'Poorters-cuerbroeders van St.-Winoksbergen ten jare 1389', in: *Vlaamse Stam*, 1966, pp. 83-88, i.h.b. p. 85; L. DE BAECKER, *Recherches historiques sur la ville de Bergues*, Bergues, 1847, lijst *Poortmestres ou Chefs des Bourgeois et Chefs de la loi*.
- 11 TH. VERGRIETE, 'De haardentelling anno 1469 van de kasselrij St.-Winoksbergen', in: *Vlaamse Stam*, 1966, p. 360-372, 1967, p. 39-48 en 107-111, i.h.b. p. 370.
- 12 J. VAN ROMPAEY, *Het grafelijk baljuwsambt in Vlaanderen tijdens de Bourgondische periode*, Brussel, 1967, p. 625. Hij was baljuw in naam van Cornelis van Bourgondië, bastaardzoon van de hertog Philips de Goede (aan wie de hertog het baljuwschap van Elverdinge en Vlamertinge had verleend) (ARA, RK, nr. 13928 (baljuwsrekening), zie inventaris Rekenkamers, dl. II, p. 377). Maar meestal werden baljuws aangesteld uit andere streken dan hun aanstellingsplaats teneinde de loyaleiteit tegenover de vorst niet verstoord te zien door loyaleiteit aan de geboortestreek. We vinden de naam Voet niet in de haardentelling van West-leperambacht van 1469 (P. DONCHE, 'De haardentelling van West-leperambacht 1469', in: *Vlaamse Stam*, 24 (1988), pp. 517-539.)

Uit deze ruime geografische verspreiding al in de 15de en 14de eeuw kan men vermoeden dat zeker niet alle Voets familie van elkaar zijn.¹³

Herkomst van de behandelde familie Voet

De oude genealogieën geven als plaats van herkomst **leper** maar tevens wordt er bij gezegd 'wonend in de kasselrij Veurne'.¹⁴ We konden echter geen overtuigende bevestigingen vinden voor een herkomst uit die stad, maar enkel losse voorkomens van de naam daar:

- omstreeks 1225 ontstond te leper een vete tussen de familie van een Margareta Medem en de familie van haar echtgenoot **Lambrecht Voet**, in die mate dat gravin Johanna van Constantinopel de leperse schepenen verplichtte tussenbeide te komen en het geschil te beslechten. Onder de vredesvoorwaarden werd gesteld dat een godshuis voor 20 arme en ziekelijke lieden moest opgericht worden. Margareta, ondertussen weduwe geworden stond in 1227 haar woning af voor het inrichten van een godshuis dat aan St.-Catharina werd toegewijd. Het godshuis bleef nog 350 jaar bestaan maar werd vernield door de Geuzen in 1578 en de zusters werden uitgedreven. Eerder waren Margareta Medem en Lambrecht Voet milde weldoeners geweest van de H. Geestkapel (tussen de stadshalle en de St.-Maartenskerk). Een Michel *Pes* (Latijn voor *Voet*) was in 1243 (n.s.), schepen van leper.¹⁵

- in een lijst van wethouders van leper vonden we:¹⁶

2 febr. 1253: 10/13: **Boudewijn Voet**
 2 febr. 1260: 4/13: **Lambert Voet**
 2 febr. 1276: 1/13: **Jacob Voedt**
 2 febr. 1279: 2/13: **Jacob de Voet**
 a° 1281: 2/11: **Guillaume Voedt**
 2 febr. 1293: 3/13: **Jacob de Voet**

Een andere kandidaat voor de plaats van herkomst van de hier behandelde familie is, op heraldische gronden: **Oudenaarde**. We vonden immers een zegel uit 1426 van een **Franse Voet**, herbergier aldaar, dat in het veld

13 Over andere families Voet, zie bv. W. VAN HOORICK, 'De familie Voet in Oost- en Zeeuws-Vlaanderen', in: *Vlaamse Stam*, 41 (2005), pp. 1-28 en IDEM, 'Nog een familie Voet in Oost- en Zeeuws-Vlaanderen', in: *Vlaamse Stam*, 45 (2009), pp. 152-174.

14 Ook overgenomen door J.-J. GAILLIARD in de eerste zin van zijn genealogie Voet in *Bruges et le Franc*. Nergens in zijn bijdrage wordt daar enig bewijs of aanwijzing voor gegeven en evenmin wordt meegegeven waar deze bewering op steunt. De oude genealogieën geven steeds leper als plaats van oorsprong.

15 J.E. CORNILLIE, *leper door de eeuwen heen*, leper, s.d. [1950], p. 79 en 151 op basis van I.L.A. DIEGERICK, *Inventaires ... Chartes et documents ... ville d'Ypres*, 7 dln., Brugge, 1853-1868, nrs. XL en MMCVII. Zie ook N.N., *Monasticon Belge, T. III: Province de Flandre Occidentale*, 4 vols., Centre National de Recherches d'Histoire Religieuse, Liège, Vol.1: 1960, Vol. 2: 1966, Vol 3: 1974, Vol 4: 1978, pp. 954 en 976.

16 RAB, Fonds dTdB 424, aantekeningen van kroniekschrijver Gerard de Feu.

drie voetzolen afbeeldt (zie hiernaast) en wat ook voorkomt in het familiewapen van de Brugse Voets.

Oudenaarde zien we overigens ook nog een paar keer opduiken bij de Brugse Voets: zo had te Brugge op 26 oktober 1549 een jonkvrouw Anna Busscop, weduwe van *Jacob Voet Janszeune* aan het klooster der Zwartzusters van Pamele in de stad Oudenaarde een losrente verkocht, bezet op een huis (een bakkerij) die zij bezat te Pamele in de *Berchstrate*.¹⁷ En Antonius [II] Voet (gehuwd met Maria de Cioli, zie hierna), heer van Voormezele bezat in 1518 en in 1552 een lijfrente van 6 pond groten Vlaams jaarlijks, verzekerd op de stad Oudenaarde.¹⁸

Een familienaam Voet blijkt ook regelmatig voor te komen in de regesten op de staten van goed van Oudenaarde en van Pamele-bij-Oudenaarde alsook in de procesdossiers van de Raad van Vlaanderen in verband met Oudenaarde.¹⁹

Wapenschild

Het wapenschild van de familie Voet is een sprekend wapen: *in lazuur 3 rechtervoetzolen van zilver met in het hart een schild geschaakt van zilver en keel (of keel en zilver)*. Het hartschild is een latere toevoeging (zie verder).²⁰

Heel oude voorstellingen op zegels van het wapen zonder het hartschild met de drie voetzolen zijn er nauwelijks, we kennen er slechts één: dit van 26 januari 1426 (n.s.) van een *Franse Voet*, poorter en herbergier te Oudenaarde: *drie voetzolen* (schildhouders: een wildeman en twee klimmende, aanziende leeuwen, komend uit het zegelveld, randschrift: *Sr Franse Voet*).²¹

Het kleine zegel hangt aan een oorkonde dat een ontvangstbewijs is van 8 januari 1426 (n.s.) die deze Oudenaardse herbergier uitschreef voor zijn, door de baljuw van het Land van Aalst vergoede onkosten (18 schellingen) en dit voor het logeren rond 16 oktober 1425 gedurende twee dagen en twee nachten van Lodewijk van den Hole, baljuw van het Land van Aalst

samen met acht leenmannen, een klerk, een sergeant en andere dienaars van de hertog van Bourgondië, die een 'doorgaande waarheid'²² hadden gehouden.

Zegel van Franse Voet, 26 januari 1426 (n.s.) met in het schildveld drie voetzolen (ARA, Acquiten van de Rekenkamer van Rijsel, Doos nr. 125/A)

De Brugse Voets voerden ook drie voetzolen in hun wapen maar vermeerderd met een geschaakt hartschild. Dit hartschild is het wapen van de dorpsheerlijkheid Voormezele (bij leper) die in 1529 in bezit kwam van Petronella van Patvoorde, de weduwe van IV. – Antonius [I] Voet²³ en na haar overlijden in 1530 met haar oudste zoon V. – Antonius [II] Voet in bezit van de familie bleef tot aan het overlijden van Jacoba Voet in 1582. Hoewel de familie daarna die heerlijkheid niet meer bezat bleef dit hartschild in hun familiewapen meestal aanwezig. Er zijn ook voorbeelden van afstammelingen die enkel de drie voetzolen in hun wapen voerden.

De kleur waarmee in dit geschaakte hartschild het *zilver* afwisselt is in de Brugse grafschrifttekeningen van de Hooghe steeds *keel*, maar anderen citeren meestal *sabel*.²⁴ Als eerste van de zich afwisselende kleuren komt soms het *zilver*, dan weer het *keel / sabel* voor.

We vinden het ook terug op lakzegels uit 1700, 1705 en 1712 in de takken te Amsterdam en Zwolle.²⁵

17 SAB, reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 705 (1549-1550), pp. 54-55.

18 SAB, Weesregisters, St.-Janszestendeel, boek 9 (1516-1535) f° 103 (5 febr. 1518 (n.s.)) en SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 51 (1551-1552) pp. 403-404 (19 juli 1552).

19 Zie P. VAN BUTSELE, *Alfabetische klappers met genealogische analyses op de staten van goederen van Oudenaarde (1378-1600)*, 35 delen, Oudenaarde, Stadsarchief, 1990-1995 en IDEM, *Alfabetische klappers ... van Pamele-Oudenaarde (1352-1593)*, 6 delen, Oudenaarde, 1979-1983; J. BUNTINX, *Inventaris van het archief van de Raad van Vlaanderen*, 9 delen, Brussel, 1964-1979.

20 In 1306 gebruikte een Jan Voet, schepen van Sijssele een zegel op een oorkonde m.b.t. de verkoop van een stuk grond (RAB, Brugse Vrije, Oorkonden, nr. 111). Maar van zijn zegel aan de oorkonde van 29 oktober is de middenstrook helaas afgeschilferd zodat we geen idee hebben wat in het zegelveld stond.

21 J. TH. DE RAADT, *Sceaux armoriés des Pays-Bas et des pays avoisinants*, dl. 4, Brussel, 1903, p. 151.

22 Een 'doorgaande waarheid' was een periodiek collectief gewetensonderzoek met als doel het opsporen van niet-bestrafte feiten d.m.v. getuigenissen. De doorgaande waarheid was een feodaal recht van de hoge justitie.

23 (ed.) H. DE LIMBURG STIRUM, KAN. DE JOIGNY, *Manuscrit relatif aux seigneuries de Flandre* (uittreksel uit *Annales du Cercle Archéologique et Historique d'Audenarde*), Oudenaarde, 1935, p. 217 (Voormezele).

24 Zie voor Voormezele: J.-M. VAN DEN EECKHOUT, *Wapenboek van het middeleeuwse Vlaanderen*, Sint-Niklaas, 2009.

25 In de verzameling lakzegels van het Centraal Bureau voor Genealogie in Den Haag vindt men nog enkele andere lakzegels uit de late 19de eeuw, maar deze komen voort van een *andere* familie Voet, die het wapen van de Voets uit Vlaanderen usurpeerden en zich onterecht een naam *Voet van Vormezele* toe-eigenden (zie verder):

- HLAKNL000998 (rechthoekig met afgeronde hoeken), helmteken: voetzool;

- HLAKNL002630 (rechthoekig met afgeronde hoeken), helmteken: kroon met een aanziende zwaan met de hals naar (heraldisch) rechts, met open gespreide vleugels, is allicht Voet van

Bronnen voor de genealogie

1. Een oude genealogie Voet vindt men in de handschriften van Joannes Ludovicus DE JOIGNY DE PAMELE (1655-1697).²⁶ Deze genealogie geeft maar schaarse gegevens bij de individuele personen en vermeldt vaak ook (veel) minder kinderen uit een gezin dan de hierna genoemde genealogieën. Maar zij heeft wel een opmerkelijke eigenschap: zij bevat immers her en der kleine aanvullingen in het geschrift van de genealoog Marius Voet (1613-1685) zelf!²⁷

Hierna verwijzen we naar deze genealogie met de vermelding *gen. J.L. de Joigny d. P.*

2. In de verzameling aangelegd door Joannes Idesbaldus MASIN (1631-1694)²⁸ vonden we ook twee 17de-eeuwse niet zeer uitgebreide handschriftelijke genealogieën. Een vergelijking tussen beide toont dat het om dezelfde genealogie gaat waarbij de ene mogelijk een kladversie is voor de andere. Deze genealogie vermeldt meestal niet alle kinderen uit elk gezin en geeft ook maar weinig detailgegevens bij de vermelde personen.

Hierna verwijzen we naar deze genealogie met de vermelding *gen. J.I. Masin.*

We merken op dat ook Jacobus Antonius KERCHOF (1625-1685), een andere genealoog uit de 17de eeuw in het bezit lijkt geweest te zijn van een genealogie Voet. Dat is wat men kan begrijpen uit twee opmerkingen in een genealogie van Patvoorde, deel van zijn verzameling (bewaard in SBB): *siet de descenten in de familie Voet* en *Siet dese kinderen in genealogie Voet*. Maar in zijn verzameling is er geen genealogie Voet te vinden ... Misschien bedoelt Kerchof de genealogie van J.I. Masin (met wie hij zeker contact heeft gehad²⁹).

Voormezele (idem tekening in A.A. Vorsterman van Oijen, *Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche Familiën met genealogische en heraldische aantekeningen*, Pl. 89);

- HLAKNL012349 (rond), alliantiewapen Voet – N., helmtaken: kroon met aanziende zwaan met de hals naar (heraldisch) links, met open gespreide vleugels [allicht Voet van Voormezele, zie nr. 2];
- HLAKNL012350, idem als HLAKNL002630, maar scherpere indruk;
- HLAKNL012351, ovaal (onderrand van schild en hartschild in V-vorm), helmtaken: kroon met een aanziende zwaan met de hals naar (heraldisch) rechts, met open gespreide vleugels, schildhouders: twee griffioenen [allicht Voet van Voormezele, zie nr. 2];
- HLAKNL012352, ovaal, ruitvormig schild, helmtaken: voetzool (idem figuur als in nr. 1).

26 ANRB/VAKB, Brussel, privéverzameling de Limburg Stirum in Vol. II, f° 68r-68v.

27 Zijn erg karakteristiek geschrift is uiterst herkenbaar.

28 RAB, Fonds dTdB, nr. 424, genealogieën (interne nummers) 534 en 642 (inventaris in P.A. DONCHE, *De verzameling J.I. Masin (1631-1694). 700 genealogieën en genealogische fragmenten betreffende de Zuidelijke Nederlanden uit de 17de eeuw*, Brugge, 2015). Het blad 642, allicht de kladversie, bevat daarnaast wel nog een 10-tal excerpten van akten uit de weesregisters van het Brugse St.-Janszestendeel.

29 Zie P.A. DONCHE, *De verzameling J.I. Masin ...*, hoofdstuk *Vergelijking met andere verzamelingen*.

3. In het Fonds GOETHALS steekt nog een andere beknopte genealogie van de familie Voet, in een 17de-eeuws geschrift.³⁰ De inkt is echter uiterst licht zodat nogal wat delen zeer moeilijk tot niet meer leesbaar zijn, maar wat leesbaar is, is geheel in overeenstemming met wat hierna gegeven wordt. Bijzonder er aan is dat a) het geschrift hetzelfde is als dit in een gelijkaardig klein bladje waarin de erfopvolging van de heerlijkheid Voormezele (over de families vander *Carreeste* (Karrest), van Patvoorde en Voet) belicht wordt en dat verder ter sprake komt (bij IV. – ANTONIUS [I] Voet, heerlijkheid Steenkerke) en b) dat het talrijke detailaanvullingen bevat in het geschrift (en in diepzwarte inkt) van Marius Voet zelf.³¹

Hierna verwijzen we naar deze genealogie met de vermelding *FG 987, f° 16-16v.*

4. In 1864 werd een genealogie van de familie Voet gepubliceerd door J.-J. GAILLIARD (1801-1867) in zijn *Bruges et le Franc*.³² Deze is vrij beperkt, erg onvolledig en bevat ook diverse verkeerd gelegde verbanden.³³ GAILLIARD, zoals gewoonlijk, vermeldt niet zijn bronnen maar hij lijkt van het bestaan van de bovengenoemde oude genealogieën niet op de hoogte geweest te zijn (of anders erg slordig te werk zijn gegaan) wat mogelijk zijn verhaspelingen van de vele Antonius Voet (waarvan er vijf op rij zijn van vader op zoon) kan verklaren.

5. Uit een onverwachte hoek en erg interessant – maar wel niet voor elk onderdeel want in de afstamming na 1600 is een deel zelfs grondig mis – is een genealogie Voet, gepubliceerd in 1890 door A.A. VORSTERMAN VAN OYEN in het *Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche familiën*.

Onder precies hetzelfde wapen als de Brugse Voets wordt daar een Nederlandse familie Voet belicht die zou afstammen uit de Brugse familie. Die Nederlandse Voets zouden in eerste instantie afstammen van een uit Duisburg³⁴ (Duitsland) afkomstige Johann Heinrich Voet en wiens voorouders uit het vorstendom Lippe-Detmold aansluiting zouden hebben op de Brugse

30 KBR, Hs. FG, nr. 987, f° 16-16v (deel van een katern van vier bladen (f° 16-19), vanaf f° 17: familie Colin).

31 Waaronder zeven geboortedata uit de periode 1544-1554 in het gezin van VI.- Antonius [III] en Maria van (den) (H)Eck(e), wat laat vermoeden dat deze door de ouders zelf opgetekend waren in een huiselijk memoriaal.

32 J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc ou leur magistrature et leur noblesse, avec des données historiques et généalogiques sur chaque famille*, 5 vols. + suppl., Brugge, 1857-1864, Suppl. (1864), pp. 342-348 (genealogie Voet). De opvolging van de bezitters van de heerlijkheid Voormezele sluit niet helemaal aan bij deze gegevens in (ed.) H. DE LIMBURG STIRUM, *Manuscrit ... Flandre*, pp. 216-217.

33 De genealogie *Voet de Voormezele* in KBR, FM 71 (genealogische geschriften van Edouard H.F. D'Hont de Waepenaert (1813-1891), T. 21 is in feite de versie zoals gegeven door J.-J. GAILLIARD (1801-1867) met dezelfde fouten maar met veel minder biografische details over de individuele personen.

34 25 km ten Oosten van de grens van Duitsland met Nederlands Limburg. Erder, in het vorstendom Lippe-Detmold, ligt op ong. 170 km Noord-Oost van Duisburg aan de Wezer en op 40 km West van Hamburg.

Voets in de persoon van (de in deel 2b vermelde) VII. bis – 2. Jan Voet (geboren te Brugge 1578 in het gezin van Jacob en Catharina van Wymeersch, dat van Brugge naar Antwerpen migreerde).³⁵ Deze publicatie zette - in hetzelfde jaar nog - een Herman Theodorus Voet (1821-1908) aan tot een verzoek van 28 oktober 1890 aan de Nederlandse koning om zichzelf en zijn wettelijke nakomelingen Voet van Vormizeele te mogen noemen (Vormizeele naar de dorpsheerlijkheid Voormezele die de Brugse Voets een tijdlang in bezit hebben gehad, zie verder). Het werd hen toegestaan. De overheid had blijkbaar een blind vertrouwen in VORSTERMAN VAN OYEN en er werd geen enkel eigen kritisch onderzoek gedaan om de genealogie en de aanspraken te verifiëren ...

Maar 30 jaar later, in 1920 werd die claim op afstamming uit de Brugse Voets helemaal onderuit gehaald. In een korte maar zeer overtuigende bijdrage van een C.J. POLVLIET³⁶ werd aangetoond dat de vereenzelviging van de verstgekende voorvader van deze Nederlandse Voets, de Jan Voet (gehuwd in 1599 met de Brugse Martine Crijnsse) met VII. bis – 2. Jan Voet geheel onterecht was, de beide Jan Voet konden niet één en dezelfde persoon zijn.³⁷ Snoeien we die onterecht op de stamboom geënte tak weer weg dan blijft er nog steeds een substantieel (en valabel) deel van de genealogie over.

Hierna verwijzen we naar deze genealogie met de vermelding *gen. A.A. Vorsterman v. O.*

6. De hiervoor genoemde kapitein-ingenieur CHR. J. POLVLIET had zelf al in 1887 (dus zelfs nog drie jaar eerder dan de publicatie van A.A. VORSTERMAN VAN OYEN!) in een genealogisch tijdschrift een genealogie Voet gepubliceerd³⁸ en had gevonden dat de VII. bis – 2. Jan Voet, geboren te Brugge in 1578 in het gezin van Jan en Catharina van Wymeersch (dat daarna naar Antwerpen was uitgeweken), te Antwerpen "ongehuwd" (klopt niet) overleden was. Hij had bij een Jacomina Moens (+ 24 augustus 1679) een "natuurlijke" ("natuurlijk" klopt niet) zoon Jan nagelaten, "geboren te Antwerpen op 24 augustus 1629". Deze Jan junior vestigde zich in Overijssel, werd schout van Dalfsen en had zelf een afstamming in Zwolle, Dordrecht en Rotterdam. Deze – nochtans ook Nederlandse – afstamming Voet bleef

in het werk van VORSTERMAN VAN OYEN dan weer totaal onvermeld. (Een echte afstamming was dus weggelaten en een andere, onterechte aangeënt.)

Hierna verwijzen we naar deze genealogie met de vermelding *gen. C.J. Polvliet.*

Het deel van de genealogie Voet dat zich in Vlaanderen situeert en dat in de publicaties van VORSTERMAN VAN OYEN (1890) en C.J. POLVLIET (1887) nauw op elkaar aansluit, bleek erg waardevol. Immers, onze eigen reconstructie van de genealogie Voet aan de hand van originele Brugse archieven uit de 16de eeuw blijkt steeds weer in overeenstemming te zijn met het corresponderende deel in deze twee gepubliceerde genealogieën. Zij blijken zelfs meer dan eens leemtes in dateringen op te vullen en daarbij slechts zelden een tegenstrijdigheid op te leveren.

VORSTERMAN VAN OYEN noemt niet de bron waaruit hij overnam (wel zeker is dat hij dit niet allemaal zelf opgezocht heeft). En C.J. POLVLIET in zijn artikel uit 1887 vermeldt ook alleen maar dat hij zijn genealogie Voet publiceerde uit *de familiepapieren van mijn neef Dr. C.J. ten Bosch Az, wiens grootmoeder tot dit geslacht behoorde*.³⁹ Ongetwijfeld heeft geen van beide auteurs ooit zelf voor resp. 1890 en 1887 opzoeken gedaan in Brugse archieven en zijn hun publicaties gesteund op overgeleverde oude handschriftelijke genealogieën.

33 jaar na zijn eerste publicatie over het 'Geslacht Voet' schrijft C.J. POLVLIET opnieuw erover in een bijdrage van 1920, waar hij - bijna terloops - vermeldt dat hij in Brussel de bevestiging had gevonden van de afstamming van de Jan Voet, schout van Dalfsen als een "natuurlijke" ("natuurlijke" klopt niet) zoon van Jan Voet en Jacomina Moens. En dit in a) een handschrift van A.E. HELLIN en b) in een afschrift uit het Ministerie van Buitenlandse Zaken, beide bewaard in de Koninklijke Bibliotheek, Fonds Goethals.⁴⁰

Deze beide handschriftelijke genealogieën konden uiteraard niet ononderzocht blijven:

35 De stamvader van de Nederlandse Voets, Jan Voet zou op 5 maart 1599 in Zeeland met de in Brugge geboren Martina Crijnsse gehuwd zijn. Zij zouden zich eerst in Zeeland gevestigd hebben tot 1619 om daarna om godsdienstige redenen (de twisten tussen Remonstranten en Contra-Remonstranten) de wijk genomen te hebben naar Duitsland naar Erder.

36 Christiaan Johan Polvliet (geb. Gorinchem, 13 oktober 1847), *kapitein der genie, adjutant van de inspecteur van dat wapen, lid van het historisch genootschap te Utrecht*, zoals hij zichzelf omschrijft in een genealogie Polvliet, in: (red.) A.A. VORSTERMAN VAN OIJEN, *Stam- en Wapenboek van aanzienlijke Nederlandsche Familiën*, dl. 3 (1890), p. 26 met in voetnoot een lijst van zijn genealogische publicaties (w.o. Voet in het *Alg. Nederl. Familieblad*).

37 C.J. POLVLIET, 'Geslacht Voet', in: *De Nederlandsche Leeuw*, 38 (1920), pp. 58-60.

38 CHR.J. POLVLIET, 'Geslacht Voet', in: *Algemeen Nederlandsch familieblad, orgaan van de Vereniging Het Nederlandsch Familie-Archief*, 4 (1887), pp 242-245.

39 Allicht is die grootmoeder XIII.2. Adriana Carolina Voet, gehuwd met Cornelis ten Bosch. We vonden een arts Dr. C. Ten Bosch Az die eerst in Geertruidenberg een praktijk had (1 jan. 1883) en later in Voorburg (28 mei 1898, 20 april 1901, 30 april 1903, 30 april 1906, 1 jan. 1912) (*Maandblad uitgegeven door de Vereniging tegen de Kwakzalverij*, zie de Naamlijst der leden in nrs. 3/1 (jan. 1883), bijvoegsel mei 1898, 21/2 (febr. 1901), 23/1 (jan. 1903), 27/5 (mei 1907), 32/1 (jan. 1912)). Geertruidenberg is 15 km Zuidoost van Dordrecht, Voorburg is een gemeente ten noordoosten grenzend aan Den Haag, thans Leidschendam-Voorburg. *De Echo van Het Zuiden, Nieuws- en advertentieblad voor Tilburg, ...*, van 6 maart 1881 vermeldt Dr. C. Ten Bosch, van Utrecht, benoemd door de gemeenteraad van Geertruidenberg tot gemeente-geneesheer. Het *Leidsch Dagblad* van 10 juli 1886 vermeldt de aanstelling door de gemeenteraad tot gemeente-geneeskundige van dr. C. Ten Bosch Az, arts te Geertruidenberg.

40 Resp. KBR, Hs, FG, nr. 750, pp. 383-387 en nr. 1046, f° 113-117v.

7. Die eerste door POLVLIET genoemde genealogie Voet steekt in de gekende verzameling van kopieën van genealogieën bijeengebracht door kanunnik Auguste Emmanuel HELLIN (1724-1802).⁴¹ HELLIN zelf vermeldt niet waarvan hij deze kopieerde.

Hierna verwijzen we naar deze genealogie met de vermelding *gen. A.E. Hellin*.

8. De andere door POLVLIET genoemde genealogie Voet steekt tussen de duizenden afschriften van documenten die Felix-Victor Goethals (1798-1872) liet maken uit de verzamelingen van de Heraldische Kamer, toen en ook nu nog bewaard in het Ministerie van Buitenlandse Zaken te Brussel.⁴² In de kopie van de genealogie Voet staat aan het begin in de linker marge vermeld: '*Bern^d v.d. Str. 1670*'. Deze afkorting lezen we als: *Bernard van der Straeten*. Bernard VAN DER STRAETEN (1581-1636) was schepen van Brugge, wapenheraut van de Nederlanden ten tijde van de aartshertogen Albrecht en Isabella en genealoog. Waar 1670 op slaat blijft onduidelijk.⁴³

Als deze genealogie (deels) uitgezocht werd door Bernard VAN DER STRAETEN dan moeten de door hem gevonden gegevens ergens ophouden in het eerste kwart van de 17de eeuw gezien hij overleed in 1636. De genealogie is wel nog verder aangevuld (tot 1691), misschien door familieleden Voet, waaronder mogelijk de genealoog Marius Voet (1613-1685) zelf, maar na hem ook allicht door diens neef Antonius Voet (+1693) gezien de geboortedata van twee van diens

kinderen zelfs het precieze uur van hun geboorte vermelden.

Hierna verwijzen we naar deze genealogie met de vermelding *gen. B. v.d. Straeten*.

9. Op de valreep vonden we ook nog in het Archief Leiden, een handgeschreven genealogie in een vroeg 19de-eeuws geschrift.⁴⁴ Deze overspant 14 generaties in een vertikaal schema op een zeer lange strook papier. Zij stemt in zeer ruime mate overeen met de *gen. C.J. Polvliet* maar zonder dat een van beide een afschrift van de andere is, t.o.v. elkander zijn er in beide richtingen details in meer of min aan te wijzen. Maar het zijn vooral de inleidende teksten die relevant zijn, zij bevatten immers de kopies van twee attestaties uit 1661 van waarachtigheid van de genealogie. Zij maken ook duidelijk voor wie en door wie en hoe de genealogie tot dat jaar werd samengesteld. De aanvullingen met de verdere generaties lopen nog door tot 22 december 1796. Meer hierover in de inleiding van deel 2b van onze bijdrage.

Hierna verwijzen we naar deze genealogie met de vermelding *gen. Archief Leiden*.

De laatste vijf genealogieën gaan wellicht alle terug op dezelfde documenten met een vroege herkomst. Voor de 16de eeuw werd daarvoor vermoedelijk ook gebruik gemaakt van persoonlijke memorialen van leden van de familie Voet: immers de zeer precieze opsomming van alle kinderen van een gezin (ook alle jong overledenen) samen met de vermelding van een *volledige* datum van geboorte (dag, maand, jaar) én de namen van de doopheffers en dit zelfs al zo vroeg als in 1509 wijzen hierop. 1509 is lang voor dat er door de kerkelijke overheid werd gestart met het verplichte aanleggen van doopregisters.

De eigenlijke genealogie

De eerste drie generaties geven we zoals zij in de *gen. B. van der Straeten* beschreven staan (en overgenomen in de *gen. J.I. Masin*, de *gen. Archief Leiden*, de *gen. A.E. Hellin* en in de publicaties van *C.J. Polvliet* en *Vorsterman van Oyen*). We geven deze generaties wel met alle nodige reserves en commentaren. Het bleek niet mogelijk archiefbronnen te vinden die de samenhang van de genoemde personen en de opeenvolging van deze drie eerste generaties volledig bevestigen. De details hierin die wél door archiefstukken konden bevestigd worden herkent men hieronder aan de voetnoten waarin we de bronnen vermeld hebben.

Vanaf generatie IV wordt de samenhang wel in ruime mate bevestigd door originele archiefbronnen.

41 Geboren te Antwerpen op 11 februari 1724, op 23 maart 1753 benoemd tot kanunnik van Gent, St.-Baafs, overleden te Gent op 5 april 1803. Zie over hem en zijn geschriften: A.-GH. DEMANET, 'Hellin (Auguste-Emmanuel)', in: *Biographie Nationale*, dl. VIII, 1884-85, kol. 897-900 en H. WILLEMS & H.B. SEGAEERT, *Heraldium Flandriae*, s.l., 1987.

42 Deze verzameling wordt ook wel het *Fonds Beydaels* genoemd, naar de wapenheraut Charles Jean Beydaels (1747-1811). Nadat het archief, bibliotheek en handschriftenverzameling van de Heraldische Kamer in 1731 door een brand van het paleis op de Coudenburg verloren was gegaan, had deze zich na zijn aanstelling in 1782 bijzonder ingespannen om de verzameling te reconstrueren. Zie hierover P. DE WIN, 'Het "Heraldisch Fonds", een weinig gekende handschriftenverzameling ...', in: *Liber Amicorum Raphaël De Smedt*, Leuven, 2001, pp. 397-414. Deze verzameling is echter slecht ontsloten en bovendien enkel raadpleegbaar op microfilms van de eerste generatie (in wit op zwart, allicht van voor 1960), raadpleging stelt daardoor hoge eisen zowel aan het geduld als aan de ogen ...

43 Het kan niet een jaartal uit zijn leven betreffen (hij + 1636) en evenmin het jaar van een redactie zijn want we treffen er nog detailgegevens in aan tot 2 mei 1691. We vinden een zelfde marginale verwijzing *Bern^d v.d.Str., 1670* ook bij de genealogieën *Kerchof* en *Knibbe* in KBR, Hs, FG, nr. 1021 (eveneens kopieën uit de verzamelingen van de Heraldische Kamer, Min. Buitenl. Zaken). De genealogie Kerchof daar is onweerlegbaar de versie die kanunnik Jacobus Antonius Kerchof (1625-1685) zelf over zijn eigen familie samenstelde, gezien deze zijn fantasierijke verzinsels over het ontstaan van zijn wapenschild, het verhaal van zijn voorouder Mathieu Kerchof die Philips de Goede de overwinning zou bezorgd hebben in de slag van Gavere in 1453 en zijn fictieve voormoeder Magdalena van Vlaminckpoorte, bevat (zie hierover onze eerdere bijdrage met de biografie van Jacobus Antonius Kerchof en de genealogie van zijn familie).

44 Leiden, Erfgoed Leiden en omstreken, Archief Familie Tydeman, nr. 540, rubriek I, A.2, inventaris nr. 34. Het is ons niet duidelijk op welke manier een kopie van een genealogie Voet daar beland is.

I. – **WILLEM VOET**. Geboren in een 'adellijke' familie van leper, maar vermeld als wonend in de kasselrij Veurne in 1380 en 1395. Hij huwde in 1390 met Maria (DE) DUERNAGHELE, dochter van de heer van Vroyland⁴⁵ (*in hermelijn een keper van sabel*⁴⁶). Zij hadden vier kinderen:

1. **Everard**, heer van Pamele, heerlijkheid die hij verkocht aan Niklaas Vijts.⁴⁷ Hij was kamerheer van Philips van Bourgondië.⁴⁸ Hij werd met anderen in zijn dienst, onthoofd door de Brusselaars in 1421.⁴⁹

2. **JACOB**, zie verder onder II.

3. **Willem**. Hij huwde te Leisele (kasselrij Veurne) met N.N. Hij had twee kinderen:

a. **Paschasia**. Zij huwde met Jan VAN ST.-OMER gezegd VAN RENINGE.

b. **WILLEM**. Hij huwde met Antonia D'OREDO (*in keel een adelaar van goud*). Zij hadden volgende kinderen:

i. **Malin**. Hij huwde Georgette N.

ii. **JAN**. Hij huwde met Maria WILLAEY, dochter van Christiaen (*gepaald van 6 stukken van zilver en keel met een schuinbalk van lazuur beladen met 3 adelaars van goud*). Zij hadden een zoon:

1. **Jacob**. Over deze Jacob Voet vinden we wel sporen in Brugse archiefreeksen. Hij huwde een eerste maal met Cornelia DE PLUMCOOPERE, dochter van Jan. Zij was tevoren weduwe met twee dochters van Cornelis Bernaerts fs Nicasius. Zij overleed in of voor 1530.⁵⁰ Hij huwde een tweede maal met Margareta KRAEMS. Hij huwde een derde maal met Anna BUSSCHOP, dochter van Lodewijk. Zij was geboren circa 1509 (41 jaar in 1550⁵¹). Op 17 november 1537 werd Jacob fs Jan Voet, vrijlaat in Snellegem voogd van Anna, dochter van meester Jan de Plumcooper (allicht een verwante van zijn eerste echtgenote).⁵²

Hij overleed voor 1 december 1546 want toen werd Anna Busschop zijn weduwe genoemd.⁵³ Op 26 oktober 1549 verkocht jonkvrouw Anna Busscop, weduwe van *Jacob Voet Janszeune* aan het klooster der Zwartzusters van Pamele in de stad Oudenaarde een losrente bezet op een huis (een bakkerij) te Pamele in de *Berchstrate*.⁵⁴

Als weduwe was zij in 1550 al hertrouwd met Pieter Slabbaert, weduwnaar van Elisabeth Mourinck.⁵⁵ Anna Busschop overleed circa 1552-1553.⁵⁶ Zij had een jaargetijde gesticht in de Brugse Bogaardenschool: elk jaar op 27 juli (allicht haar overlijdensdag/maand) moest in de kapel een gezongen requiemmis opgedragen worden voor haar zielerust.⁵⁷

c. **Jan**. Hij was abt van Drongen. Hij overleed op 27 januari 1473 (n.s.) (6 kal. feb. 1472) en werd begraven in zijn abdij (*gist illec*). Hij verzaakte aan zijn waardigheid van abt in 1470. Zijn grafschrift in zijn abdij, waarvan hij gedurende 28 jaar en 7 maanden abt was, luidt: *Anno Dni 1472, 6 kalend. febr. obiit d(omi)nus Joannes Voet, quondam abbas hujus eccl(es)iae, qui eomdem rexit annis 28 cum mensibus 7; cujus aia per miam Dei requiescat in pace*.⁵⁸

4. **Jan**, ridder, in 1425 kapitein van het kasteel van Male. Hij huwde met Agnes, dochter van Jan, heer VAN DER VICHTE.

akte: RAB, Brugse Vrije, reg. 16.570 (weesregisters Oostkwartier) f° 40.

53 SAB, Reg. prot. klerken Vierschaar, nr. 638 (1545-1548), p. 263: *joncvrauwe Anna Bisscop wed(uw)e van wijlen Jacop Voet Janssuene den vrilaet*.

54 SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 705 (1549-1550), p. 54-55.

55 SAB, reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 51 (1551-1552), p. 78: *Pieter Slabbaert ende joncvr(ouw) Anna sBusscops zijne ghezelnde te vooren weduwe van Jacob Voets, houders ende bezitters vanden voornoemde sterfhuuse van joncvr(ouw) Lysbette de dochter van Cornelis Mouric de huusvrouwe was vanden voornoemde Pieter ten tijde als zoe leifde*.

56 SAB, reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 52 (1552-1553), p. 334 en 350.

57 A. SCHOUTEET, *Een beschrijving van de Bogardenschool te Brugge omstreeks 1555 door Zeger van Male*, Brugge, 1960, p. 158: *'t Bezet van joncvrauwe Anna Bisschop: Item den XXVIIen dach van der maendt van Jullius, dat es 's daechs naer Sente-Annadach, zo moeten de gouverneurs van den Bogaerde in huerlieder capelle doen celebreren by huerlieder upperregent ende doen zynghen met schoolkinderen aldaer eene messe van Requiem over de ziele van joncvrauwe Anna Bisschop, weduwe van wylent Jacop Voet, den Vrijlaet, ende daernaert huusvrouwe van Pieter Slabbaert, met conditieën 's daechs te vooren de wete te doene dhoudeste ende naerste hoir van de voorn. joncvrauwe ofte hemlieder belijft den voorn. dienst te commen hooren*.

58 [J.] Bⁿ BETHUNE, *Epitaphes et monuments des églises de la Flandre au XVIme siècle d'après les manuscrits de Corneille Gailliard et d'autres auteurs*, Brugge, L. De Plancke, [1897]-1900, p. 2 en voetnoot.

45 Vroyland: heerlijkheid in Kemmel. In 1478, 1579 en 1585 worden als heren van de heerlijkheid leden van de familie van Duernaghel vermeld (K. DE FLOU, *Woordenboek der toponymie ...* dl. 16, Brugge, 1935, p. 810).

46 De *gen. A.E. Hellin* kent haar wapen niet (hij tekent voor haar een lege ovaal). Deze familie kennen we ook niet als een familie uit het Veurne (P.A. DONCHE, *Wapenboek van Veurne-Ambacht 1229-1952*, Antwerpen-Berchem, 2008).

47 Beiden zijn als heer van Pamele, onbekend in (ed.) H. DE LIMBURG STIRUM), *Manuscrit ... Flandre*.

48 Graaf van St.-Pol, die de latere hertog van Brabant werd.

49 R. JACOBS, *Een kleine geschiedenis van Brussel*, 2006 vermeldt inderdaad dat er op 7 juni 1421 op de Grote Markt een terechtstelling van 10 samenzweerders was, maar de kroniekschrijver vermeldde de namen van slechts negen onder hen (waaronder geen Voet) ...

50 SAB, Reg. prot. klerken Vierschaar, nr. 47 (1530-1532), p. 17.

51 SAB, Reg. prot. klerken Vierschaar, nr. 50 (1549-1551), p. 352: *joncvrauwe Anna fa Loys Busscop Jacop Voets weduwe vanden oude van eenenveertich jaren of daer omtrent*.

52 RAB, Index Casetta, I (weesakten Brugse Vrije), p. 18 en eigenlijke

II. – JACOB VOET.⁵⁹ De vermelding in de *gen. B. v.d. Straeten* dat hij heer van Steenkerke was klopt niet, gezien deze heerlijkheid (Steenkerke in Dentergem) pas veel later opduikt (zie verder). Hij woonde in 1421 te 'Houtkerke in de kasselrij Veurne'. Dit klopt niet helemaal, maar is begrijpelijk: Houtkerke (Houtkerque, Fr., Dépt. du Nord, 10 km W van Poperinge) behoorde altijd tot de kasselrij St.-Winoksbergen, maar de dorpskerk staat op nauwelijks 500 meter van de grens met de kasselrij Veurne, waar het dorp een lange grens mee deelt (thans ook de Belgisch-Franse grens).⁶⁰ Hij was schepen van Sint-Winoksbergen in 1440 en 1443.

Hij huwde met Albina BEELS (*in zilver een hamei van keel*⁶¹), dochter van Diederik. (volgens de *gen. B. v.d. Straeten* en de *gen. Archief Leiden* bijgenaamd "de Grote omwille van zijn grote daden") en Catharina van Bambeke (volgens de *gen. B. v.d. Straeten* dochter van Jan en Margareta van Luxemburg, bastaarddochter van Walerand, graaf van St.-Pol, opperbevelhebber van het Franse leger)).

Zij hadden volgende kinderen:

1. DANIEL. Zie verder onder III.

2. Catharina. In 1456 huwde ze te Rexpoëde (Fr., Dépt. du Nord, 10 km ten noorden van Houtkerque), in de kasselrij St.-Winoksbergen met Jan COLIN (*in lazuur 3 kepers van goud in de punt gebroken met een omgewende wassenaar*), zoon van Maurits en Beatrice van Valuwe. We vinden dit huwelijk ook terug in een genealogie Colin geschreven in het geschrift van de 17de-eeuwse Brugse genealoog Marius Voet.⁶²

III. – DANIËL VOET. De vermelding in de *gen. B. v.d. Straeten* dat hij heer van Steenkerke was in 1460 klopt niet, gezien deze heerlijkheid (Steenkerke in Dentergem) pas veel later opduikt (zie verder).

Hij huwde met Clara DONTLOCKE (*gevierendeeld: in 1 en 4: in lazuur 3 klokken van goud, in 2 en 3: in goud een schuinkruis van keel*). Zij hadden volgende kinderen:

⁵⁹ In J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc* en in KBR, FM 71, T. 21, pp. 394-396 (handschriftelijke verzameling genealogieën van D'Hont-De Waepenaert) zijn de generaties II en III verhaspeld tot één generatie. Dit is allicht terug te voeren op een fout bij het maken van een kopie.

⁶⁰ Een 18de-eeuws drukwerk (in-plano, 9 blz.), waarvan een ex. in KBR, Fonds Goethals, boeken, nr. 1443 met titel *Généalogie de la famille de Colins, dressés sur titres & mémoire de cette maison par M. D.*** S. D. H.**, 1773* vermeldt wel correct blz. 1, kol. 4: *Jean Colins x Catherine Voets, de Houtkercke en la chatellenie de Berg-St-Winnoc, fille de Jacques Voets & d'Albine Bels, elle portoit pour armes: d'azur, à trois plantes de pieds au naturel.*

⁶¹ Dit wapen, vermeld in de *gen. B. v.d. Straeten*, *in zilver een hamei van keel* (waarbij een hamei 3 verkorte dwarsbalken boven elkaar zijn) is ook bekend als het wapen van de familie VAN DEN ABEELE, in: J.-M. VAN DEN ECKHOUT, *Wapenboek van het middeleeuwse Vlaanderen*, Sint-Niklaas, 2009.

⁶² KBR, Hs, Fonds Goethals, nr. 938, f° 75.

1. Isabella. Zij huwde met Willem D'AILLY, gezegd VAN FROMELLES, onderbaljuw van Gent in 1507.⁶³

2. ANTONIUS [I]. Zie verder onder IV.

IV. – ANTONIUS [I] VOET. Hij werd geboren rond 1450. Hij brak aanvankelijk het familiewapen met *een ster in het hart* maar hij droeg later het volle wapen. Volgens de oude genealogieën was hij de eerste Voet die rond 1475 in Brugge ging wonen.

Hij had een loopbaan als schepen in het bestuur van de stad Brugge. Hij duikt voor de eerste maal op bij de wetvernieuwing van 1487 waar hij vermeld wordt als: *Antheunis Voet, uytter naelde*. In dat jaar werden vier van de 12 schepenen verkozen uit de poorterij en acht uit de ambachten, naast Antonius Voet waren de zeven anderen: één *uytte wulleweverie* (*uytte vier neeringhen*), één *uytte vleeschauwers*, één *uytte XVII neeringhen* (in dat jaar een verver), één *uytte hamere* (in dat jaar een goudsmid), één *uytten ledere*, één *uytte backers* en één *uytte makelaers*. Daarnaast waren er 12 raadslieden (vier *uytter poorterie* en acht uit dezelfde acht ambachtsgroepen. De twee burgemeesters (deze van schepenen en deze van *course* (het korps der raadslieden) kwamen beide *uyter poorterye*⁶⁴:

1487 2 sept 58/12 Antoon Voet

Maar zijn eerste termijn was kort. Ontevreden over het bestuur van de landsheer Maximiliaan van Oostenrijk, regent voor zijn minderjarige zoon Philips de Schone werd Maximiliaan op 11 februari 1488 (n.s.) door de Brugse opstandelingen van zijn voogdij vervallen verklaard en opgesloten, eerst in Cranenburg (Grote Markt), enkele weken later in het hof de Gros. Tegelijk werden alle Brugse schepenen afgezet en opgesloten in het schepenhuis en een nieuwe schepenbank samengesteld. Later werd Antoon Voet vrijgelaten mits borgstelling (zijn borgen waren Jan de Baenst, Jan Metteneye en de schout Pieter Metteneye).⁶⁵ Na het einde van de opstand (de Vrede van Tours) werd op 18 januari 1490 een nieuwe schepenbank samengesteld waar Antoon Voet terug deel van uitmaakte:

1490	18 jan	S10/12	Antoon Voet
1491	2 sept	S9/12	Antoon Voet
1493	2 sept	S4/12	Antoon Voet
1495	2 sept	S5/12	Antoon Voet
1496	2 sept	S6/12	Antoon Voet
1497	2 sept	S7/12	Antoon Voet
1499	2 sept	S4/12	Antoon Voet
1500	2 sept	S8/12	Antoon Voet

⁶³ Dit is allicht gesteund op PH. DE L'ESPINOY, *Recherches des antiquitez et noblesse de Flandre*, Douai, 1631 en 1632, (herdruk) Handzame, 1972, lijst van de onderbaljuws van Gent die hem in dat jaar vermeldt (p. 190).

⁶⁴ (ed. J. DE JONGHE), *Cronijcke van den Lande ende Graefschape van Vlaanderen*, Brugge, 1837-40, II, p. 288.

⁶⁵ L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Inventaire des archives de la ville de Bruges*, 9 vols, Brugge, 1871-1882, VI, p. 296.

- 1501 2 sept S4/12 Antoon Voet
 1502 2 sept S5/12 Antoon Voet
 1504 29 sept S7/12 Antoon Voet
 (J. vanden Velde werd als schepen afgezet en op 29 september 1504 vervangen door Antoon Voet die zelf op 28 augustus 1505 overleed en op zijn beurt vervangen werd door Steven van Praet)

Op 2 oktober 1490 was hij een van de Brugse gedeputeerden naar Aalst bij de graaf van Nassau.⁶⁶

Hij huwde een eerste maal (volgens de *gen. B. v.d. Straeten* en *C.J. Polvliet*) met Maria PLATTEELS (*in goud een leeuw van keel, geklauwd en getongd van lazuur, gebroken met een schuinbalk over alles heen* (de *gen. J.I. Masin*, die de familienaam niet kent maar wel hetzelfde wapen vermeldt, noemt de schuinbalk: *van hermelijn*), dochter van Mathias (uit de familie der kastelijnen van St.-Winoksbergen). Dit wapen vinden we in oude wapenboeken terug als het wapen PLATIEL/PLATIEULX.⁶⁷

Hij huwde een tweede maal met Petronella VAN PATVOORDE, dochter van Raas en Petronella van der Karrest. Zij voerde als wapen (vlgs. de *gen. B. v.d. Straeten*): *gevierendeeld: in 1 en 4: gegolfd van zilver en lazuur* (allicht is het eerder: *van zilver met twee gegolfde dwarsbalken van lazuur*) *met een schildhoofd van sabel beladen met 3 klokjes van goud; in 2 en 3: 3 leeuwen van sabel en over alles heen: geschaakt van zilver en keel*.⁶⁸ (het hartschild is het wapen van de heerlijkheid Voormezele).

Hij overleed op 28 augustus 1505 (zoals uit zijn loopbaan in het stadsbestuur blijkt).

Zij overleefde haar man. De *gen. B. v.d. Straeten* en de *gen. Archief Leiden* vermelden dat hij met zijn beide echtgenotes begraven werd te Brugge St.-Jacob en dat de tweede overleed op 19 september 1530. Op 5 februari 1518 (n.s.) was Petronella van Patvoorde zeker nog in leven want op die datum werd het deel van de bezittingen van IV. – Antonius [I] Voet dat toekwam aan de weduwnaar Jan van Bambeke en zijn kinderen bij zijn overleden echtgenote Clara, dochter van Antonius [I] Voet (zie hieronder) geregistreerd: Jan van Bambeke en zijn kinderen hadden samen recht op 1/8ste, wat klopt wanneer een eerste helft (4/8sten) aan Petronella van Patvoorde toeviel en de tweede helft verder gelijk verdeeld werd over het nageslacht van vier kinderen uit Antonius [I] Voet's beide huwelijken (dus elk 1/8ste).⁶⁹

66 (ed. J. DE JONGHE), *Cronijcke ... Vlaenderen*, Brugge, II, p. 470.

67 P. BERGMANS, *Armorial de Flandre du XVIe siècle*, Brussel, Parijs, 1919, p. 16 en nr. 231: *Les seigneurs de Platiel*. Zonder de schuinbalk: p. 20 en nr. 450: *Le seigneur de Platieuix et crye Berges Saint-Winnox*. Zie ook nog tal van andere vermeldingen van dit wapen met of zonder schuinbalk in J.-M. VAN DEN ECKHOUT, *Wapenboek van het middeleeuwse Vlaenderen*.

68 De *gen. J.I. Masin* blazoeneert haar wapen als volgt: *elle port d'arg(ent) a 2 faces ondees d'az(ur) au chef de sab(le) a 3 grilletts d'or esc(artele) d'or a 3 lions de sab(le) sur tout Vormiseele escicte d'arg(ent) et g(ueules)*.

69 SAB, Weesregisters, St.-Janszestendeel, boek 9 (1516-1535) f° 102-103v (5 *sporcle* 1517 in oude jaarstijl) f° 102v: ... in een

De heerlijkheid Voormezele

Na een reeks van elkaar snel opeenvolgende overervingen werd zijn weduwe *vrouwe* van de dorpsheerlijkheid Voormezele (in de kasselrij Ieper).

Deze heerlijkheid, gelegen ten zuiden van het kerkhof, omvatte, volgens een beschrijving van 1535⁷⁰ een gebied van 140 gemeten (63 ha) bestaande uit waterpartijen, grachten, boomgaarden, bossen, meersen en akkers. De heer van heerlijkheid mocht een baljuw, een amman en zeven schepenen aanstellen, mocht boeten uitvaardigen tot 60 pond parisis, had dus hoge justitie, had recht op tolgeld, gevonden voorwerpen en het goed van overleden vreemdelingen en bastaarden (behoudens de hogere rechtsmachten). Hij mocht lijkschouwingen uitvoeren en minnelijke schikkingen treffen in geschillen. Van de inkomsten aldus verworven had de landsheer (in 1535 is dat keizer Karel) wel recht op één derde. Van deze heerlijkheid gingen nog 120 achterlenen af.

In 1478 had Simon van der Karrest de heerlijkheid Voormezele gekocht van Catharina van Lichtervelde, weduwe van Jan van Ogierlande. Hij gaf ze aan zijn schoonzoon Pauwel de Baenst ter gelegenheid van diens huwelijk met zijn dochter Jacoba van der Karrest. Pauwel de Baenst was doctor in de rechten, gedurende één jaar rector van de universiteit van Padua en vanaf 1479 president van de Raad van Vlaanderen. De heerlijkheid Voormezele werd geërfd door hun kinderen: eerst de oudste zoon Adriaan de Baenst, die overleed zonder nakomelingen, dan Pauwel junior, ongehuwd overleden en tenslotte Margareta die ook overleed zonder nakomelingen van haar beide echtgenoten. Daarna, in 1525 ging de heerlijkheid Voormezele over op hun tante Petronella van der Karrest, de zuster van Simon. Zij was gehuwd met Raas van Patvoorde. Hun dochter Petronella van Patvoorde erfde de heerlijkheid.⁷¹

achtste deel vanden naervolghende p(ar)tien van huussynghen, pachtgoeden, losrenten en(de) lijfrenten ende welc achtste deel den voors(eide) dheer Jan van Bambeke ende wijlen der zelve joncvr(ouwe) Claren zijnen wijve, tanderen tijden ghebuert ende verstorven zijn bijden overlijdene van dheer Anhuenis Voet der joncvrouwe selven vadre, ende de ander zeven delen ter date van desen toebehoren der wed(uw)e ende andren aeldynghers vanden zelve dheer Anthuenis Voet.

70 Als deel van een beschrijving van het feodale leenhof van de Zaal van Ieper (zie L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes des Pays et Comté de Flandre. Quartier d'Ypres. Coutume de la Salle et Chatellenie d'Ypres*, Brussel, 1911, dl. 1, p. 395): *Vormezele. Anthuenis Voet. Houdt een leen van de zale van Ypre ende es de heerliche van Voormisele, groot onder water, grachten, boomgaerden, busschen, mersche ende winnende landen, hondert veertich ghemeten landts ligghende te Voormisele, bezuuden an 't kerckhof. Vermach eenen bailliu, amman, vij scepenen, de boete van LX lb. par., de hooghe justicie, tol, vond, bastaerde ende stragiers goet; behoudens tzyne huere waert resort van wetten ende souveriniteit. Ende van den examen van lyve of leede, ofte compositie van calaenge, dat zo gheviele, zo behoort mynen gheduchten heere 't derde van dien ende den heere van Voormisele de twee deelen. Ende van den voorseiden leene zyn ghehouden CXX manscepen. Staende 't voornoemde leen ten liefve van X lb. par., ende camerlinc ghelt.*

71 (ed.) H. DE LIMBURG STIRUM, *Manuscrit ... Flandre*, p. 216 (Voormezele); P. DONCHE, *Geschiedenis en genealogie van de familie de*

Volgens de *gen. B. v.d. Straeten*, de *gen. J.L. de Joigny d. P.* en *C.J. Polvliet* was Antonius [I] Voet heer van Voormezele (en *Steenkerke* - zie hierna). Maar dit is niet accuraat want hij was al vele jaren overleden toen zijn weduwe Petronella van Patvoorde de heerlijkheid erfde. Zijzelf was ook maar kortstondig bezitster ervan want ze overleed kort daarna. Pas haar zoon Antonius [II] Voet was de eerste bezitter van Voormezele van de naam Voet.

Volgens een genealogisch fragment van *Patvoorde* in de verzameling J.A. Kerchof (zie verder) had Petronelle van Patvoorde de heerlijkheid van Voormezele bekomen bij een onderlinge verdeling tussen de vaderlijke en moederlijke zijde van Jacoba van de Karrest en dit bij akte gepasseerd voor de schepenen van Brugge op 13 mei 1529 geregistreerd door klerk Beernaerts. Jammer genoeg zijn van deze klerk (Adriaan Beernaerts) thans de protocollen enkel vanaf 10 oktober 1530 bewaard zodat we dit niet konden verifiëren.

Op zoek naar een heerlijkheid 'Steenkerke'

Overall in de oude genealogieën wordt vermeld dat de eerste generaties Voet ook 'heren van Steenkerke' waren. Samen met de vermelding 'wonend in de kasselrij Veurne' leverde dat ons aanvankelijk een groot hoofdbreken op. Er is immers een dorp Steenkerke vlakbij (ten zuidoosten van) Veurne. Op haar grondgebied lagen wel enkele leenhoven (Spoorkinshove, Alonshof) maar het dorp was op zich geen dorpsheerlijkheid.⁷² In een 17de-eeuwse beschrijving met de opeenvolgende bezitters van die twee leenhoven zien we ook nergens een familie Voet vermeld.⁷³

In een uitgebreid overzicht van alle leengoederen afhangend van het prinselijk leenhof Burg van Veurne en hun bezitters op basis van het bewaard feodaal archief⁷⁴ is de naam Voet ook al totaal afwezig.⁷⁵ Ook in de originele baljuwrekeningen met o.a. de leenverheffingen van dit leenhof en waar duizenden bezitters van kleine en grote leengoederen defileren, vinden we over de periode 1366-1500 slechts één enkele vermelding van een Voet, maar niet in verband met Steenkerke.⁷⁶

Baenst, vorstelijke en stedelijke ambtenaren in Vlaanderen, 1305-1676, Antwerpen-Berchem, 2014.

72 Niet vermeld in (ed.) H. DE LIMBURG STIRUM, *Manuscr. ... Flandre*.

73 P. HEINDERYCKX (1633-1687), *Annalen van Veurne. Beschrijving der prochieën en leenhoven*, uitgegeven door Heemkring Bachten de Kupe in Dokumenten Nr. 3/V.-1, Nieuwpoort, okt. 1964, pp. 58-60.

74 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes des Pays et Comté de Flandre. Quartier de Furnes. Coutumes de la ville et châtelainie de Furnes*, dl. IV: *Etat des fiefs relevant de la cour féodale du Bourg de Furnes*, Brussel, 1897.

75 Op een zeer vroege vermelding na van een Adriana, dochter van een Antonius Voet, gehuwd met een Bonifaas Donterclocke die in 1365 een klein leengoed van 10 lijnen in Lampernisse (tussen Veurne en Diksmuide) bezat.

76 In 1450-1451 betaalde een *Ignes* [sic] Voet het leenverheffingsrecht voor een leen van twee gemeten te Lo dat hij geërfd had na het overlijden van zijn vader Gauvain. Zie de gestructureerde transcripties door H. Hosdey (ca 1880) uit de originele baljuwsrekeningen (kopies hiervan in KBR, Hs, FM 51), [sic] is ook zijn vermelding.

Maar verwijst 'Steenkerke' wel naar Steenkerke bij Veurne? We gingen op zoek naar andere 'Steenkerkes'. Er is een ander dorp *Steenkerque* in Henegouwen (thans deelgemeente van 's Gravenbrakel), nabij Brabant en Oost-Vlaanderen maar dat is wel heel ver uit de buurt. Misschien hoeven we bij 'Steenkerke' niet te denken aan een dorp maar enkel aan een kleinere heerlijkheid. We vonden een heerlijkheid *Steenkerke* in Zevegem (ten zuiden van Gent). Maar in een werk over de geschiedenis van Zevegem wordt voor deze heerlijkheid in de opeenvolging van gekende bezitters ook weer geen Voet vermeld.⁷⁷

Maar er bestaat nog een andere heerlijkheid/leengoed van de naam 'Steenkerke', nl. in Dentergem, een dorp tussen Tielt en Deinze op de grens van West- en Oost-Vlaanderen.⁷⁸ Hoewel Dentergem nog steeds ver uit de buurt van Ieper en Veurne is, maakt dit Steenkerke wel veel meer kans om de bedoelde heerlijkheid te zijn.

Immers, op 16 november 1532 vinden we, als eigenaar van een pachtgoed in Dentergem, een *Hendrik van Patvoorde*, heer van *Steenkerke* vermeld.⁷⁹ Was deze Hendrik van Patvoorde misschien een broer van Petronella van Patvoorde (gehuwd met Antonius [I] Voet)? Niettegenstaande er nauwelijks archief over deze heerlijkheid bewaard is, vonden we toch dat de familienaam van Patvoorde erg verbonden is met Dentergem: een leengoed daar heeft zelfs de naam Patvoorde én ook als familienaam komt zij in 1451 en 1474 voor in renteboeken van Dentergem.⁸⁰

In de verzameling J.A. Kerchof vonden over de familie van Patvoorde een genealogisch fragment, waarin inderdaad een Hendrik van Patvoorde als zuster van Petronella, gehuwd met Antonius Voet voorkomt.⁸¹

77 Zie F. DE POTTER & J. BROUCKAERT, *Geschiedenis van de gemeenten der provincie Oost-Vlaanderen, Eerste reeks - arr. Gent*, deel 8, Gent, 1864-1870, *Zeevegem*, pp. 1-33, i.h.b. pp. 13-17.

78 K. DE FLOU, *Woordenboek der toponymie van Westelijk Vlaanderen, Vlaamsch Artesië, het land van den Hoek, de graafschappen Guines en Boulogne, en een gedeelte van het graafschap Ponthieu*, 18 dln., Gent, 1914-1953, dl. 15 (1934), p. 335: *Steenkerke* een leengoed in Dentergem; *ten Steenkerschen*: een leen ... gheheeten theerscip *ten Steinkerschen*, ... *inde prochie van Denterghem ende daer ontrent*, 1417 (Charter Ingelmunster, nr. 1707, blauw).

79 A. DE VOS, 'Inventaris der landbouwpachten in de Gentse jaarregisters van de keure', in: *Handelingen van de Maatschappij voor geschiedenis en oudheidkunde te Gent*, vol. 8 en 9, Gent, 1958-1960 (2de deel: 1501-1600), 2320. II, f° 42r°.

80 K. DE FLOU, *Woordenboek der toponymie*, dl. 12, kol. 461. Ook in een losse naamindex (in laat 16de-eeuws verzorgd geschrift) in RAG, Schenking Lippens (archief i.v.m. Dentergem): *Staet vande personen staende inden ouden rentebouck van Denterghem*, vinden we tal van verwijzingen naar naamgenoten van Patvoorde (waaronder ook een *Heyndricx Patvoort*).

81 SBB, Verzameling genealogieën J.A. Kerchof (1625-1685), dossier *Patvoort*. En in het dossier *Macharis* vinden we een op de keerzijde van een blad een weliswaar doorstreept en onvolledig afstammingsschema (stukken papier zijn weggeknipt) met de afstammelingen van Daniël van der Karrest in de families de Baenst, van Patvoorde, Voet en Christiaens dat al deze verwantschappen bevestigt.

Rasin PATVOORDE, traude jo.e Perone VAN (DER) KAR-
REESTE (or 3 lions de sable).

Waarvan:

1. Jo.e Josine [dit moet **Petronella** zijn] VAN PATVOORDE (elle porte esc(artele), de Carreste (or 3 lions de sable) Voormizeele sur tout (esch(iquete) d'arg. et de geules) deelde de heerliche van Voormizeele volgens het onderlijnghe verdeel tusschen de vaderlicke ende moederlicke vrienden van vrouw Jaquemijne van(der) Karreeste fa Simon, mher Pauwels de Baenst president van Vlaender weduwe was, in daten 13 meije 1529 gepass(eer)t voor schepenen van Brugge ond(erteken) t Bernaerts. Sij hadde ghetraut d'h(ee)r Antone VOET.

Waarvan:

- a. d'h(ee)r Antone Voet, heere van Vormizeele, schepenen van Brugghe, 1534, 1536, 1541, burchm(eeste) r 1542, 1543, 1552. Hij traude 1° Jo.e Cath(erin)e DE VROESCHEPE fa Jan bij jo.e Cath(erin)e de Voocht; 2° Jo.e Marie CIOLI fa Benedictus ex matre de Witte. Siet de descenten in de familie Voet.
- b. Jacques VOET traude [niet verder aangevuld]
2. Hendrijck VAN PATVOORDE traude jo.e Josine MORE-IJTS fa Trystram, autres disent Moris.
3. Jo.e Cath(erin)e VAN PATVOORDE traude Willem COLIN filz de Jean ende Cath(erin)e VOET, asur 3 chevrons d'or [dit wapen slaat op Colin].⁸² Elle p(orte) escartelé de Carreeste sa mere. Siet dese kijnderen in genealogie Voet.

Waarvan:

- a. m(eeste)r Willem COLIN, raedsheer van Vlaender(en) traude jo.e Josine van EESENE fa Joos ter voren wed(uw)e van m(eeste)r Jan de Pluymcooper.
- b. Odomar COLIN tr(aut) Jo.e Cornelie VAN HILLE fa dh(ee)r Jan.
- c. messire Jean m(aitre) des requ(este)s a Malines, traude jo.e Magdalene VAN DEN HEEDE.
- d. jo.e Pierijne COLIN tr(aut) Jacques VAN GOETHEM ontfangher van Houthuse (?) (sable chef d'or) 2° messire Jean VANROIJEN.
- e. ...⁸³

82 TH. DE RENESSE, *Dictionnaire des figures héraldiques* vermeldt Brunynckx dit Colin bij dit wapen.

83 De afstamming COLIN vinden we ook met meer detail in *Annuaire de la Noblesse Belge*, 1882, pp. 177-178 (genealogie Colins, branche de Bergues-Saint-Winnoc), ongetwijfeld gebaseerd op: *Généalogie de la famille de Colins, dressés sur titres & mémoire de cette maison par M. D.*** S. D. H.**, 1773* (zie hoger): Jan COLINS (fs Maurice en Beatrix van Watuwe) (gevierendeeld: in 1 en 4: in zilver een schuinbalk van keel, vergezegd van 6 koeken van hetzelfde boordsgewijs geplaatst (placés en orle); in 2 en 3: in zilver drie kepers van goud). Hij huwde Catharina VOET uit Houtkerke in de kasselrij van St.-Winnoksbergen, dochter van Jacob (volgens anderen Daniel) en Albina BEELS.

Zij hadden volgende kinderen:

- 1) Guillaume COLINS, geboren te Expoëde, kasselrij St.-Winnoksbergen op 1 november 1462, overleden op 7 oktober 1522. Hij huwde Catharina VAN PATVOORDE, dochter van Raas en Petronella VAN DER KARREEST. Zij hadden volgende kinderen:

- a. Guillaume, gehuwd op 18 september 1525 met Judoca VAN EESENE, vrouwe van Ruddervoorde en van Hoebrouck, weduwe van Jan de Pluymcooper, schepenen van het Brugse Vrije, waarvan een enige dochter:

- i. Jacoba COLINS, vrouwe van Ruddervoorde en Hoebrouck na de dood van haar halfzuster Anna de Pluymcopere. Zij huwde een eerste maal in 1542 met Jan WOUTERS, heer

Delen van dit genealogisch fragment zien we bevestigd in de staat van goed, afgesloten op 7 augustus 1530 en overgebracht in het weesregister Brugse Vrije Oostkwartier op 25 februari 1531 (n.s.) na het overlijden van meester Willem Colin (junior, gehuwd met Judoca van Eessene).⁸⁴ I.h.b. lezen we op f° 2v: *Item noch bove(n) desen es tvoorn(oemde) sterfhuus g(e)recht in zeker thienden ghemeene bleve(n) met H(eindri)c van Patvoorde, joncvr(ouw) Peiryne va(n) Patvoorde en(de) m(eester)e W(ille)ms broed(er)s en(de) zusters om daer mede te bet(aelen) zekere lijfrenten ghemaect so(m)meghe p(er) sone(n) bij wijl(ent) mevr(ouwe) van Voormizeele daer of dese besittighe beloeft rekeninghe te doene. De wijlen mevrouwe van Voormizeele is hetzij Petronella van der Karrest (gehuwd met Raas van Patvoorde) en die Voormezele had gedeeld op 13 mei 1529, hetzij haar eerder overleden zuster Jacoba van der Karrest (gehuwd met Pauwel de Baenst). De bedoelde tienden waren geërfd door de kinderen van Patvoorde: Petronella (x Antonius [I] Voet), Hendrik van Patvoorde en de erfgenamen van Catherina (x Willem Colin sr.), vertegenwoordigd door hun nog levende kinderen (de broers en zusters van de inmiddels ook al overleden mr. Willem Colin jr.).*

In dit fragment merken we op dat van de twee zusters van Patvoorde de kinderen vermeld worden maar dat géén kinderen van hun broer Hendrik worden vermeld. Dit lijkt erop te wijzen dat Hendrik zonder nakomelingen overleed. Waardoor dan de heerlijkheid Steenker-

van Hallebast, Vinderhoute, Merendre, hoogschepenen van het Land van Waas in 1552. Zij huwde een tweede maal met Antonius VAN UUTENHOVE.

- b. Omaar COLINS, overleden te Brugge op 4 oktober 1529, begraven in de O.L. Vrouwekerk, gehuwd met Cornelia VAN HILLE.

- c. Jan COLINS, geboren op 8 november 1505, doctor in de rechten, raadsheer bij de Grote Raad van Mechelen bij patentbrieven van 27 augustus 1543, daarna raadsheer bij de Privé Raad. Hij overleed op 7 februari 1572. Hij huwde in 1536 met Magdalena VAN DEN EEDE. Zij werden begraven te Mechelen, Sint-Pieters onder een tombe met zijn kwartieren: Colins, Patvoorde, Voet, van der Careest, van den Eede, Schats, Ysenbrant, Vrancx.

- d. Petronilla COLINS, overleden 2 februari 1561. Zij huwde een eerste maal met Jacobus VAN GOTTHEM en een tweede maal met Jan VAN ROYEN, heer van Paddeschoot. Hij overleed op 13 maart 1571 en werd begraven met zijn beide echtgenotes in de kapel van Dendermonde O.L. Vrouw, waar men hun grafsteen ziet.

- e. Jacoba, gehuwd met Sylvester RAPE, te Brugge.

- f. Gilbert, gehuwd met Aleyde VAN BAERSDORP, zonder kinderen.

- g. Joanna Colins, religieuze te Biervliet, nog levend op 6 maart 1571.

- h. Cornelia Colins, religieuze te Biervliet, nog levend op 6 maart 1571.

Men vindt Jan Colin x Catharina Voet en zijn zoon Guillaume Colin x Catharina van Patvoorde met hun kinderen ook terug in een genealogie Colin in het geschrift van Marius Voet (KBR, HS, Fonds Goethals, nr. 938 f° 75). Helaas is een stuk onderaan uitgescheurd zodat een deel van de kinderen van het laatstgenoemde echtpaar niet kan gelezen worden. Maar ook in het deel dat nog rest zijn er wel enkele verschillen in de genoemde kinderen. We vinden mr. Guillaume Colin, Omaer Colin, mr. Jan Colin terug maar ook een Joos Colin en een Dominik Colin.

84 RAB, Brugse Vrije, nr. 16.570 (weesregisters Oostkwartier 1525-1537), f° 1-23 is de complete staat van goed.

ke-in-Dentergem volgens het feodale erfrecht moest overgaan op zijn oudste zuster Petronella van Patvoorde (x Antonius [I] Voet) en van haar overging op haar zoon Antonius [II] Voet.

Het genealogisch fragment van Patvoorde zien we nog meer bevestigd in een aantal stukken op perkament uit de periode 1534-1537 in een proces voor de Raad van Vlaanderen betreffende de erfenis van Hendrik van Patvoorde.⁸⁵ Zijn weduwe Josine Moreijts had voor de Raad van Vlaanderen een gerechtszaak aangespannen tegen Antonius Voet, meester Jacob Voet, Joos Colin en de weduwe van wijlen Jacob van Goethem (12 februari 1534 (n.s.)). In 1537 was de weduwe inmiddels hertrouwd met een Jan Daneels die in de stukken als eiser optreedt.⁸⁶ De oorkonden geven geen details over wat in de erfeniszaak precies betwist werd, maar beide partijen kwamen uiteindelijk tot een vergelijk: op 9 maart 1537 (n.s.) verklaarden de eisers zich tevreden en de zaak mocht als uitgedoofd beschouwd worden en geschrapt in de rollen van rechtspleging van de Raad van Vlaanderen.

Maar deze erfeniskwestie dook later toch weer op, zoals we zien in een beroep van 18 februari 1542 (n.s.) voor de Grote Raad van Mechelen tegen een vonnis geveld op 20 mei 1540 door de Raad van Vlaanderen. Dit beroep was aangespannen door (eisers) Antonius Voet, meester Jacob Voet, Joos Colin, mede als voogd van de kinderen van Silvester Raepe, meester Jan Colin, advocaat bij de Grote Raad van Mechelen en Peryne Colin, allen erfgenamen van Hendrik van Patvoorde tegen (verweerder) Jan Daneels, echtgenoot van Jozyne Moreyts, weduwe van Hendrik van Patvoorde. Al dezen vinden we ook terug in het genealogisch fragment dat hiermee opnieuw bevestigd wordt. In het proces voor de Raad van Vlaanderen had Jan Daneels twee renten opgeëist, gevestigd op land onder Voormezele en op een huis te Gent van Hendrik van Patvoorde die na zijn dood voor de helft aan Jozyne Morijts als langstlevende en voor de andere helft als 'bijleving' (vruchtgebruik) toebehoorde. De familieleden Voet, Colin of hun aange trouwden wilden haar toen enkel de bijleving toestaan. Zij wezen een beroep (door Daneels) op de *co[u]stume* (rechtsgebruiken) van Gent, waar Hendrik was overleden, af, omdat hij poorter van Brugge was geweest. Door de Grote Raad van Mechelen werd het beroep van de eisers gegrond verklaard.⁸⁷

Hieruit volgt dat Hendrik van Patvoorde overleden moet zijn zonder levende nakomelingen uit zijn huwelijk met Joanna Moreijts, anders zou aan die nakomelingen de ene helft van de twee renten ten deel gevallen zijn en

Jan Daneels zeker geen aanspraak kunnen maken. Maar voor wat betreft een tweede echtgenoot van de weduwe van een erflater verschilden blijkbaar de rechtsgebruiken van Gent en Brugge en waagde Jan Daneels zijn kans in een proces.

Door zijn overlijden zonder nakomelingen is de heerlijkheid Steenkerke-in-Dentergem dan ook volgens het feodale leenrecht overgegaan op zijn oudste zuster Petronella van Patvoorde, gehuwd met Antonius Voet. Waarmee andermaal aangetoond is dat 'Steenkerke' i.v.m. de familie Voet niet het dorp Steenkerke nabij Veurne betreft, maar de heerlijkheid Steenkerke in Dentergem.

We zien het verband met de familie van Patvoorde tenslotte andermaal bevestigd in een andere 17de-eeuwse genealogisch schets van de erfopvolging in de heerlijkheid Voormezele.⁸⁸ Deze begint met een *Karel vander Carreeste*, zijn zoon Daniël en de kleinkinderen Simon, Vincent (ongehuwd overleden, enkel een bastaardzoon Jan nalatend (die dus niet kon erven)), Jan (ongehuwd overleden) en Petronella. Simon was secretaris van de hertog van Bourgondië en werd heer van Voormezele. Hij was gehuwd met Jacoba Slaets. Hun dochter Jacoba huwde met Paul de Baenst, president van de Raad van Vlaanderen. *Petronella vander Carreeste* huwde Raas van Patvoorde en zij hadden de kinderen Daniël, Jan, Jacoba, Gilis en Margareta, allen jong gestorven, nog twee dochters religieuzen en tenslotte Petronella, Hendrik en Cathelijne van Patvoorde. Hendrik van Patvoorde huwde Judoca Moreyts en hun enig kind Hendrik stierf op jonge leeftijd. Hendrik van Patvoorde wordt dus ook in dit fragment vermeld als geen nakomelingen nalatend, waardoor de heerlijkheid Voormezele overging op zijn jongere zuster Petronella, gehuwd met Antonius Voet.

Antonius Voet had uit het eerste huwelijk volgende kinderen:

1. **Adriana** (vlgs. de *gen. B. v.d. Straeten*) Zij huwde een eerste maal met Eloo DE HAEZE, van wie ze weduwe was in 1495. Zij huwde een tweede maal met Bonifacius DONTLOCKE, zoon van Philips (*in lazuur 3 klokken van goud*). Zij moet overleden zijn in of voor 1501, want op 10 juli trouwde haar weduwnaar opnieuw met Joanna van Caloen.⁸⁹
2. **Clara**. Zij huwde met heer Jan VAN BAMBEKE. De *gen. B. v.d. Straeten* noemt hem jonkheer en zoon van Robert (*in hermelijn met een vrijkwartier van keel, gebroken met een wassenaar van goud*). Zij overleed in of kort voor 1518, want op 5 februari 1518 (n.s.)

85 RAB, Zaal en kasselrij Ieper, Supplement, z.n. ["ex Mélanges Généraux", nr. 1724], vijf stukken op perkament.

86 Vierde stuk: *In de ... tusschen de hoirs van wijlen Heindric van Patvoorde heesschers ... over een zijde ende Jan Daneels als ghehuwet hebbende de houderigghe vanden zelve Patvoorde verwerere over andere ...*

87 J.TH. DE SMIDT & PROF. J. VAN ROMPAEY, *Chronologische lijsten van de geëxtendeerde sententiën van de Grote Raad van Mechelen*, deel IV (1541-1551), nr. 135.

88 KBR, Hs. FG, nr. 936, f° 107: dit is een klein bladje (formaat A5), beschreven recto verso in een 17de-eeuws geschrift. Zeer merkwaardig is dat op de verso zijde in de marge ook een korte aantekening staat in het geschrift van Marius Voet: hij vult aan dat de weduwe van Hendrik van Patvoorde, Judoca Moreyts hertrouwde met Jan Daneels.

89 J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. II, Brugge, 1858, p. 234 (daar d'Oudeklocke genoemd).

waren hun minderjarige kinderen al bevoegd door Jacob van Bambeke fs Robrecht en Antonius Voet fs Antonius. Zij had een testament opgemaakt.⁹⁰ Vlg. de *gen. B. v.d. Straeten* werd ze in 1517 begraven te Brugge in de St.-Walburgakerk. Zij overleed allicht op 23 november 1517 want voor haar was in de Brugse St.-Walburgakerk een jaargetijde gesticht dat elk jaar op die dag/maand werd uitgevoerd: *November 23. – Obitus Clare Voet, uxoris Joannis van Bambeke*.⁹¹

Hij had uit het tweede huwelijk nog twee zonen. Op 7 mei 1541 werd voor de Brugse schepenbank een akte van onverdeeldheid tussen die zonen (Antonius en Jacob) opgemaakt.⁹² Op 6 augustus 1552 verdeelden deze broers tenslotte toch de bezittingen uit de erfenis van hun moeder.⁹³ Deze zonen waren:

3. ANTONIUS [II], zie verder onder V.

4. JACOB.⁹⁴ Hij was meester (licentiaat in de rechten). (Vlg. de *gen. B. v.d. Straeten* brak hij het familiewapen met een klokje van goud in het hart en was hij ook raadspensionaris geweest).

Op 26 september 1519 legde hij de eed af als klerk in de Brugse weeskamer.⁹⁵ In 1530 en 1542 vinden we hem in de stadsrekeningen vermeld als *Meester Jacob Voet, clerc van weesen ende pastehoudere deser stede* toen hij vergoed werd voor het doen maken en schil-

deren van twee *pastebardekins* en de aankoop een register *die hy houdende es vanden paste*. De *paste* was de officieel vastgelegde prijs van de broodsoorten. Een bordje (*bardekin*) met die prijzen werd uitgehangen aan het schepenhuis.⁹⁶ In 1552 was hij nog steeds klerk van de Brugse weeskamer en woonde toen te Brugge in de Kuupstraat.⁹⁷

Hij huwde met jonkvrouw Maria MEUNICK (vlg. de *gen. B. v.d. Straeten* na huwelijkscontract van 17 januari 1522 (oude jaartijl? dan 1523 (n.s.)). Zij was dochter van Cornelius en Jozijne van Moereghem. Hij overleed voor 8 oktober 1562, toen Marie Mueninckx als zijn weduwe een losrente verkocht⁹⁸ (vlg. de *gen. B. v.d. Straeten* overleden op 23 september 1561). Zijzelf overleed kort daarna of voor 1563⁹⁹ (vlg. de *gen. B. v.d. Straeten* op 23 november 1562) en werd begraven bij haar echtgenoot te Brugge St.-Jacob).

Zij hadden volgende kinderen:

a) **Maria.** Zij huwde (*gen. B. v.d. Straeten*) een eerste maal op 29 april 1544 met meester Joos VAN ROODE, overleden op 25 maart 1545 (n.s.)¹⁰⁰ (de *gen. A.E. Hellin* vermeldt 26 maart 1546).

Zij huwde een tweede maal op 25 augustus 1553 te Antwerpen met Simon DE BOODT (idem in *gen. A.E. Hellin*).¹⁰¹

Zij huwde een derde maal op 19 november 1555 met Simon DE LA VOCANTI (de *gen. B. v.d. Straeten* en *A.E. Hellin* schrijven: (de) *L'Advocanti*).

90 SAB, Weesregisters, St.-Janszestendeel, boek 9 (1516-1535) f° 102-103v (5 *sporcle* 1517 in oude jaartijl). Testament: f° 103v. Nog op 6 juni 1531 zijn Joris van Bambeke en Antonius Voet voogden van hun zoon Joos van Bambeke (SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 47 (1530-32) p. 152).

91 J. GAILLIARD, *Inscriptions funéraires et monumentales de la Flandre occidentale avec des données historiques et généalogiques. Arrondissement de Bruges. T I, 1e p., Bruges. Eglise de St.-Donat, Eglise de St.-Walburge*, Brugge: Edw. Gailliard, 1861, p. 60, noot 37 (uit het Fondatieboek van 1618 van de kerk).

92 P. 401 van de akte hierna vermeldt: *in welcke erfachticheden hier naer verclaerst zij q(omp(ar)anten 't samen ghemeene gherecht ghebleven waren bij verdeelynghe daerof ghemact van huerl(ieden) voorn(oemde) Jo. moedere achterghelaten goedynghen zoo over scepenen voors(eid) dat bleec bij eender lettre van verdeelynghe beseghelt met scepenenzegehelen van Brugghe, in daten vanden VIJ.en daghe van meye XV.C eenenveertich.*

93 SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 51 (1551-1552), p. 400-404 (akte van 6 augustus 1552): *Dheer Anthuenis Voet heere van Vormiselle ende jeghenwoordich burchm(eeste)r van scep(ene) n der stede va(n) Brugghe en(de) Jo. Marije de Cyole zijne ghesellenede over heurlieden ende voort m(eeste)r Jacop Voedt clerc van weesen der voorn(oemde) stede ende Jo Marie Muenicq zijne ghesellenede ... goedyngen ende erfachticheden, als hemlieden comparanten verstorven gheweest en(de) toecommenmochte wesen bij der doot en(de) overlijden van jo. Peryne van Patvoorde wedewe van wijlen dheer Anth(onij)s Voet d'oudde, huerliedre Jo. moedere erfachtigheden, als hemlieden comparanten verstorven ghebuert ...*

94 Ook vermeld als oom in het huwelijkscontract van zijn nicht Jacoba Voet x mr. Jacob van den Heede (zie verder).

95 We lezen in RAB, Fonds dTdB, nr. 424, genealogie (intern nummer) 642 over hem: 1519, 26 7bre: *Mr. J. Voet licentiaet in(de) Rechten dede zijn eed als clerc van weesen* met de verwijzing 'Weesregisters St.-Janszestendeel' maar zonder vermelding van een folionummer wat ons niet toeliet dit te verifiëren. Maar er is geen twijfel dat het om deze Jacob Voet gaat en ook niet aan de datum, gezien de andere verwijzingen naar weesregisters in die bron vermeld steeds blijken te kloppen.

96 'Kleine verscheidenheden', in: *Biekorf* 72 (1971), p. 61.

97 Akte van verdeling tussen beide broers van de erfenis van hun moeder in SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 51 (1551-1552), pp. 402-403: *... een huus met datt(er) toebehoort staen(de) ten voorhoofde inde Kuupstr(aete) ande westzijde van diere daer inne de zelve m(eeste)r Jacob ten daten van dezen woonachtich es.*

98 SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 835 (1562-1563), f° 24: *joncvrauwe Marie Mueninckx weduwe ende bezitteghe vanden sterfhuijse van mr. Jacop Voet.*

99 In dat jaar is er een akte waarin al gesproken wordt van haar testament (zie de geciteerde akte hierna).

100 De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt als zijn overlijdensdatum: 25 maart 1544. Op het eerste zicht lijkt dit, met een vermelde huwelijksdatum van 29 april 1544 onmogelijk. Maar men dient zich te realiseren dat de data in deze oude genealogie gegeven zijn in *Paasstijl*, d.w.z. dat het jaartal niet op 1 januari met 1 wordt verhoogd, maar pas met Pasen daarna. In het jaar 1545 viel Pasen op 5 april. Zijn overlijden op een 25 maart 1545 in nieuwe jaartijl (d.i. 11 maanden na zijn huwelijk) was dus voor de Pasen van 5 april en bijgevolg dateerde men in zijn tijd dit nog steeds in het jaar 1544. (De *Paasstijl* was in Vlaanderen nog van toepassing tot het jaar 1575.)

101 J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. I, Brugge, 1857 (genealogie de Boodt), p. 424 schrijft: Simon de Boodt (fs Jan en Maria van de Velde), gehuwd in *februari* (?) 1552 met Maria Voet, dochter van Jacob. Hij overleed enkele maanden later te Antwerpen op 10 september 1552. Zijn lichaam werd overgebracht naar Brugge en begraven in de St.-Donaaskerk. Zijn postuum (in 1553) geboren kind werd naar zijn vader Simon gedoopt.

Zij overleed op 13 maart 1560¹⁰² en werd begraven in de St.-Jacobskerk. Zij had een zoon Simon fs Simon (de akte vermeldt geen familienaam, maar deze is allicht de Boodt) die in 1563 bedacht werd in het testament van Marie de Muenick, weduwe van meester Jacob Voet.¹⁰³

In archiefbronnen vinden we over deze Maria Voet het volgende: zij huwde met Simon DE BOODT, die niet lang daarna overleed. De voorgeden van het weeskind Simon de Boodt fs Simon waren Jan de Boodt en meester Jacob Voet. Zij hertrouwde met Simon DE LA VOCANTI. Bij het opmaken van de staat van goed voor het weeskind Simon de Boodt uit haar vorig huwelijk had haar tweede echtgenoot en inmiddels ook al weduwnaar van haar, Simon de la Vocanti vastgesteld dat de lasten de baten overtroffen en daarom verzaakte hij aan haar erfenis op 15 juni 1560.¹⁰⁴

Voor het onderhoud van haar graf in de Brugse St.-Jacobskerk had haar weduwnaar Simon de la Vocanti in zijn testament een rente geschonken aan de kerkfabriek: ... *Ende noch tot profficte van de fabricke van Sint Jacobs kercke in Brugghe de somme van zes schellinghen grooten siaers ter cause van de sepulture van wylen joncvrouwe Marie sVoets de huusvrouwe van den voorseyden Symoen [de la Vocanti] alzo langhe als de steen, by den voornoemden Symoen ghedaen legghen up de voornomde sepulture, daer zal blyuen ligghende up de name van den zeluen Symoen, ende dat men daer onder niemant en zal laten begraven ten waere van zynen bloede ...*¹⁰⁵

102 Deze datum, hoewel voor Pasen kan toch niet in oude jaartijl gegeven zijn, anders was deze 13 maart 1561 (n.s.) en dat zou strijdig zijn met het feit dat al op 15 juni 1560 (zie verder) haar weduwnaar Simon de la Vocanti aan haar erfenis verzaakte.

103 SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 59 (1562-1563), pp. 348-349: *Dheer Joos de Cabooter ende Corn(elis) Berthol als voochd(en) van Symoen fs sheer Symoens [sic! geen familienaam vermeld] die hij hadde bij joncvr(ouw) Marie fa meester Jacob Voet zijne ghezellenede die vertooghen ende gheven te kennen hoe joncvr(ouw) Marie de Muenick weduwe vanden voorn(oemde) meester Jacob Voet der weesen grootevr(ouwe) makende ende ordonnerende huer testament heeft onder ande(re) punten en(de) articlen ghelegateert ende ghegheven bij voorme van testamente.*

104 SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 592 (1556-1561), p. 720: *Dheer Jan de Boodt ende mr. Jacop Voet als voochden van Symoentkin de zuene van Symoen de Boodt twelcke hij hadde bij joncvrouw Marie Voet zijnen wive verzochten consent e(nde) vermane vanden voorn(oemde) huerlieden weese te moghen renunçieren t'sterhuus vanden voornoemde joncvr(ouw) Marie Voet der weesen moedere, mids dat zij ghezien hebbende den staet gemaect bij dheer Symoen Ladvocanti als bezittere vanden sterfhuuse vanden vo(ornoemde)n joncvr(ouw) Marie Voet e(nde) bij hem gheaffirmert bevonden hadden meer lasten van baten. Al om beter ghedaen dan ghelaten ende den meester oorboir ende proffyt vanden selve weese zo de vo(ornomde) voochden dat ..., affirme(ren) bij hueren eede inde ... van m(eester)e Marc vande Velde en(de) dheer Joos de Cabootere vrienden en(de) maghen die daer inne consenterenden.*

105 P. BEAUCOURT DE NOORTVELDE, *Description historique de l'église collégiale et paroissiale de Notre Dame à Bruges ...*, Brugge, 1773, pp. 126-127 (fragmentarisch); J. GAILLIARD, *Inscriptions funéraires ... T I, 2e p., Bruges. Eglise de Notre Dame*, Brugge, Edw. Gailliard, 1866, pp. 279-280 (uitgebreid); L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Inventaire diplomatique ...*, nr. 558; zie ook RAB, Oud archief van de kerkfabriek van Sint-Jacob

Daarna overleed ook deze Simon zelf en hij overleed zeker voor 29 april 1564 wanneer zijn testament werd uitgevoerd door zijn broer Jacob de la Vocanti¹⁰⁶ fs Nicasis, poorter van Brugge. Simon de la Vocanti werd niet begraven bij zijn echtgenote, maar wel in de Brugse O.L. Vrouwkerk waar hij de concessie had verkregen van een kapel.¹⁰⁷ In zijn testament had hij bevolen aan de kerkfabriek van O.L. Vrouw een jaarlijkse som van 20 schellingen groten te geven, zolang het graf van de familie de la Vocanti in de St.-Remi kapel bleef en 4 schellingen groten voor het onderhoud ervan, en aan de kerkfabriek van St.-Jacob 6 schellingen groten zolang het graf van zijn echtgenote Maria Voet er bleef. Een akte hierover werd op 29 april 1564 verleden voor de schepenen van de heerlijkheid van Sijsele op vraag van Jacob de la Vocanti fs Nicasis, uitvoerder van het testament van zijn broer Simon.

V. – ANTONIUS [II] VOET (zoon van IV. – ANTONIUS [I] en Petronella van Patvoorde). Hij was heer van Voormezele. We vinden hem als dusdanig ook expliciet vermeld in kopies van vier denombrementen van achterlenen van zijn hof van Voormezele van resp. 27 februari 1544 (n.s.), 19 januari 1532 (n.s.), 20 december 1545 en van onbekende datum. Deze achterlenen betroffen resp. een leengoed van 29 gemeten 1 lijn 14 roeden in Ramskapelle bij Brugge (onder het ambacht Dudzele), een erfelijke rente van 9 pond parisis jaarlijks bezet op 72 gemeten in Lissewege, twee lenen van elk vier gemeten te IJzendijke en nog een leen van 3,5 gemeten in IJzendijke.¹⁰⁸

Deze achterlenen, ten noorden van Brugge en in Zeeuws-Vlaanderen gelegen, liggen ver weg van Voormezele dat ten zuiden van Ieper ligt. We vermoeden dat die achterlenen komen van Paul de Baenst (president van de Raad van Vlaanderen, + 1497) en dat deze ze aan het hof van Voormezele heeft gehecht toen hij dit leenhof als huwelijksgegeschenk kreeg van zijn schoonvader Simon van der Karrest en van wie dit leenhof na het overlijden zonder afstammelingen van de kinderen van Paul de Baenst, overging op Petronella van Patvoorde, als dochter van Raas van Patvoorde en Petronella van der Karrest, de zus-

te Brugge, I, inventaris, nr. 202 en II, regesten, nr. 844.

106 Mogelijk te vereenzelvigen met *Jacques de la Vocanti* die ca 1565 met anderen de schepen *Sinte Pauwels Bekerige* en *Sinte Michiel* hadden gecharterd voor een reis van Antwerpen naar Gdansk maar welke gekaapt waren door de Zweedse koning en waarvoor zij een petitie indienden bij de Gouvernante der Nederlanden (NELA (Nederlands Economisch-Historisch Archief, Amsterdam), J.A.L. Velle Collectie (Antwerpen), nr. 2.4.8.7).

107 Eerst toegewijd aan Sint Laurens, in 1474 gegeven aan de *Broederschap van de 10.000 Martelaars*, later toegewijd aan Sint Remi wanneer ze gegeven werd als begraafplaats voor de familie *L'Advocati* of *de la Vocanti*, nog later werden in die kapel leden van de familie van den Heede begraven.

108 RAB, Zaal en kassellij Ieper, Supplement, z.n. Deze denombrementen staan op twee schutbladen van een ander document. De denombrementen worden voorafgegaan door nummers, resp. 93, 94, 95 en 96 (van dit laatste denombrement is alleen de eerste helft onderaan de bladzijde beschikbaar, het vervolg niet en daarom ook niet de datum ervan). Allicht behoorden deze twee bladen tot een groter cahier, misschien wel van een Roeland Bossaert die in alle vier baljuw genoomd wordt van jonkheer Anthuenis Voet, heer van Voormezele.

ter van Simon van der Karrest. De familie de Baenst, was afkomstig van Cadzand en Sluis en bezat tal van leengoederen in de streek ten noorden van Brugge.¹⁰⁹

Volgens het grafschrift van zijn dochter Joanna (+ 1561) was hij ook heer van Steenkerke (in Dentergem) zoals ook de oude genealogieën hem noemen.

Hij huwde een eerste maal (vlgs. de *gen. B. v.d. Straeten* en *J.I. Masin*) op 1 augustus 1508 met Catharina DE VROESCHEPE (*in keel een schuinbalk van zilver beladen met 3 klaverbladen*), dochter van Jan en Catherine de Vooght, die overleed in 1513 (*gen. A.E. Hellin*) en begraven werd te Brugge St.-Jacob.

Hij huwde een tweede maal (vlgs. de *gen. B. v.d. Straeten* op 28 januari 1514 (o.s.?) met Maria DE CIOLI (*gevierendeeld: in 1 en 4: in zilver een keper van lazuur, in 2 en 3: het wapen de Witte*), dochter van Benedictus, een Italiaans handelaar, afkomstig van Pisa of Lucca¹¹⁰ (15 km ten noorden van Pisa) in Toscanië en Joanna Jacoba de Witte (vlgs. de *gen. B. v.d. Straeten*), vrouwe van Ruddervoorde.

In 1535 was Antoine Voet, heere van Vormesele, lid van de Brugse St.-Jorisgilde van voetboogschutters.¹¹¹ In 1543 was hij voogd van het Potteriehospitaal te Brugge.¹¹² Dat hij een "bekende, befaamde rechtsgeleerde" was zoals sommige auteurs schrijven konden we nergens bevestigd zien.¹¹³

Hij had volgende loopbaan in het bestuur van de stad Brugge:

1516	2 sept	S11/12	Antoon Voet
1524	2 sept	R3/12	Antoon Voet
1528	2 sept	R3/12	Antoon Voet
1531	2 sept	S5/12	Antoon Voet
1532	2 sept	hoofdman St.-Janszestendeel	Antheunis Voet
1534	2 sept	S1/12	Antoon Voet, heer van Voormezele
1535	2 sept	hoofdman St.-Janszestendeel	Antheunis Voet
1536	2 sept	S2/12	Antoon Voet
1537	2 sept	R1/12	Antoon Voet
1538	2 sept	hoofdman St.-Janszestendeel	Antheunis Voet
1539	2 sept	S2/12	Antoon Voet
1540	2 sept	hoofdman St.-Janszestendeel	Antheunis Voet
1541	2 sept	S1/12	Antoon Voet, heer van [Voormezele]
1542	2 sept	Burg. raden	Antoon Voet, heer van Voormezele
1543	2 sept	Burg. raden	Antoon Voet, heer van Voormezele
1546	2 sept	hoofdman St.-Janszestendeel	Antheunis Voet de oude
1548	2 sept	S1/12	Antoon Voet, heer van Voormezele
1552	2 sept	Burg. schep.	Antoon Voet de oude, heer van [Voormezele]

Op 26 januari 1552 overleed de Brugse burgemeester van schepenen, Frans Petyt. Hij werd op 15 februari daarop vervangen door Antoon Voet.¹¹⁴ Het gaat zeker om déze Antonius Voet, zoals blijkt uit een akte van 19 juli 1552¹¹⁵ waarin hij en zijn echtgenote een huis, genaamd *Houdt Bretagne* in de Oude Burg verkochten, komend van de overleden meester Pieter van de Karreest, deken van de collegiale kerk van St.-Salvators in Brugge.

Van hem bleef een portret bewaard, als voogd van het Brugse Potteriehospitaal.¹¹⁶ Het portret is van hout en meet 660 x 551 mm. Het opschrift luidt: D. ANTONIUS VOET, FACTUS TUTOR ANNO 1545, OBIT 1556. Bovenaan links vinden we zijn wapenschild: *in lazuur drie voetzolen van natuurlijke kleur met een hartschild, geschaakt van keel en goud van 7 rijen* (Voormezele). Het schild wordt overtopt door een helm met *wrong en dekkleden van lazuur en zilver*. De geportretteerde is bijna recht naar de toeschouwer gericht, draagt een zwart kleed dat over de boord van zijn hemd komt en een zwarte muts.

Op 14 november 1552 kocht Antonius Voet, heer van Voormezele, van Niklaas de Briatre een nogal ongevoerd leengoed van de stad Brugge, nl. een vergunning van vrij geldwisselaar, die mocht gebruik maken van een verrijdbaar wisselhuysje op vier wielen, met een tafelblad van 12 voet lang en even breed en waar men overal in de stad mee mocht rondrijden. Ongetwijfeld zal hij niet zelf op straat als geldwisselaar in het mobiel

109P. DONCHE, *Geschiedenis en genealogie van de familie de Baenst, vorstelijke en stedelijke ambtenaren in Vlaanderen, 1305-1676*, Antwerpen-Berchem, 2014.

110J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. V, Brugge, 1862, pp. 69-70.

111J.-I. VAN PRAET, *Jaerboek der keyzerlyke ende koninglyke hoofd-gilde van den edelen ridder Sint-Joris in den Ouden hove binnen de stad Brugge*, Brugge, 1786, p. 217.

112A. MAERTENS, *Onze Lieve Vrouw der Potterie*, Brugge, 1937, p. 527, die hem begraven noemt bij de Jacobijnen wat niet klopt (bron: A.P. (Archief Potterie?), nrs. 713, 724, 726, 731 en 732).

113M.C. DE BOODT-MASELIS, 'BOODT, Anselmus Boëtius de', in: *Nationaal Biografisch Woordenboek*, IX, Brussel, 1981, kol. 77-79 en L. VAN DAMME & J. ROSENHØJ, *Brugge diamantstad - Diamanthandel en diamantnijverheid in Brugge in de 15de en de 20ste eeuw*, Brug-

ge, 1993, p. 25.

114SAB, computerbestand wetvernieuwingen.

115SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaer, nr. 51 (1551-1552), p. 378: *Dheer Anthonis Voet heere van Vormiselle jeghenwoordich burchm(eeste)re van scepenen der voorn(oemde) stede van Brugghe ende joncvrouw Marie de Ciolle zijne ghesellenede, erfachtich ende proprietarissen bij eender chartre ofte lettre van ghiften ghedaen bij wijlen saligher memorie meester Pieter de le Kerreest tziynen overlijden deken der kercke colegiale van St Salvators in Brugghe ...*

116W.J. J. WEALE, *Tableaux de l'ancienne école néerlandaise exposés à Bruges*, Brugge, 1867, pp. 143-144; A. DE SCHIETERE DE LOPHEM, 'Iconographie Brugeoise. II. L'Hôpital de la Potterie. I. Les tuteurs. Antoine VOET', in: *Tablettes des Flandres*, Tome 7, Brugge, 1957, pp. 181-182.

Portret van Antonius Voet als voogd van het Potteriehospitaal (Brugge, Potteriemuseum, olie op paneel).

kantoortje geld gewisseld hebben, maar deze vergunning verpacht hebben aan een derde ...¹¹⁷

Hij overleed op 17 april 1556 (na Pasen)¹¹⁸ en werd met zijn tweede echtgenote begraven te Brugge in het koor van de kerk der Paters Predikheren (Dominicanen) onder een rood marmeren zerk met volgend opschrift:¹¹⁹

SEPULTURE VAN D'HEER ANTHUENIS VOETS,
HEERE VAN VORMISEELE ...
BURGHMEESTER VAN SCHEPENEN DESER STEDE,
DIE STARF DEN XVIIJ VAN APRIL A° XV.C LVJ
ENDE
JONCVRAUWE MARIE DECIONIS T' VOORN(OEMD)S
D'HEER ANTHEUNIS GHEZELLENEDE FA BENEDICTUS
EN JONCVRAUWE MEHANNA DE WITTE FA D'HEER JAN,
DIE STARF DEN ... A° XV.C ...

(Decionis is een verkeerde lezing van de Cioli, en Mehanna voor Johanna)

¹¹⁷L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes du Pays et Comté de Flandre. Coutumes du Bourg de Bruges*, T. 1. Introduction, Brussel, 1883, p. 411: Een huusekin eertyts ghestaen hebbende op vier wielen ter grooter marct en als nu ghetransporteert ter plaetse alwaer men eertyts was houdende de grane merct en nu de visch merct, genaemt het wissel husekin, tgonne door den leenhouder vermach vervoert te worden daer het hem belieft.

¹¹⁸Bij de opstelling van zijn grafscript was Paasstijl nog in gebruik, maar in het Paasjaar "1556" is er twee maal een 17 april, nl. de 13de dag en de laatste dag van dat Paasjaar (Pasen 1556 is 5 april, Pasen 1557 is 18 april) dus: ofwel 1556 of 1557 (n.s.). Toch denken we dat hier de eerste 17 april bedoeld wordt, zie bij het overlijden van zijn zoon Antonius [III] Voet.

¹¹⁹SBB, hs. de Hooghe (zie www.historischebronnenbrugge.be), dl. VI, pp. 55-56.

Een enigszins ander grafscript luidt: *Hier licht Mer Anthuenis Voet heere van Vormezele fs ... die starf ano MDLVIII op den XVII april ende joncvr. Marie de Croly fa Benedictus ende joncvr. Jacquemine de Witte, twijf was van voorn. Anthuenis die starf anno MDLXII den ...* (Zijn overlijdensjaar is hier wel 1558, de Croly is uiteraard andermaal een verkeerde lezing voor de Cioli.)¹²⁰

Wellicht overleed zij ca. 1562 gezien we in 1561-62 een weduwe Antonius Voet, vrouwe van Voormezele vinden die bij testament bezittingen schonk aan de Brugse Bogaardenschool.¹²¹ (Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* en de *gen. Archief Leiden* overleed zij op 10 april 1562.)

Kerk en klooster van de paters Predikheren (Dominicanen) te Brugge op het plan van Marcus Geeraerts (1562), waar in 1556 V. – Antonius [II] Voet en latere afstammelingen Voet begraven werden in de familiekelder. (De waterweg "Coupure" is nog niet te zien, deze werd pas in 1751 gegraven.) Op deze site is thans het depot Brugge van het Rijksarchief.

De *gen. B. v.d. Straeten* en de *gen. A.E. Hellin* vermelden vier kinderen uit het eerste en 14 kinderen uit het tweede huwelijk. De *gen. J.L. de Joigny d. P.* kent drie kinderen uit het eerste en zes kinderen uit het tweede. In de *gen. C.J. Polvliet* zijn het resp. drie en vijf. De *gen. A.A. Vorsterman v. O.* is in deze niet relevant gezien de informatie over dit gezin daar beperkt wordt tot slechts één kind (Antonius) maar er wordt wel vermeld dat uit het eerste huwelijk er vier en uit het tweede 14 kinderen werden geboren.

Hij had uit het eerste huwelijk:

1. Jacoba. De *gen. B. v.d. Straeten* noemt haar geboren op 18 oktober 1509 met als doopheffers: Mathias de

¹²⁰R. VAN BELLE, *Vlakke grafmonumenten en memorietaferelen met persoonsafbeeldingen in West-Vlaanderen. Een inventaris, funeraire symboliek en overzicht van het kostuum*, Brugge, 2006, p. 116.

¹²¹SAB, L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Inventaire diplomatique ...*, inleiding, p. 165.

Vooght, grootoom, de vrouwe van Voormezele Jacoba van Karrest en haar groot tante de Cuupere. Zij huwde een eerste maal met Vincent CHRISTIAENS, zoon van Mark. Haar echtgenoot overleed tussen september 1540 en september 1542. Anthonius Voet, heer van Voormezele en een Cornelis Schynk waren de voogden voor hun zoon Jacob Christiaens.¹²²

Zij huwde een tweede maal bij huwelijkscontract van 18 december 1544¹²³ met meester Jacob VAN DE(N) HEDE, zoon van Bertholomeus, de getuigen van haar kant waren haar vader Antonius Voet, haar broer Antonius Voet, haar oom meester Jacob Voet, meester Joos de Reede, Pieter de Voocht en Adriaen de Lanoy. Het kerkelijk huwelijk had plaats (vlgs. de *gen. B. v.d. Straeten*) op 13 januari 1545 (n.s.).¹²⁴

Na het overlijden van haar vader werd zij vrouwe van Voormezele (dit kan alleen als haar broer VI. – Antonius voor hun vader V. – Antonius overleed want anders zou hij de nieuwe heer van Voormezele geworden zijn en na hem zijn oudste zoon, zie ook verder).

Beiden verkochten in 1565 de heerlijkheid Voormezele aan de baron van Male (*gen. B. v.d. Straeten*). Daartoe werd eerst hun jongere halfzus Cornelia ontvoegd, waarop zij haar recht in 1/3de van de heerlijkheid aan haar halfzus kon verkopen, waarna Jacoba Voet en haar echtgenoot Jacob van den Heede de heerlijkheid in zijn geheel konden verkopen. Zie hieronder bij haar halfzuster Cornelia Voet.

Haar tweede echtgenoot overleed *int tlandt van Prussen* (Pruisen) op 2 maart 1582. Zij overleed op 5 april 1582 en werd begraven (vlgs. de *gen. B. v.d. Straeten*) te Brugge in het St.-Janshospitaal. Haar staat van goed werd verleden te Brugge op 17 oktober 1582.¹²⁵

2. **Petronella.** Zij wordt vermeld in de *gen. B. v.d. Straeten* met volgende gegevens: geboren op 18 oktober 1510 met als doopheffers: Michiel Van Rije, grootoom, Petronella van Patvoorde, nicht (*cousine*) van Doorle. Zij werd religieuze in het St.-Trudo klooster (à St. True) te Brugge.

¹²²Hij leefde nog in september 1540 toen ze samen voor een verkoopakte verschenen voor de Brugse Vierschaar, zie: SAB, Reg. prot. Brugse Vierschaar, nr. 636 (1540-1542) p. 241. Op 30 september 1542 was zijn zoon Jacob Christiaens al bevoogd (SAB, Weesregisters St.-Donaaszestendeel, boek 8 (1536-1585) f° 96).

¹²³SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 48 (1544-1545), pp. 100-103.

¹²⁴In de *gen. B. v.d. Straeten* wordt als huwelijksdatum 13 januari 1544 vermeld, maar dat is in oude jaartijl, dus 1545 (n.s.). Dit sluit ook perfect aan bij haar huwelijkscontract van 18 december 1544. Waar een Anna, dochter van Jan Voet en Antonia Christiaens die erft van Passchasia Voet, gehuwd met Christiaan Gave-loos in deze genealogie Voet passen is verder onbekend.

¹²⁵Zie een rekening van de afhandeling van die staat in SAB, Staten van goed, 1ste reeks, nr. 194 (op de kaft gedateerd als van "1582") en nr. 385 (op de kaft gedateerd als van "1589", een kopie met toegevoegde deelsommen van bedragen en annotaties in de marge).

3. **Margareta (1556) (Maria** genoemd in 1565).¹²⁶ Zij werd geboren te Brugge op 27 november 1511.¹²⁷ De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt ook deze datum (de *gen. A.E. Hellin* vermeldt 17 i.p.v. 27) en noemt als haar doopheffers: Inghel Porkier, grootoom, Clara Voet, tante en Margareta de Baenst, nicht (*cousine*). Zij huwde te Brugge met Pieter (III) LAUREYNS of LAUWEREYNS, zoon van Pieter (II) en Jacoba Coopman, overleden voor juli 1556. Hij verliet Brugge om zich te vestigen in Vlissingen in Zeeland, waar hij overleed op 1 augustus 1547.¹²⁸ Zij overleed te Vlissingen drie dagen later op 3 augustus aan een besmettelijke koorts.

Zij hadden geen (levende) nakomelingen meer in 1565 gezien het haar jongere halfzuster Cornelia was die toen bezitster was van het recht in één derde van de heerlijkheid Voormezele (zie verder, de andere twee derde behoorden toen de oudste dochter Jacoba Voet toe).

4. **ANTONIUS [III].** Zie verder onder VI.

Hij had uit het tweede huwelijk:

5. **Maria.** Geboren op 19 februari 1515 (verml. oude jaartijl, dus 1516 (n.s.)). Haar doopheffers waren Jacob Voet, oom, de weduwe van Ghilbrecht Hoose, betovergrootmoeder (*sa trisaïeule*, sic) en Marie Hoole, weduwe van Michiel van Themseke, overgrootmoeder. Zij werd religieuze te Brugge bij de Jacobinessen.¹²⁹

We vinden inderdaad een Maria Voet, kloosterlinge: zij werd geprotest in 1532 (zij was toen 16 jaar oud) en werd later overste van het Jacobinessenklooster Engelandale te Assebroek. Zij overleed op 6 maart 1580. Het doodsregister van dit klooster vermeldt haar overlijden: *Marij Voets op 6 maerte 1580, gepro-*

¹²⁶Margareta:

- op 30 juli 1556 (SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 211 (1555-1556) p. 613) wordt Pieter Laureyns al *wijlen* genoemd en zijn echtgenote zeer duidelijk vermeld als *Marg(riete)* Voet.

Maria:

- op 9 april 1565 en 17 mei 1565 (SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 60 (1564-1566) p. 1 en p. 75) wordt zijn echtgenote daarentegen zeer duidelijk als *Marie* Voet vermeld. We vermoeden dat dit laatste een vergissing is van de klerk.

- op 18 april 1579 (SAB, Oorkonden private aangelegenheden, III, 313) vinden we een akte betreffende een rente van Pieter Laureyns fs Pieter en *Maria* fa Antonius Voet.

¹²⁷F.A.A. DE LA CHESNAYE-DESBOIS, *Recueil de généalogies pour servir de suite ou de supplément au Dictionnaire de la noblesse, contenant les généalogies, l'histoire & la chronologie des familles nobles de France,...*, Tome XIV ou second des suppléments, Parijs, 1784, p. 382 (genealogie Lauwereyns de Diepenhede, p. 372 e.v.).

¹²⁸J.J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc, Suppl.*, Brugge, 1864, p. 319-320 citeert dit gegeven uit een adelskenning gegeven te Parijs in juni 1719 voor de familie Lauwerijns de Diepenhede uit Brugge en welke ook vermeldde: *vérifié par leur genealogie dressée par feu Marius Voet, Ecuyer, ancien Bourguemestre du franc de Bruges, très expert généalogiste, ...*

¹²⁹Ook zo vermeld in SAB, reg. prot. klerken Vierschaar, nr. 211 (1555-1556), p. 619: *joncvrouw Marie de dochter van dheer Anthonis Voet religieuze int clooster te Jacoppinessen gheseyt Inghelendale*.

feset in 1532. Haar grafsteen bleef gedeeltelijk bewaard (thans in Dominicanessenklooster te Brugge). Op de steen staan twee zusters afgebeeld elk met een wapenschild boven de hoofden. Van haar wapenschild is enkel nog de onderste voetzool te zien. Op de rand van de steen staat in gotische letters: *Sepulture (van) zust(er) Marie / fa dheer Anthuenis Voet superie(ur)e die overleet a(nn)o XV.C [niet ingevuld] / ... / ... Mageriete ... van de(c)ember a(nn)o XV.C LXXV.*¹³⁰

6. **Catharina.** Geboren op 29 december 1516. Religi-euze in het klooster van St.-Trudo te Brugge.
7. **Jacob.** Geboren in 1518. Allicht jong overleden gezien later niets meer over hem vernomen wordt (analoge redening als onder 3. Margareta/Maria).
8. **Paul.** Geboren in (begin) 1519. Allicht jong overleden gezien later niets meer over hem vernomen wordt (analoge redening als onder 3. Margareta/Maria).
9. **Anna.** Geboren op 12 december 1519. Zij overleed op 12 maart 1520 (n.s.) (*obiit 12 Martii, de la même année.*)¹³¹
10. **Adriaan.** Geboren in 1520. Allicht jong overleden gezien later niets meer over hem vernomen wordt (analoge redening als onder 3. Margareta/Maria).
11. **Jacoba.** Geboren in 1521. Allicht jong overleden gezien later de ouders opnieuw een dochter de voor-naam Jacoba gaven.
12. **Clara.** Geboren in 1522, overleden in 1524.
13. **Lodewijk.** Geboren in 1524. Allicht jong overleden gezien later niets meer over hem vernomen wordt (analoge redening als onder 3. Margareta/Maria).
14. **Joanna.** Zij werd geboren in 1525. Zij huwde na huwelijkscontract te Brugge voor Adriaan Beernaerts, klerk van de Brugse Vierschaar op 13 september 1545 met Pieter IMMELOOT (zoon van Jan), geboren te leper (de getuigen van zijn kant waren: zijn broer meester Jacob Immeloot, meester Jacob de Raet, meester Willem V... en meester Antoon de Meulenaere; de getuigen van haar kant waren: heer Antonius Voet, heer van Voormezele en jonkvrouw Maria de Cyole, haar ouders, haar broer Antonius Voet, haar schoonbroer meester Jacob van Eede, haar oom heer Nicolaas Solle, meester Cornelis van Bambeke, meester Pieter Karreest en heer François Petyt, vrienden en verwanten).¹³² Hij was al weduw-

naar met twee kinderen bij Kathelijne Kindt, dochter van Niklaas.¹³³

Pieter Immeloot was geboren te leper rond 1515. Op 6 november 1540 woonde hij te Brielen. Hij was buitenpoorter van de stad leper en had daar pandhuis bij (een andere) Pieter Immeloot. In 1544 was hij schepen van leper en op 16 juli van hetzelfde jaar werd hij lid van de gildebroeders van St.-Niklaas. Hij was een eerste maal gehuwd te Brielen (op het kasteel de Drie Torren waar zijn moeder woonde) op 25 oktober 1540 met jonkvrouw Catharina Kindt. Zijn eerste echtgenote overleed echter al op 12 oktober 1544 en werd begraven te leper St.-Pieters. Op 5 september 1545 verzaakte hij aan het buitenpoorterschap van de stad leper en betaalde toen een issuwerecht van 600 pond, allicht om poorter van Brugge te worden: op 17 juli ervoor woonde hij al in deze stad.

Na korte tijd kwam al een eind aan zijn tweede huwelijk: hij overleed te Rijsel op 8 juli 1546. Zij hadden geen kinderen (*s.(ine) lib.(eri)*).¹³⁴

Joanna Voet huwde een tweede maal bij huwelijkscontract te Brugge voor Cornelis Beernaerts op 12 januari 1548 (n.s.) met Anselmus DE BOODT (ontvoogd 1 juni 1545), zoon van Willem en Margareta van Nieulandt. De getuigen van zijn kant waren Jan *Destrompes* (Des Trompes), zijn *schoonbroedre* en de heren Jan en Jacop de Boodt, verwanten, de getuigen van haar kant waren haar vader Antonius Voet, haar broer *Anthuenis Voet de jonghe* en haar oom meester Jacob Voet.¹³⁵

Hij had volgende loopbaan in het Brugse stadsbestuur: 1551: raad 8/12, 1561: hoofdman van het Carmerszestendeel, 1566: raad 6/12, 1567: schepen 5/12, 1576: hoofdman van het Carmerszestendeel, 1577: schepen 2/12. Hij overleed op 22 juli 1587.¹³⁶

Hij was lid van de Confrerie van het H. Bloed sinds 1546 en proost van de Confrerie in 1556.¹³⁷ In 1556 (nog onder de vorige proost Louis Thiery) werd aan de schilder Pieter Pourbus gevraagd om alle leden te portretteren op de binnenzijde van twee luiken,

1950, pp. 20-21. In noot 59 worden de getuigen van haar huwelijkscontract geciteerd op basis van de regesten gemaakt door Casetta (bewaard in RAB), maar enkele familienamen zijn daarin verkeerd gelezen ... Zij huwde op 12 (*gen. E.A. Hellin*: 22) september 1545. (De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt: 1525, ongetwijfeld een overschrijffout, de *gen. A.E. Hellin* vermeldt dat zij huwden na huwelijkscontract van 1545) met Pieter IMMELOOT (uit *E.A. Hellin*: Tom. II, f° 324).

133SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 49 (1547-1549), pp. 27-34: een akte van 30 september 1547 in verband met de erfenisverdeling van zijn eerste huwelijk en toen hij zelf al overleden was.

134Genealogie Immeloot, zie hoger.

135Zie ook RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 440 (1548 *stilo novo*).

136SAB, Wetvernieuwingen magistratuur Brugge, PDF bestand leeszaal-computer.

137J. GAILLIARD, *Recherches historiques sur la chapelle du Saint-Sang à Bruges*, Brugge, 1846, p. 272.

130R. VAN BELLE, *Vlakke grafmonumenten ...*, p. 116.

131Deze zin uit *gen. B. v.d. Straeten* bewijst dat daarin de Paasstijl werd gebruikt: alleen in die jaarstijl is het mogelijk dat iemand geboren wordt op een 12 december 1519 en overlijdt op een 12 maart van hetzelfde jaar. Een 12 maart is altijd voor de vroegst mogelijk Pasen (22 maart). Toen ze overleed schreef men nog 1519 (1520 in nieuwe jaarstijl).

132SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 48 (1544-1545), pp. 477-478. Over haar zie ook: Bⁿ ALBERT BONAERT, 'Généalogie Immeloot (1405-1800)', in: *Tablettes des Flandres*, T. 3, Brugge,

deel van een veelluik boven het hoofdaltaar in de H. Bloedkapel. Anselmus de Boodt is afgebeeld op het linkerluik, tweede van rechts op de derde rij.¹³⁸

Portret van Joanna Voet en haar drie dochters door Pieter Pourbus (detail) (Brugge, O.L. Vrouwekerk, rechter zijluik van het schilderij "De gedaanteverandering van Christus op de berg Tabor")

Deze echtgenoten werden in 1573 door Pieter Pourbus ook op zijluiken geschilderd van een schilderij "De gedaanteverandering van Christus op de berg Tabor" door Gerard David. Op het linkse zijluik werd Anselmus de Boodt voorgesteld met hun zeven zonen, op het rechtse zijluik Joanna Voet met hun drie dochters. (Op dat ogenblik was Joanna Voet wel al twaalf jaar overleden ...) ¹³⁹

Hun zoon, Anselmus Boëtius de Boodt (1550-1632) was een vermaard natuurkundige en humanist.¹⁴⁰ Hij studeerde rechten te Leuven en medicijnen in Heidelberg en promoveerde tot doctor in de geneeskunde te Padua. Tussen 1580 en 1583 was hij raadspensionaris van Brugge, daarna lijfarts, eerst van de gouverneur van Praag, vanaf 1584 van keizer Rudolf II. Aan diens hof hield hij zich bezig met alchemie en mineralogie.

¹³⁸ M.P.J. MARTENS, *Brugge en de Renaissance. Van Memling tot Pourbus, Notities*, Brugge, 1998, pp. 132-133.

¹³⁹ M.P.J. MARTENS, *Brugge en de Renaissance ...*, pp. 140-141.

¹⁴⁰ Zie over deze zoon: M.C. DE BOODT-MASELIS, 'BOODT, Anselmus Boëtius de', in: *Nationaal Biografisch Woordenboek*, IX, Brussel, 1981, kol. 77-79. Daar wordt Antoon Voet 'vermaarde rechtsgeleerde' en 'uit leper' genoemd, maar hij was geboren en getogen te Brugge en van een loopbaan als rechtsgeleerde konden wij niets terugvinden.

Zijn voornaamste publicatie *Gemmarum et lapidum historia*, uit 1609¹⁴¹ was een systematische studie van (edel)stenen en mineralen. Daarin beschreef hij zeshonderd stenen en hun veronderstelde ontstaan, eigenschappen en geneeskundige uitwerking. Hij was een aanhanger van de atoomleer en werkte met een schaal van hardheid. Het boek gaat ook in op praktische zaken als slijpwijze en de economische waarde van edelstenen. Zijn hoofdstuk over de werktuigen gebruikt door diamantsnijders en -slijpers bevat niet minder dan acht gedetailleerde illustraties van werktuigen met telkens omstandige uitleg van de onderdelen en het gebruik.

In 1612 kwam hij terug naar Brugge en werd opnieuw raadspensionaris tot aan zijn dood. Op een portret van hem gegraveerd door Aegidius Sadeler ca 1598, worden de 8 wapenschilden van zijn overgrootouders afgebeeld, deze van moederszijde zijn: VOET, PATVOORDE, CEVOLI en WITTE.¹⁴² Op een andere (zie hierbij),¹⁴³ gelijkende maar met andere teksten en versierselen, zien we een correctere naam voor zijn grootmoeder maternel: CIOLLI.

Anselmus Boëtius de Boodt, zoon van Anselmus en Joanna Voet, natuurkundige en humanist (1550-1632) (gravure Aegidius Sadeler, Praag, ca 1598, Bibl. KU Leuven)

¹⁴¹ ANSELMUS BOETII DE BOODT, *Brugensis Belgiae, Rudolphi secundi Imperatoris Romanorum personae medici, Gemmarum et Lapidum Historia, quâ non solum ortus, vis, et pretium, sed etiam modus quo ex illis olea, salia, tincturae, arcana, et magisteria arte chymica confici possunt, ostenditur*, Hanau, 1609, in 4°, cum figuris, 294 blz. (corpus) + index Een tweede en derde druk verscheen te Leiden, resp. in 1636, onder auspiciën van Adrianus Tollius en in 1647 door J. de Laet. In 1644 verscheen van de eerste Leidense uitgave een Franse vertaling door Jean Bachou, uitgegeven door Jean-Anoine Huguetan te Lyon: *Le parfait Joaillier ou Histoire des Pierres*.

¹⁴² <https://www.rijksmuseum.nl/nl/collectie/RP-P-OB-4993>.

¹⁴³ Universiteit Leuven.

Opmerkelijk is dat op beide gravures het wapenschild van *Patvoorde* als drie gekroonde leeuwen word voorgesteld, terwijl in de oude genealogieën van *B. v.d. Straeten* en *J.I. Masin* deze drie leeuwen enkel in de kwartieren 2 en 3 voorkomen van een gevierendeeld schild (zie hoger).

Zij overleed op 20 juli 1561 en werd begraven bij haar tweede echtgenoot in de St.-Salvatorskerk te Brugge in de zuidomgang van het koor met als haar kwartieren: *Voet, Padtvoorde, Ciole, de Witte*.¹⁴⁴ Hun grafscript luidde:¹⁴⁵

HIER LICHT BEGRAVEN
D'HEER ANCHELMUS DE BOODT FS S'HEER WILLEMS
DIE OVERLEEDT DEN 22EN JULY XV.C LXXXVIJ
ENDE
JONCVROUW JOANNA FA D'HEER ANTHUENIS VOET,
HEERE VAN VOORMISEELE ENDE STEENKERCKE
OVERLEEDT OP DEN 20EN DAGH VAN JULY XV.C LXI

- 15. Cornelia.** Geboren in 1527. Zij was, in oktober 1557 (als 30-jarige ...) de nog enige resterende 'wees' van haar overleden vader en onder voogdij van meester Lenaart Casembroot en Adriaan vanden Cappelle.¹⁴⁶ Zij werd pas ontvoogd op 19 februari 1565 (n.s.) als al een 38-jarige.¹⁴⁷ Op dat ogenblik waren haar voogden jonkheer Adolf van Meetkerke en Bernard van Wadrimondt. Zij werd ontvoogd met instemming van meester Jacob van den Heede (schoonbroer), Anselmus de Boodt (schoonbroer, weduwnaar van een oudere zuster), Jan en Simon van den Heede (schoonbroers van jongere zusters), heer Jacob Christiaens (zoon uit het eerste huwelijk van haar oudste zuster) en andere verwanten.

Aanleiding tot haar ontvoogding was de uitkoop door haar oudste halfzuster van haar recht op één derde in het bezit van de heerlijkheid Voormezele. Al haar oudere (half)zusters en broers, met uitzondering van haar oudste (half)zuster Jacoba waren in 1565 al overleden of hadden een religieuze staat aangenomen, waardoor Cornelia volgens het feodale erfrecht recht had op 1/3de in het leenbezit van haar overleden vader (de andere 2/3de waren het recht van haar oudste levende halfzuster Jacoba). Blijkbaar wensten Jacoba en haar tweede

echtgenoot Jacob van den Heede de heerlijkheid Voormezele te verkopen. Zij haalden hun jongere halfzuster Cornelia over om haar recht op 1/3de aan hen te verkopen. Maar hiervoor moest zij handelsbekwaam zijn en dus werd ze eerst ontvoogd. Daarna gaf ze op 16 februari 1565 (n.s.) via notaris Andries Lottin haar akkoord voor verkoop (voor de som van 250 pond groten Vlaams). Hierna verkochten Jacoba Voet en haar tweede echtgenoot Jacob van den Heede op 20 februari 1565 (n.s.) de heerlijkheid Voormezele aan Jan Lopez Gallo (+ 1571), baron van Male en heer van Sijsele (gehuwd met Catharina Pardo).¹⁴⁸ Deze koper schonk Voormezele op 13 november 1568 aan hun zoon Jan Lopez Gallo junior (+ 1611).¹⁴⁹

Zij overleed ongehuwd op 28 augustus 1571 en werd begraven in de Brugse O.L. Vrouwekerk¹⁵⁰ onder een blauwe steen ingelegd met koper en met de kwartieren *Voet, Patvoorde, Ciole, de Witte*. Haar wapen was, in een ruit: *in lazuur drie voetzolen van zilver met een hartschild, geschaakt van 4 rijen en 4 kolommen van keel en sabel*. Haar grafscript¹⁵¹ luidde:

SEPULTURE VAN
JO^e CORNELIE VOET F^a D'HEER ANTHUENIS
IN SIJNEN LEVEN HEERE VAN VORMIZELE, STEENKERCKE
DE WELCKE OVERLEET
DEN XXVIII. IN OUGST ANNO M.D.LXXI.

Haar testamentuitvoerders waren meester Jacob van Pamele, priester en kanunnik van de Brugse St.-Doonaaskerk en heer Jan van den Heede fs Jacob.¹⁵²

- 16. Jacoba.** Geboren in 1528, gehuwd op 7 oktober 1550 met Guislain PUESSIN (uit *E.A. Hellin*, Tom. VI, f° 521). Hij was zoon van Jacob en klerk van de weeskamer van het Brugse Vrije.¹⁵³ Zij overleed op 17 april 1583 en werd begraven te Brugge bij de

144Bⁿ ALBERT BONAERT, 'Généalogie Immeloot (1405-1800)', in: *Tablettes des Flandres*, T. 3, Brugge, 1950, p. 21vermeldt acht kwartieren: *Voet, Bets, van Patvoorde, van Karreest, Cioli, N., de Witte, Bornuydt of Hoose*. (In de *gen. E.A. Hellin* werd later tussen-gevoegd: begraven te Brugge St.-Salvator.)

145SBB, Hs. de Hooghe (www.historischebronnenbrugge.be), dl. III, p. 16.

146SAB, Weesregisters St.-Janszestendeel, boek 13 (1553-1574), f° 102.

147SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 60 (1565-1566) p. 1: ... *joncvrouw Cornelia fa sheer Anthonis Voet ende bijden ghemeene collegie van schepenen der stede van Brugghe ter cameren uute vordie ende huer tzelfs ghemaectt also ons schepenen voorseit dat bleec bij eenen lettre van consente bezeghelt met schepenzeghelen van Brugghe in daten vanden XIXen daghe van sporcle XV.C LXIIIJ (1565 (n.s.)).*

148RAB, Oorkonden met blauw nummer, nr. 6996 (ontvoogding, uitkoop en verkoop van Voormezele).

149RAB, Oorkonden met blauw nummer, nr. 3852 en (ed.) H. DE LIMBURG STIRUM, KAN. DE JOIGNY, *Manuscrit relatif aux seigneuries de Flandre*, a.w., p. 217.

150In de *gen. E.A. Hellin* staat als laatste vermeld: *Corneille Voet sr de Voormiseele, Steenkercke mort 28 aout 1571*. Dit is blijkbaar later bijgevoegd want de accolade werd iets verlengd Maar het is allicht een fout voor *Cornelia* en in de aanname dat het een man betrof concludeerde men dan hij dan de volgende heer van Voormezele zou geweest zijn

151SBB, Hs. de Hooghe, op www.historischebronnenbrugge.be, dl. I-II, p. 194; J. GAILLIARD, *Inscriptions funéraires et monumentales de la Flandre occidentale avec des données historiques et généalogiques. Arrondissement de Bruges. T I, 2e p., Bruges. Eglise de Notre Dame, Brugge, Edw. Gailliard, 1866, p. 383-385*. Hier wordt de steen wit genoemd.

152SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 841 (1576-1578) p. 397 (akte van 23 oktober 1577).

153RAB, Index Casetta, I (weesregisters Brugse Vrije), p. 122: *Oost-registre beghinnende 1559: Claudineken, Anthoninken ende Magdaleneken de dochters van Gheleyn fs Jacobs Peussin, in sijn leven clerq van weesen ten desen lande bij joncvrouwe Jacquemine fa dhr Anthuenis Voet, heere van Vormezele, sijne huisvrrouwe, hebben de morte patris, a° 1563 ... (zie ook p. 197 i.v.m. dit echtpaar).*

Karmelieten. Hij was al voor 9 april 1565 (n.s.) overleden toen Jacoba als zijn weduwe vernoemd werd (zie verder).

Opmerking: blijkbaar werd er dus in het tweede huwelijk tweemaal aan een dochter opnieuw de voornaam Jacoba gegeven, niettegenstaande in het eerste huwelijk die voornaam ook al eens gegeven was aan een niet jong overleden dochter Jacoba. De tweede Jacoba (eerste uit het tweede huwelijk) overleed allicht wél op jonge leeftijd, de derde Jacoba huwde met Guislain PEUSSIN, zoon van Jacob en Maria Knibbe (dochter van Lyman)¹⁵⁴ en was van hem weduwe in 1564.¹⁵⁵ Van de Jacoba geboren uit het eerste huwelijk, weten we dat haar tweede echtgenoot met haar gehuwd was bij contract in 1544 en kerkelijk in 1545 en dat zij pas overleed in 1582. Er waren dus wel degelijk twee verschillende en 55 jaar gelijktijdig levende Jacoba Voet, dochter van Antonius, maar waarbij de eerste (1509-1582), ongeveer 20 jaar ouder was dan de tweede (1528-1583). Dit wordt ook bevestigd in een notariële akte van 9 april 1565 (n.s.)¹⁵⁶ waar beiden zelfs persoonlijk verschijnen (*Compareerden meester Jacob van Heede en(de) joncvrouw Jaacquemijne Voet zijne ghesellenede, voort ..., voort joncvr. Jaacquemijne Voet fa sheer Anthonis vidua van Gheleyn Puessin, ...*).

- 17. Isabella (Elisabeth).** Zij huwde op 22 april 1554¹⁵⁷ met Jan VAN DEN HEEDE, tweede zoon van Jacob (raadsheer van keizer Karel, baljuw van de Tol van Brugge, burggraaf van Vijve en heer van Neckervliet, raadslid en schepen van de stad Brugge, hoofdman van een zestendeel en proost van de edele Confrerie van het H. Bloed) en Anna van Steenhuize.

Hij was, schepen van Brugge in 1557 (11/12), 1559¹⁵⁸ (11/12, zie bij zijn broer Simon hierna), 1563 (8/12), 1574 (4/12), tesorier in 1570, 1571. Hij overleed op 22 mei 1582.¹⁵⁹

Zij overleed op 16 november 1586 en werd begraven bij haar vader.

- 18. Jozijne.** Samen met haar zuster Cornelia was zij in 1556 nog bevoegd door meester Lenaart Casembroodt en heer Adriaan van der Capelle.¹⁶⁰ Zij huwde met Simoen VAN DEN HEEDE, zoon van Jacob (burggraaf van Vijve) en Anna van Steenhuize (De *gen. E.A. Hellin* noemt hem nog: broer van Jan van den Heede. Twee zusters Voet huwden dus met twee broers van den Heede).

Hij was raadslid van Brugge in 1555 (7/12), 1559 (11/12, maar omdat hij houder was van *zekere officie vanden prince* (onverenigbaar met een schepenambt), werd hij als schepen vervangen door zijn broer Jan), 1589 (1/12 en burggraaf genoemd), 1594 (2/12), 1599 (1/12), schepen in 1567 (10/12), 1585 (4/12), 1588 (4/12), 1592 (3/12), 1593 (4/12), hoofdman van het O.L. Vrouwzestendeel in 1574, 1595, tesorier in 1586, 1587, 1591, burgemeester van raden in 1590 (en burggraaf genoemd). Hij was ook baljuw van de Tol van Brugge, voogd van de gevangenis *De Donkere Camer* in het Steen en proost van edele Confrerie van het H. Bloed.¹⁶¹

Hij was raadsheer van Philips II, koning van Spanje en de Nederlanden en zoals zijn vader, burggraaf van St.-Eloois Vijve en heer van Neckervliet.¹⁶²

Op 24 april 1570 schonken beide echtgenoten een rente aan de Brugse Bogaerdschool.¹⁶³

Zij overleed in 1582.¹⁶⁴ Hij overleed op 22 oktober 1611 en werd bij zijn ouders begraven in de St.-Salvatorskerk.

VI. – ANTONIUS [III] VOET (zoon van V. – ANTONIUS (II) en Catharina de Vroeschepe). Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* werd hij geboren op 17 maart 1513 (n.s.),¹⁶⁵ zijn doopheffers waren Jan van Bambeke, meester Jan van der Karreest en zijn groot tante Porkier.

¹⁵⁴Ook vermeld in: [zonder auteur, maar van kapitein ridder F.-J. DE HOLLEBER D'ASCOW], *Généalogies de quelques familles des Pays-Bas, Dressées en partie sur titres, & en partie tirées des Manuscrits de T.A. CASSETTA; de H. BUTKENS; de P. D'ASSIGNIES, Moine de Cambron; de L. LE BLOND, & d'autres fameux Généalogistes; comme aussi des Auteurs les plus accrédités*, Amsterdam, 1774, p. 181. J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. III, Brugge, 1859, p. 170 noemt hem Guillaume Peussin.

¹⁵⁵SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 60 (1564-1566), pp. 1-2: joncvr. Jaacquemijne Voet fa sheer Anthonis vidua van Gheleyn Puessin.

¹⁵⁶SAB, prot. klerken Vierschaar, nr. 60, f° 73-75.

¹⁵⁷Deze datum hoeft niet gecorrigeerd naar nieuwe jaartijl, daar het Paasjaar 1554 loopt van 25 maart 1554 tot 13 april 1555.

¹⁵⁸Zie ook SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 57 (1559-1560), p. 250: in deze akte van 26 januari 1560 (n.s.) wordt hij vermeld als *Dheer Jan vanden Eede onze medeghezelle in wette ende joncvr(ouw) Ysabeele Voets uxor*.

¹⁵⁹Zie over Jan van den Heede ook: J.J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc, Suppl.*, Brugge, 1864 (genealogie van den Heede), p. 18 en SAB, computerbestand wetvernieuwingen.

¹⁶⁰SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 211, p. 616.

¹⁶¹Zie over Simon van den Heede ook: J.J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc, Suppl.*, Brugge, 1864 (genealogie van den Heede), p. 16 en SAB, computerbestand wetvernieuwingen.

¹⁶²L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes du Pays et Comté de Flandre. Coutumes du Bourg de Bruges, T. 1. Introduction*, Brussel, 1883, p. 308.

¹⁶³SAB, L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Inventaire diplomatique ...*, nr. 874.

¹⁶⁴In 1601 leefde Simon van den Heede nog als haar weduwnaar: RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 255.

¹⁶⁵De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt 17 maart 1512, maar dit is allicht gegeven in Paastijl. 17 maart gaat vooraf aan de vroegst mogelijke Paasdatum (22 maart), dus is het jaar dan 1513 in nieuwe jaartijl. Dit wordt bevestigd door de geboortedatum van zijn onmiddellijk oudere zuster: 27 (of 17) november 1511. Als 17 maart 1512 in nieuwe jaartijl zou geweest zijn dat zou er tussen beide geboorten slechts vier maand zijn.

Hij had volgende loopbaan in het bestuur van de stad Brugge:

1546	2 sept	S12/12	Antoon Voet fs Antoon
1548	2 sept	hoofdman St.-Niklaaszestendeel	Antheunis Voet
1550	2 sept	S6/12	Antoon Voet de jonge
1552	15 febr	S12/12	Antoon Voet
(hierbij in de schepenbank zijn vader vervangend die burgemeester van schepenen was geworden na het overlijden van de tot dan dienst doende)			
1552	2 sept	hoofdman St.-Niklaaszestendeel	Antheunis Voet de jonge
1553	2 sept	S6/12	Antoon Voet de jonge

Hij huwde op 15 september 1543 (datum in *gen. B. v.d. Straeten*) met Maria VAN DEN HECKE (*gedeeft van keel en sinopel met over alles heen een schuinbalk van zilver*), dochter van Jan en (volgens *gen. B. v.d. Straeten*) uit een oude militaire familie van Gelderland.

Hij overleed zeker voor 23 mei 1556 (zie verder). Zeer waarschijnlijk overleed hij zelfs nog voor zijn vader (+ 17 april 1556 (na Pasen)): het is de enige manier om te verklaren hoe het komt dat na zijn vader V. – Antonius het niet hij (en na hem zijn oudste zoon VII. – Antonius) was, die heren van Voormezele werden, maar daarentegen zijn tante Jacoba die vrouwe van Voormezele werd. Dit wordt bevestigd in de *gen. B. v.d. Straeten* waar vermeld wordt dat hij schielijk overleed zeven dagen voor zijn vader en begraven werd te Koolkerke. Maar daar wordt zijn overlijdensdatum gegeven als 10 april 1555, wat, als dit in oude jaartijl is (zoals gewoonlijk in deze genealogie) een probleem stelt want in Paasstijl bestaat in het Paasjaar 1555 geen datum 10 april ...¹⁶⁶ Het moet gaan om 10 april 1556 wat dan inderdaad precies 7 dagen voor het overlijden van zijn vader is.¹⁶⁷

In 1580 vinden we een *vidua Anthuenis Voet*¹⁶⁸ die woonde in de *Groenestraete* aan de zuidzijde ongeveer in het midden van de straat. In de buurt is de *Ganzestraete*, waarna *het Hoochstick*, de *Groenestraten* en *Ten Hoeye* zijstraten zijn.¹⁶⁹ Deze *Groenestraat* moet daarom de huidige Moerkerkestraat zijn, die inderdaad vroeger (kleine) Groenestraat heette.¹⁷⁰ Aan het einde van de Ganzestraat is het klooster der Predikheren waar leden van de familie Voet traditioneel begraven werden.

Hij liet minderjarige kinderen na. Op 23 mei 1556 waren hun voogden Jan van Hecke, makelaar en meester Jacob Voet: *Jan van Hecke, makelare en(de) Mr. Jacop Voet vo(ogden) van Thuenkin, Coppin, Hansken, Daneelken, Gheleinkin, Maiken, Calleken, Babeken wylen dheer Anthuenis Voet de jonghe kinde(ren) die hij hadde van joncvr(ouw)e Marie van Hecke zijnen wine*..¹⁷¹ In dezelfde akte zien we dat op 4 oktober 1557 de voogden heer Antonis van Bambeke en Jan van Hecke waren.

Bijna tien jaar later, zijn dezelfde kinderen nog steeds minderjarig: op 9 april 1565 (n.s.) vinden we *Jan van Heede ende Jan van Hecke als voochden van Antheunis, Jacop, Danneel, Jan, Gheleyn, Maeyken, Calleken ende Babeken, dheer Antheunis Voet de jonghe kynderen die hij hadde bij joncvrouw Marie van Hecke zijnen wijfve*.¹⁷²

Zes van deze kinderen met hun echtgeno(o)t(e) vinden we terug in één enkele korte akte van 21 september 1595, waarin zij, uit de erfenis van hun grootvader materneel Jan van Hecke (verdeeld op 9 februari 1585), 7 gemeten 2 lijnen 53 roeden land verkopen: *Anthuenis Voet fs dheer Anth(ueni)s ende j(ouffouw)e Barbara fa P(iete)r de Muelenaere zijn wijf, voorts Daneel Voet ende Cornelie fa Jan van Eyewerfve zijn wijf, voorts Jan Voet ende Margriete fa dheer Gheeraerd Govaert zijn wijf, voorts Gheleyn Voet ende joncvr(ouw) Marie fa Glaude Vermander, voorts Anthoine de Schietere ende joncvr(ouw) Marie Voet zijn wijf, ende voorts joncvr(ouw) Barbara fa dheer Anthuenis Voet vi(du)a Jan Bay alle poorters in Brugghe en(de) tsamen gherecht int naervol(-gende) land bijden overlijden van Jan van Hecke huerl(ieder) grootv(ad)er materneel p(ar) verdel onderteekent J. Gheeraerds in daten IX-en sp(orcl)e LXXXV, geven tsamen ghifte elc van even vele an Stevin Oste*..¹⁷³

166 Pasen 1554 (n.s.) is 25 maart, 1555: 14 april, 1556: 5 april, 1557: 18 april. In het Paasjaar 1555 (14.4.1555-4.4.1556) is er dus geen 10 april; in de Paasjaren 1554 (25.3.1554-13.4.1555) en 1556 (5.4.1556-17.4.1557) daarentegen waren er telkens twee 10 april's.

167 De *gen. Archief Leiden* vermeldt: *stierf voor zijn vader 1556 den 9 April, is begraven tot Koolkerk[e] tot Brugge*.

168 Het kan niet gaan om de weduwe van V. – ANTONIUS [II] Voet, gezien deze overleden was in april 1562, en ook niet om de echtgenote van VII. – ANTONIUS [IV] Voet, want deze overleed in augustus 1603 en nog voor haar echtgenoot.

169 L. GILLIOTS-VAN SEVEREN, 'Les registres des «Zestendeelen» ou le cadastre de la ville de Bruges de l'année 1580', in: *Handelingen van het Genootschap voor Geschiedenis te Brugge*, 1894, p. 1283 (St.-Donaaszestendeel). De twee andere vernoemde straten hebben thans nog steeds dezelfde naam.

170 G. DUMON, *De oude straatnamen van Brugge. Een handleiding*, Brugge, 1996, p. 23, nr. 174.

171 SAB, Weesregisters, St.-Janszestendeel, boek 13 (1553-1574), f° 62 (enkel regels verder worden *Daneelkin* en *Gheleinkin* vernoemd als *Leinkin* en *Neelkin*). Deze weesakte wordt ook vermeld in RAB, Fonds dTdB, nr. 424, intern nummer 642.

172 SAB, Reg. prot. klerken Vierschaar, nr. 60, f° 1.

173 RAB, Brugse Vrije, Registers 16.052 f° 189 (wettelijke passeringen Noordkwartier). Het vervolg van de akte luidt: ... *ooc poorter in Br(ugge) ende Maertin Dassonville v... ten persooene van Aern(out) van Neeren, van zeven ghemeten IJ lijnen LIJ roeden l(and) in XIJ gem(eten) XXJ roeden danof de vier ghemeten LXVIII roeden land zijn proostl(and) in Coolk(erck)e prochie int XVIIJ.e be(gin) van Romboutswerfve wezende eenen bilc lig(end)e anden noordijc daerof die van Ste Claren gherecht zijn van IJ l(ijnen) int hooftamenscip van Philips Bruneel ghebruuct bij Jan Voet, met den noords(ij)d(e) anden nieuwen vaert noord met den zuudsi(j)d(e) an tland van(den)à voorn(oemde) Anth(oni)s Voet ende p(ar) ... oost.. an tl(and) toebeh(orend)e den hoirs dheer Simon Gheer(aerds)*

Zoals men hieronder ziet geeft de *gen. B. v.d. Straeten* voor alle kinderen hun geboortedatum. Gezien nog geen doopregisters werden bijgehouden zijn deze allicht ontleend aan een huiselijk memoriaal waarin de ouders de geboorten met de doopheffers, huwelijken en overlijdens in hun gezin zelf optekenden. We sommen ze even op in chronologische volgorde zoals ze in de genealogie vermeld worden: Antonius 15 okt. 1544, Jacob 20 nov. 1545, Maria 15 maart 1546, Daniel 27 mei 1548, Jan 3 sept. 1550, Catharina 26 dec. 1551, Barbara 15 mei 1553, Ghelein 14 okt. 1554. We merken op dat deze data in Paasstijl moeten gegeven zijn, want anders zou Maria nog geen vier maand na Jacob geboren zijn wat natuurlijk niet kan. 15 maart 1546 in Paasstijl is 15 maart 1547 volgens onze huidige jaarstijl. De tijdsafstand tussen alle opeenvolgende geboortes is dan overal zeer aannemelijk (in maanden): 13,1 - 15,7 - 14,4 - 27,1 - 15,9 - 16,6 - 16,9. Tussen 27 mei 1548 en 3 sept. 1550 is er een periode van 27,1 maand wat ruimte laat voor een negende kind. Dit is dan allicht Aertkin (Arnold) die we in weesakten terugvinden (zie verder), maar die onvermeld bleef in de genealogie gezien het kind jong overleed.

1. **ANTONIUS [IV]**, zie verder onder VII.
2. **JACOB**, zie verder onder VII.bis en die we na zijn broers Antonius, Daniël, Jan en Gheleyn behandelen omdat zijn afstamming zich buiten Brugge situeert en omvangrijk is.

Dit wordt behandeld in het vervolgdeel (2b) van onze bijdrage over de genealogie van de familie Voet.

3. **Maria**.¹⁷⁴ Zij werd geboren op 15 maart 1547 (n.s.).¹⁷⁵ Zij huwde in 1570 (n.s.)¹⁷⁶ met Antonius DE SCHIETERE (*in sabel 2 kepers van zilver*), geboren op 15 april 1547 (n.s.) als zoon van Adriaan en Maria Blomme.

Bij de Brugse wetvernieuwing van 1578 werd hij raadslid. Het bestuurscollege was toen de religieuze hervorming genegen. Hij was schepen in 1579,

hoofman van het St.-Jacobszestendeel in 1580, schatbewaarder in 1583 en hoofdschatbewaarder in 1584. In 1578 werd hij ook benoemd tot bestuurder van de Bogaerdschool. Daarnaast was hij ontvanger van de rechten op Engelse wol en rentmeester van de vrouwe van Loodyck. Met zijn broers Philippe en Colard en een schoonbroer was hij geassocieerd in een handelonderneming die o.a. tapijten, wijn en lakens verhandelden. In 1581 kocht hij van een Engels handelaar op het eiland Wight, 18 stukken artillerie in gietijzer die bestemd waren voor de rebellen.

Zij woonden te Brugge in het huis dat zij bezaten, genaamd "de Borne Camer" bij de Munt (St.-Jacobs).¹⁷⁷

Antonius de Schietere overleed te Brugge op 24 april 1585 en werd begraven in de St.-Jacobskerk in de St.-Leonardskapel, gezegd van de tonneliers.¹⁷⁸ Zijn staat van goed werd overgemaakt aan de schepenen van de stad op 31 mei 1585¹⁷⁹ en een purgatieve rekening erop, op 1 februari 1589.

Zij kocht als *dochter van Anthuenis Voet de jonghe en weduwe van dheer Anthuenis de Schietere* in 1587 een lijfrente.¹⁸⁰ In 1595, 1597 en 1598 waren heer Antonius Voet en Jan Voet voogden van haar minderjarige kinderen bij Antoon de Schietere.¹⁸¹ De *gen. B. v.d. Straeten* noemt haar overleden op 9 november 1617 en begraven te Brugge St.-Gillis.

4. **DANIËL**, zie verder onder VII.ter.
5. **JAN**, zie verder onder VII.quater.
6. **Catharina**. De *gen. B. v.d. Straeten* noemt haar geboren op 26 december 1551 en gehuwd op 17 januari 1570 (n.s.) met Frans COUSIJN. Hij leefde nog in 1583 (toen was hij getuige bij het huwelijk van VII.quater. - Jan Voet).
7. **Barbara**. De *gen. B. v.d. Straeten* noemt haar geboren op 15 mei 1553. Zij huwde bij huwelijkscontract van 26 december 1570 voor de schepenen van Brugge met Jan BAY, zoon van Jan en Philipote Le Guillaume.¹⁸² Haar echtgenoot was toen nog onder

en(den) ... Actum met bel... van ... den XVIIJ.e sp(orcl)e LXXXV p(re)sent Larurn e(nde) G... p(ar) negend(e) boucx. Overghebrocht e(nde) gheregystreert dfen XXJ 7b(er) XCV ten VIJ hueren en half voor de noene. Van de negen gekende kinderen komen Jacob, Aertkin en Catharina dus niet voor als verkopers in deze akte. Voor 2) Jacob is dit allicht omdat hij al ca. 1579-80 met zijn gezin naar Antwerpen uitgeweken was en daar poorter geworden. 6) Aertkin was allicht al op jonge leeftijd overleden. 8) Catharina en haar echtgenoot Frans Cousin hadden misschien ook niet meer de civiliteit van poorter van de stad Brugge.

174 J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, Supplément, Brugge, 1864, p. 343 noemt Maria Voet verkeerdelijk een dochter van Antonius, heer van Voormezele en Maria de Cioli. Dit waren haar grootouders. Over haar en haar echtgenoot, zie vooral: A. DE SCHIETERE DE LOPHEM, 'Histoire de la famille de Schietere', in: *Tablettes des Flandres*, Recueil 9, Brugge, 1968, pp. 244-246.

175 In de *gen. B. v.d. Straeten* staat *née 15 mars anno 1546*. Dit is oude jaarstijl: het Paasjaar 1546 liep van 25.4.1546 tot 9.4.1547. Enkel aan het einde van dit Paasjaar is een 15 maart.

176 De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt *januari 1569* (in oude jaarstijl).

177 SAB, Weesregisters, St.-Jacobszestendeel, boek 11 (1556-1614), f° 419.

178 J. ROTSART, 'Veel herrie om een dode', in: *Het Brugs Ommeland*, 1967, p. 18; N.N., *Recueil généalogique de familles originaires des Pays-Bas ou y établies*, 2 vols., Rotterdam, 1775-1778, p. 216 noemt haar echtgenoot overleden op 24 april 1586.

179 Zie ook voogdijakte vermeld in RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 354.

180 SAB, Oorkonden private aangelegenheden, 1ste reeks, nr. III, 566.

181 RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), pp. 38, 237 en 242.

182 RAB, M. NUYTTENS, *Inventaris van de verzameling Familiearchief*, nr. 13: Akte verleden voor schepenen van Brugge, waarbij Jan De Bay en zijn echtgenote Barbara Voet een overeenkomst afsluiten met Pieter De Blende, gehuwd met Philipote Le Guillaume, voordien weduwe van Jan De Bay, moeder van eerstgenoemde Jan De Bay, aangaande te nemen maatregelen i.v.m. nalatenschap, 12 augustus

voogdij van Staesen Boudenort en Frans de Blende fs Frans, de getuigen van zijn kant waren: Pieter de Blende en Ghysbrecht de Sluutere. Zij was toen nog onder voogdij van heer Jan vander Eede (van den Heede) en Jan van Hecke, de getuigen van haar kant waren: jonkvrouw Maria van Hecke, haar moeder en Antonis de Schietere en Frans Cozijn, haar schoonbroers en Otto Stochove, haar oom.¹⁸³ Hij werd op 12 november 1582 schepen van de stad Brugge benoemd ter vervanging van Frans Fagle (benoemd tot klerk van de weeskamer), maar het was zijn enig mandaat.¹⁸⁴ Hij overleed voor april 1598.¹⁸⁵

Zij huwde een tweede maal met Franchois BAILLET.¹⁸⁶ Wellicht waren beiden al overleden en zonder nakomelingen op het ogenblik dat hun kozijn Karel Voet fs Daniël overleed (tussen 1633 en 1637, ook zonder nakomelingen) want zij komen niet voor in zijn staat van goed.

8. GHELEYN, zie verder onder VII.quint.

9. **Aertkin.** Deze zoon wordt nog vermeld in 1555 of begin 1556¹⁸⁷ maar moet kort daarna overleden zijn, want niet meer vermeld in de voogdijakte van 23 mei 1556 (zie hoger). Met de vader gehuwd in september 1543 en al overleden op 10 april 1556 (zie hoger) is het mogelijk dat dit kind geboren is, hetzij in de periode maart 1549 (9 maand na 27 mei 1548 (geboorte Daniël)) - december 1549 (9 maand voor 3 sept. 1550 (geboorte Jan)), hetzij het geboren werd na half juli 1555 (9 maand na geboorte Ghelein (14 okt. 1554)). We vermoeden de tweede mogelijkheid, gezien de minderjarige zonen en dochters in de vele vermeldingen samen met hun voogden in akten steeds opgesomd worden volgens dalende leeftijd (wel in aparte reeksen: eerst zonen dan dochters) en Aertkin steeds als laatste onder de zonen wordt vernoemd.

VII. – ANTONIUS [IV] VOET (zoon van VI. – ANTONIUS [III] en Maria van den Hecke). Alle oude genealogieën geven in grote mate dezelfde gegevens over hem. Hij werd ge-

tus 1575.

183 SAB, Oorkonden private aangelegenheden, 1ste reeks, nr. III, 595.
184 SAB, computerbestand wetvernieuwingen.

185 RAB, Brugse Vrije, Registers, nr. 16.052, f° 328: zij werd weduwe van hem genoemd in een akte van 17 april 1598.

186 RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 221: (eind 1588) *Franchois Baillet ende jo.e Barbara Voet sijn jeghenwo(ordighe) huusvrouwe tevooren weduwe van Jan Baij.*

187 Vermeld in twee akten in SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 211 (3.4.1555-2.7.1556): (pp. 613-614), p. 613: *Dat camen voor ons m(eester)e Jacop Voet en(de) Jan van Hecke als voochd(en) van Thuentkin, Copkin, Hanskin, Daneelkin, Gheleynkin, Aertkin, Maykin, Cathelynkin en(de) Babekin dheer Antheunis Voet de jonghe kinde(ren) die hij hadde bij joncvr(ouw) Marie van Hecke zijne ghezellenede ... en (pp. 615-622), p. 616: ... voort mr. Jacop Voet ende Jan van Hecke als voochden van Thuentkin, Copkin, Hanskin, Daneelkin, Gheleynkin, Aertkin, Maykin, Cathelynkin ende Babekin, alle kinderen van wijlen dheer Anthonis Voet de jonghe die hij hadde bij joncvrouwe Marie van Hecke zijnen ghesellenede ... De gen. B. v.d. Straeten en de gen. A.E. Hellin vermelden dit kind niet.*

boren op 15 oktober 1544.¹⁸⁸ Hij voerde het volle familiewapen. Hij was kapitein van de artillerie.

Hij werd ontvoogd kort voor de opmaak van zijn huwelijkscontract van 17 november 1571 met Barbara DE MEULENAERE (de *gen. A.E. Hellin* tekent voor haar als wapen: *een molenijzer*), dochter van Pieter en Judoca van de Vale. De getuigen van zijn kant waren zijn grootvader Jan van Hecke en zijn schoonbroers Antoon de Schietere, Frans Cousin en Jan de Baij. Zij was toen nog onder voogdij van meester Michiel de Muelenaere en Antonius Schomaekere en haar getuigen waren haar moeder Josijne Vale, weduwe en haar schoonbroers Jacob en Simoen de Damhoudere.¹⁸⁹ Zij huwden kerkelijk te Brugge St.-Gillis in dezelfde maand.¹⁹⁰

Hij bezat twee lenen, afhankelijk van de Burg van Brugge, gelegen in Koolkerke (ambacht Oostkerke), resp. groot 9 gemeten 8 roeden en 6 gemeten 7 roeden land, komend resp. door schenking op 16 april 1556 van *wijlen Jan van Eecke zijn grootvadere materneel* en uit de erfenis van *joncvrouwe Marie van Eecke zijnen moedere* (vermeld in de weesakte opgemaakt na zijn overlijden). Ook van zijn moeder had hij lenen geërfd, drie gelegen in de polders afhankelijk van het leenhof van Cadzand en één in de Zuudzandpolder.

Hij had volgende loopbaan in het Brugse stadsbestuur:¹⁹¹

1590	2 sept	R5/12	Antoon Voet
1592	2 sept	S11/12	Antoon Voet
1593	2 sept	S12/12	Antoon Voet
1594	2 sept	R5/12	Antoon Voet
1596	2 sept	hoofdman	
		St.-Donaas zestendeel	Antoine Voet
1597	2 sept	R5/12	Antoon Voet
1600	2 sept	hoofdman	
		St.-Niklaaszestendeel	Antheunis Voet
1602	2 sept	R5/12	Antoon Voet
1603	2 sept	hoofdman	
		St.-Niklaaszestendeel	Antheunis Voet

188 De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt 15 oktober 1514 wat natuurlijk niet kan, gezien zijn vader in 1512 geboren werd en huwde in september 1543, dus een (over)schrijffout. Marius Voet in zijn detailaanvulling op de beknopte genealogie Voet FG 987 f° 16 vermeldt 25 okt. 1544).

189 RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 464 (register van protocollen van de Brugse Vierschaar van Cornelis Bernaerts, beginnend 21 maart 1570).

190 J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. IV, Brugge, 1859, p. 58 (genealogie de Meulenaere) noemt haar ook overleden 25 augustus 1603, maar verkeerdelijk *Catharina*. Dat haar voornaam wel degelijk Barbara was volgt uit een akte in SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 63 (1570-1572), f° 407. Ook de genealogie Voet in RAB, Fonds dTdB, nr. 424, interne nummers 534 en 642 noemen haar Barbara. De foute voornaam werd door overname uit GAILLIARD ook herhaald in de beschrijving van Pieter de Meulenaere staat van goed, in Jos. DE SMET, 'De nalatenschap van Pieter de Muelenaere, Brugge 1561', in: *Biekorf*, 63 (1962), pp. 335-342. Deze staat van goed werd ook geregistreerd in RAB, Brugse Vrije, Wezenregisters Oostkwartier, 1559, reg. nr. 16573, f° 249.

191 SAB, computerbestand wetvernieuwingen.

Zij overleed aan de pest¹⁹² op 25 (*Archief Leiden*: 2, *Hellin*: 15, *C.J. Polvliet*: 23) augustus 1603 en werd begraven te Brugge St.-Gillis.¹⁹³ Hij overleed ook aan de pest een jaar later op 27 (*C.J. Polvliet*: 17) september 1604 en werd eveneens begraven te Brugge St.-Gillis.

De *gen. J.A. Masin* vermeldt als kinderen enkel Antonius, Joossyne, Anna en Jan, de *gen. C.J. Polvliet* enkel Josina, Antonius en Jan en de *gen. A.A. Vorsterman v. O.* enkel Antonius. De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt tien kinderen, de *gen. A.E. Hellin* elf.

Voor zijn jongste kinderen Jan en Jozijne werden op 10 mei 1611 als voogden aangesteld jonkheer Antonius Voet (allicht hun oudste broer) en heer Pieter de Meulenaere.¹⁹⁴ De weesakte geeft ons een inkijk in het bezit van de ouders:

De oudste zoon Antonius [V] erfde, als feodaal erfgenaam alles wat leengoederen betrof, nl.

- van zijn vader:
 - twee lenen naast elkaar gelegen, gehouden van het leenhof Burg van Brugge, in het ambacht van Oostkerke in de parochie Koolkerke, groot 9 gem. 8 roeden land (die VII. – Anonius [IV] Voet zelf gekregen had van zijn grootvader mateneel Jan van Eecke op 16 april 1556) en 6 gem. 7 roeden met een vervallen boomgaard en vervallen woonhuis (die VII. – Antonius [IV] Voet van zijn moeder Maria van Eecke had geërfd).
- van zijn moeder Barbara de Meulenaere vijf lenen:
 - 11 gem. 2 lijnen 25 roeden land gelegen in het eiland van Cadzand in de Aenwerppolder, gehouden van het leenhof van Cadzand;
 - 24 gem. 1 lijn 50 roeden land in de zelfde polder, gehouden van hetzelfde leenhof;
 - 8 gemeten land in de Eykepolder ook gehouden van hetzelfde leenhof (dat de vader van Barbara de Meulenaere voor haar had gekocht);
 - 5 lijnen 5 roeden land in de polder van Stiedersgaten (?) in de Plateelpolder gehouden van hetzelfde leenhof;
 - 1 gem. 50 roeden land in de polder van Zuudtzande, gehouden van het hof van wijlen ridder Arnoudt Mattaert.

In de erfenis zaten ook diverse stukken *erfve*, d.i. niet-feodaal onroerend goed dat gelijk kon verdeeld worden over alle erfgenamen (in gemeten, lijnen, roeden):

¹⁹² Tijdens het beleg van Oostende (dat nog steeds een Calvinistisch bolwerk was en over zee bevoorrad werd door de Noordelijke Nederlanden) braken er door het gebrek aan water en de vele lijken die nauwelijks begraven konden worden, talloze ziekten uit, vooral vanaf mei 1602. De pest verspreidde zich ook verder. Ook de Veurnse kroniekschrijver Pauwel Heinderycx vermeldt dat de pest in 1603 in de kasselrij Veurne woedde en nog meer in de zomer daarop volgde.

¹⁹³ Zie ook J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. III, Brugge, 1860 (genealogie de Meulenaere), p. 58.

¹⁹⁴ SAB, Weesregisters, St.-Niklaasestendeel, boek 10 (1608-1652), f° 23-23v.

- 3-1-59 proostland in Koolkerke;
- 2-2-94 grasland in Oostkerke (komend van moeder Barbara de Meulenaere);
- 29-0-12 land in het Overlandt van Cadzand;
- 3-2-25 land in de parochie van Groede (ambacht Oostkerke);
- het zevende deel van de helft van een hofstede die in totaal 84-0-69 groot was in St.-Kathelijne buiten Damme;

Vijf pachters waren nog achterstallige pachten schuldig. Er waren nog tal van renten.

Deze kinderen waren:

1. **ANTONIUS [V]** (geboren 23 oktober 1572), zie verder onder VIII.
2. **Maria**. Zij werd geboren op 23 maart 1574 (n.s.)¹⁹⁵ Haar doopheffers in de St.-Gilliskerk¹⁹⁶ waren Michiel de Meulenaere, haar oom en Catharina de Vos, echtgenote van Jan Ernout, haar groot tante. Zij overleed ongehuwd (ook vermeld door *A.E. Hellin*).
3. **Barbara**. Zij werd geboren op 28 februari 1577 (n.s.)¹⁹⁷ Haar doopheffers in de Brugse St.-Walburgakerk waren Jacob Voet, haar oom, Magdalena de Meulenaere en Barbara van Eck, haar groot tante. Zij overleed op 9 december 1596 (*A.E. Hellin*: ongehuwd).
4. **Alexander**. Hij werd geboren op 30 juli 1578. Zijn doopheffers in de Brugse St.-Walburgakerk waren meester Alexander Barradot, Jacob de Damhouderre en Isabella de Meulenaere. Niet vermeld in de weesakte van 10 mei 1611 (zie hoger, hetzij wegens al overleden, hetzij wegens meerderjarig).
5. **Christina**. Geboren op 3 januari 158... Jong overleden (*A.E. Hellin*: ongehuwd). Niet vermeld in de weesakte van 10 mei 1611 (zie hoger, hetzij wegens al overleden, hetzij wegens meerderjarig).
6. **Elizabeth**. Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* werd zij geboren op 18 september 1586. Maar we vinden een doop van een Elizabeth, dochter van Antonius

¹⁹⁵ De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt 23 maart 1573, maar deze datum moet wel uitgedrukt zijn in Paasstijl want anders zou zij geboren zijn vijf maand na Antonius (geboren 23.10.1572). In Paasstijl komt de datum 23 maart 1573 twee keer voor: één keer aan het begin en één keer aan het eind van het Paasjaar 1573 dat loopt van Pasen 22 maart 1573 tot Paaszaterdag 10 april 1574. De eerste datum kan niet, dus is het de tweede: 23 maart 1574 (n.s.).

¹⁹⁶ De *gen. B. v.d. Straeten* schrijft: *levée sur le fond à Gillis par Michel de Meulenaere* ... Met à Gilles wordt ongetwijfeld bedoeld: in de Brugse St.-Gilliskerk (waar de ouders ook huwden).

¹⁹⁷ In de *gen. B. v.d. Straeten*: *née 28 février 1576*, ongetwijfeld een datum in Paasstijl (zoals voor haar zus Maria zeker gebruikt werd). In het computerbestand van de bewerkte Brugse parochieregisters vinden we een Barbara Voet, d.v. Antonius vermeld die gedoopt werd te Brugge O.L. Vrouw op [dag niet vermeld] maart 1574. Mogelijk is 1574 een schrijffout voor 1577 en werd verkeerdelijk O.L. Vrouw i.p.v. St.-Walburga genoteerd en gaat het toch om de doop, begin maart van dit kind.

Voet te Brugge O.L. Vrouw (2de portie) op 16 september 1585 (P: Gislenus Voet, M: de echtgenote van Fleyen). (A.E. Hellin: ongehuwd.) Niet vermeld in de weesakte van 10 mei 1611 (zie hoger, hetzij wegens al overleden, hetzij wegens meerderjarig).

7. **Joanna.** Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* werd zij geboren op 23 december 1588. We vinden een doop van een Joanna, dochter van Antonius Voet te Brugge O.L. Vrouw (2de portie) op 29 december 1588 (P: Jo... Vletsch, M: Fr(ancisc)a Croysilles). (A.E. Hellin: ongehuwd overleden.) Allicht jong overleden want niet vermeld in de weesakte van 10 mei 1611 (zie hoger).

8. **Jan.** Hij voerde het volle wapen. Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* en de *gen. Archief Leiden* werd hij geboren in 1581, maar we hebben wat twijfels over dit geboortjaar, immers op 10 mei 1611 werden voor hem (en voor zijn zuster Jozijne) nog voogden aangesteld (zie hoger). Als hij geboren zou zijn in 1581 dan zou hij al 30 jaar oud zijn, een eind voorbij de meerderjarige leeftijd (25)... Ook zijn eerste verschijning als schepen in het stadsbestuur zou dan pas op 43-jarige leeftijd zijn en zijn huwelijk in 1627 op 46-jarige leeftijd, wat laat lijkt. Misschien moet het 1591 zijn?

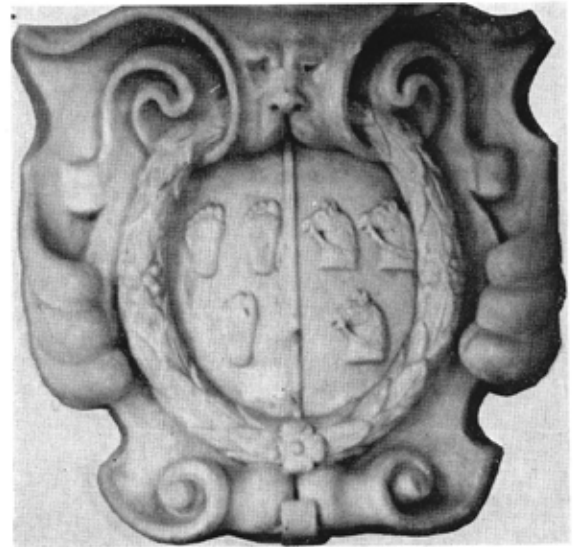
Hij huwde op 22 april 1627 met Anna BREYDEL (dochter van Karel), geboren op 1 augustus 1596.¹⁹⁸

Hij had een korte loopbaan (hij overleed vrij snel na de start) in het Brugse stadsbestuur.¹⁹⁹

1624	2 sept	S11/12	Jan Voet fs Antoon
			Hij werd echter, wegens bloedverwantschap met Alexander de Meulenaere (S2/12), als schepen vervangen door Justo Bouuaert. ²⁰⁰
1625	2 sept	R7/12	Jan Voet
1628	16 sept	S4/12	Jan Voet
			Hij werd schepen in vervanging (als zwager van) van Frans d'Herts, de 4 ^{de} schepen die op 16 september overleden was. ²⁰¹

Hij overleed al na drie jaar huwelijk, op 21 december 1630 en werd begraven bij de Dominicanen [te

Brugge]. Een in steen uitgehouwen ovaal wapenschild (*gedeeld: in 1: Voet (3 voetzolen), in 2: Breydel (3 paardekoppen)*) werd aangebracht en wordt thans bewaard in het Steenmuseum.²⁰²

Gedeeld wapenschild Voet/Breydel (ca. 1630-1654, Brugge, Steenmuseum)

Zij overleed op 14 juni 1654 (*gen. Archief Leiden: 24, A.E. Hellin: 15 juni 1658*). In haar testament van 9 maart 1653, overgeschreven in haar staat van goed²⁰³ had zij de wens uitgedrukt begraven te worden in de kerk van de paters Predikheren (Dominicanen) te Brugge in het koor, in de graftombe waar ook al jonkheer Antonius Voet, heer van Voormezele, en haar echtgenoot Jan Voet begraven lagen.

Zij werden dus begraven in de graftombe van V. – Antonius Voet, de overgrootvader van Jan Voet. Een aandenken werd aangebracht boven de noorddeur aan de zijde van het hoogaltaar, nl. een grafschrift (zie verder) met daarboven een wapen Voet: *in lazuur drie voetzolen van zilver* (geen hartschild) overtopt door *een getraliede helm van zilver met dekkleden van zilver gevoerd van lazuur, met wrong en als helmteken een zwemmende zwaan met opgeheven vleugels*. Onder het grafschrift, in een ovaal stond een gedeeld wapen: Voet (zonder hartschild) en Breydel. Als kwartierschilden van Jan Voet waren er: Voet (ditmaal wél met een hartschild *geschaakt van 4 rijen en 4 kolommen van zilver en keel*), Eeck [van Hecke], Meulenaere, Vale. De kwartierschilden voor haar waren: Breydel, van de Velde, Deegbroot en een schild zonder vermelding van een naam (*effen met een dwarsbalk beladen met 3 ringen*).

198 J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. III, Brugge, 1859, p. 24 (genealogie Breydel).

199 SAB, computerbestand wetvernieuwingen.

200 Voor de verwantschap, zie: J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. III, Brugge, 1860 (genealogie de Meulenaere): Jan Voets moeder, Barbara de Meulenaere (+ 1603, bij GAILLIARD, p. 58 verkeerdelijk Margareta genoemd) was een dochter van Pieter de Meulenaere (+1551, p. 36) en Judoca Vale (+1582). Alexander de Meulenaere (pp. 65 en 66) was een zoon van (pp. 58 en 64) Willem de Meulenaere (+ 1589) en Maria Weyts (+1631) en kleinzoon van Pieter de Meulenaere en Judoca Vale. Jan Voet en Alexander de Meulenaere waren dus kozijns.

201 Deze verwantschap konden we niet verifiëren: we vinden die naam niet onder de echtgenotes of echtgenoten van broers of zusters van Jan en ook niet onder de echtgenotes of echtgenoten van broers of zusters van zijn vrouw Barbara de Meulenaere (in GAILLIARD'S genealogie de Meulenaere).

202 Afgebeeld in: P. BREYDEL, *Bruges et les Breydel*, Brussel, 1975, p. 174.

203 SAB, Staten van goed, 2de reeks, nr. 200.

Het grafschrift luidde:

AD DEI GLORIAM
MARITI SUI NOBILIS D(OMI)NI JOANNIS VOET SCUTIFERI
SUIQUE MEMORIAM, HANC PORTAM PONI CURAVET
D. ANNA BREYDEL,
OBIJT ILLE ANNO MDCXXX, XXJ XBRIS,
HAEC VERO ANNO MDCLJJJJ, XJJJJ JUNY.
JUNCTA REQUIESCUNT IN HOC CHORO, IN SEPULCHRO
D. ANTHONIJ VOET, D(OMI)NI DE VORMISEELE.
AETERNUM VIVANT

Als testamentair uitvoerder had zij jonkheer Marius Voet, heer van Knekenburch, schepen van het 'Land van het Vrije' en Jaspar Philippe, schildknaap, kapi- tein, die ze haar neven noemt, aangesteld.

Zij hadden geen kinderen.

9. **Willem.** Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* werd hij geboren op 2 juni 1592. We vinden inderdaad een doop van een Guillelmus, zoon van Antonius Voet te Brugge O.L. Vrouw (2de portie) op 3 juni 1592 (P: Antonius de Boot, M: de echtgenote van Walter Stochoven). Hij overleed aan de pest in 1604 (A.E. *Hellin*: ongehuwd), bijgevolg niet vermeld in de weesakte van 10 mei 1611 (zie hoger).

10. **Zacharia.** Enkel de *gen. A.E. Hellin* vermeldt dit kind en als ongehuwd overleden.

11. **Jozijne.** Zij werd 83 jaar oud genoemd bij haar overlijden in 1677. Daarom is zij ongetwijfeld de Josina Voet, die gedoopt werd te Brugge O.L. Vrouw (2de portie) op 15 maart 1595 als dochter van Antonius (P: Pieter Dheere, M: Josina Meulenaers).

Zij huwde te Brugge St.-Salvator (2de portie) op 26 oktober 1639 met Jan DE LE FLYE, heer van de heerlijkheid (La) Gaugerie. (A.E. *Hellin* tekent zijn wapen en noemt hem, net als de *gen. J.I. Masin*, ook heer de la Gaugerie, etc.). Deze laatste had uit een eerste huwelijk met Catharina van Peenen, een dochter Antonia de le Flye die in 1653 de echtgenote zou worden van Jaspar Philippus Voet, de enige zoon van haar broer VIII. - Antonius (zie verder).²⁰⁴

Vlgs. de *gen. Archief Leiden* en *gen. C.J. Polvliet* overleed hij in 1643 en zij in 1660, maar dit laatste jaar klopt niet. Zij overleed op 22 oktober 1677, 83 jaar oud en werd begraven te Brugge in de kerk der Grauwzusters (te *Baetanien* genoemd in de oude genealogieën) onder een witte steen met volgend grafschrift:²⁰⁵

204 Zie ook J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. III, Brugge, 1859, p. 172 (genealogie de le Flye).

205 SBB, hs. de Hooghe (zie www.historischebronnenbrugge.be), dl. IV, p. 77; J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. III, Brugge, 1859, p. 172 situeert haar grafschrift in de kerk van St.-Salvator in de St.-Lievenskapel, allicht een vergissing.

SEPULTURE

DE NOBLE ET VERTUEUSE DAME D. JOSINE VOET
DES SEIGNEURS DE VORMIZEELE
DOUAIRIERE DE JEAN DE LE FLYE,
EN SON VIVANT ESCUYER, S(EIGNEU)R DE LA GAUGERIE, ETC^A,
LAQUELLE FINIT SES JOURS EN CE LIEU LE 22 D'OCTOBRE
1677,
AGÉE DE 83 ANS
PRIEZ DIEU POUR SON AME

Zij hadden geen kinderen. Op 18 december 1678 ontving de Brugse Bogaerdenschool bij legaat van Judoca Voet, weduwe de le Flye de helft van al haar bezittingen.²⁰⁶

VIII. – ANTONIUS [V] VOET (zoon van VII. – ANTONIUS [IV] en Barbara de Meulenaere). Al de genealogieën *B. v.d. Straeten*, *Archief Leiden*, *A.E. Hellin*, *C.J. Polvliet* en *A.A. Vorsterman v. O.* geven elkaar nergens tegensprekende gegevens (maar de ene geeft iets meer detail dan de andere).

Hij werd geboren te Brugge op 23 oktober 1572.

Hij was in 1604 kapitein van de artillerie.

Hij huwde te Brugge St.-Donaas op 9 augustus 1606 met Antonia²⁰⁷ WYNCKELMAN, dochter van Jaspar en Maria Roels. (De *gen. B. v.d. Straeten* en *A.A. Vorsterman v. O.* preciseren nog dat zijn schoonvader raadspensionaris van Brugge was en geven ook de naam van zijn schoonmoeder.)

Zij overleed op 7 augustus 1630. Een weesakte werd opgemaakt op 8 juli 1631 waarbij jonkheer Charles Voet en meester Jaspar Wynckelman als voogden werden aangesteld voor *Antoine, Marius, Jaspar, Philippe en(de) Marie de onbeiaerde kynderen van jo^r Antone Voet bij wijlent jo^e Anthonette filia d'heer mr. Jaspar Wynckelman hun overleden moeder*.

Hij overleed op 18 februari 1640. Beiden werden begraven in de kerk der Paters Predikheren te Brugge in de grafkelder waar al zijn overgrootvader V. – Antonius werd begraven.²⁰⁸ (de *gen. B. v.d. Straeten* preciseert ook: begraven bij de Dominicanen (Predikheren)).

206 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Inventaire diplomatique ...*, nr. 1057.

207 Verkeerdelijk *Petronella* genoemd in RAB, Fonds dTdB, nr. 424, genealogie 534 (als een latere aanvulling in andere inkt). In genealogie 642 was de voornaam nog opengelaten. Zie ook de weesakte van 1631 opgemaakt na haar overlijden (en waar haar beide ouders vernoemd worden).

208 J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. II, Brugge, 1858, p. 91 (genealogie Wynckelman) schrijft dat hij begraven werd 'in de grafkelder van zijn oom, heer van Voormezele', maar dit moet zijn: overgrootvader.

Zij hadden volgende kinderen,²⁰⁹ waarbij we opmerken dat er tweemaal twee kinderen met een zelfde voor- naam (resp. Antonius en Jan) gedoopt werden, iets wat in de oude genealogieën ook steeds zo vermeld staat.²¹⁰

1. **Maria.** De *gen. B. v.d. Straeten* noemt haar geboren op 17 mei 1607 met als doopheffers: Simon van den Heede, burggraaf van Vijve en Maria Roels. Zij leefde nog in september 1658 toen zij erfde van haar verwante, jonkvrouw Jozijne Kethele, dochter van meester Andries en Adriana de Meulenaere. Andere erfgenamen waren o.a. (haar tante) Jozijne Voet, *douagiere* van jonkheer Jan de le Flye, heer van der Gauwerie en dochter genoemd van jonkheer Antone Voet en jonkvrouw Barbele de Meulenaere. Ook haar broers *joncheer Marius Voet heere van Kneecenburch, schepen vanden lande vanden Vrijen* (die ook haar zaakgelastigde was voor haar erfenis) en *joncheer Jaspar Philipe Voet, capitain* waren mede-erfgenamen (de drie broers en zuster samen voor de helft van één zesde).²¹¹ De *gen. B. v.d. Straeten* noemt haar overleden op 21 augustus 1670 en begraven te Brugge bij de Jezuïeten. (De *gen. A.A. Vorsterman v. O.* noemt haar overleden te 'Brussel' (drukfout voor Brugge?) en ongehuwd.)
2. **Antonius.** Hij werd gedoopt te Brugge, St.-Gillis op 24 augustus 1608 (P: heer Petrus de Meulenaere, M: Catharina, weduwe van Anselmus de Boodt). De peter is zeer waarschijnlijk de grootvader mateneel van de vader (zie hoger). De grootvader paterneel van de vader was al in 1556 overleden en wellicht was de vader van de vader ook al overleden (zeker voor mei 1611, zie hoger). Omdat Pieter de Meulenaere daardoor de enige nog levende mannelijke voorvader van het kind was, werd hij allicht daarom zijn peter. Dit kind is vermoedelijk jong overleden (zoals ook de *gen. B. v.d. Straeten* en *A.A. Vorsterman v. O.* vermelden), want elf maanden later al werd opnieuw een kind geboren dat Antonius werd gedoopt.
3. **Antonius [VI].** De *gen. B. v.d. Straeten* noemt hem geboren op 24 juli 1609. Hij werd gedoopt te Brugge, St.-Gillis op 25 juli 1609 (P: heer Joannes Tacquet, M: Clementia Voets (Roels in de *gen. B. v.d. Straeten*)).

Hij werd nog vermeld in de weesakte van 8 juli 1631 maar niet meer in de erfenisverdeling van septem-

ber 1658 (zie eerder). Allicht is hij de (dan 24-jarige) meester Antonius Voet, zoon van Antonius, ten voordele van wie Clemence, dochter van meester Jaspar Wynckelman (zijn tante) op 10 december 1633 een lijfrente van 200 gulden de penning 18 bezette op de helft van de huizen met resp. kadastrumnummers St.-Donaas 0165 (gelegen in de Hoogstraat 18) en 0151 tot de tijd dat hij zou voorzien zijn van voldoende middelen of van een *benefice*.²¹²

Hij werd in 1646 aanvaard als priester van de Congregatie van het Oratorium van Jezus.²¹³ Hij werd toen ook licentiaat in beide de rechten genoemd. Na het einde van zijn proefjaar werd hij naar Keulen gezonden. Het tijdschrift *Rond den Heerd* geeft als overlijdensdatum 2 maart 1650.²¹⁴ De oude genealogiën noemen hem kanunnik van de Dom te Keulen en daar overleden op 24 oktober 1649. De *gen. B. v.d. Straeten* preciseerd nog dat hij in de Dom begraven werd voor de Driekoningenkapel.

4. **Jan.** Hij werd gedoopt te Brugge St.-Gillis op 15 december 1610 (P: Joannes van Hee, M: Maria de Meuleneere, weduwe van heer Jacob de Damhouder). De meter is zeer waarschijnlijk de oudste zuster van de moeder, nl. Maria de Meulenaere, overleden in 1616, gehuwd met Jacob de Damhouder, overleden in 1592.²¹⁵ In 1610 was zij dus nog in leven en al weduwe van Jacob de Damhouder. Allicht is dit kind ook jong overleden (zoals ook de *gen. B. v.d. Straeten* en *A.A. Vorsterman v. O.* vermelden) gezien 15 maanden later opnieuw een kind geboren werd dat Jan gedoopt werd.
5. **Jan.** De *gen. B. v.d. Straeten* en *A.A. Vorsterman v. O.* noemen hem geboren op 26 maart 1612. Hij werd gedoopt te Brugge, O.L. Vrouw (1ste portie) op 28 maart 1612 (een naam van de moeder is niet gegeven in de doopakte) (P: Michiel de Damhouder, M: Joanna ... (*Joanna de Rebreviettes, vrouwe van Vys en Elevelle* in de *gen. B. v.d. Straeten*)). Hij wordt nog vermeld in de weesakte van 8 juli 1631. Gezien hij niet vermeld wordt in de erfenisverdeling van september 1658 (zie eerder) is hij hetzij jong overleden of anders tot een geestelijke orde toetgetreden.

²¹²SAB, Registers der Zestendelen, oud kadastrumnummer DON/0165. Clemence Wijnckelman was een zuster van Antoinette, dus een tante van Antonius Voet.

²¹³Congregatie gesticht door Pierre de Bérulle in Frankrijk in 1611.

²¹⁴*Rond den Heerd*, 9de jaargang (1874), nr. 26, pp. 209-210 die als overlijdensdatum 2 maart 1650 opgeeft, allicht ontleend aan [PETRUS DE SWERT] *Chronicon congregationis Oratorii domini Jesu per Provinciam Archi-Episcopatus Mechliniensis diffusae ab anno domino 1626 usque ad finem anni 1729*, Rijsel, 1740, pp. 68-69. De eerste Oratorianen vormden een beweging van seculiere priesters, in 1564 in Rome gesticht door Filips Neri. De naam is ontleend aan Oratorio di San Giovanni dei Fiorentini, waar ze bijeenkwamen. In 1611 stichtte de latere kardinaal Pierre de Bérulle een tweede congregatie in Frankrijk. Het streefdoel van de Oratorianen was de vervolmaking van het priesterschap. Zij leefden in gemeenschap, maar legden geen geloften af. In tegenstelling tot Jezuïeten beklemtonden zij de gehoorzaamheid aan de bisschoppen.

²¹⁵J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. IV, Brugge, 1860, p. 56 (genealogie de Meulenaere).

²⁰⁹We vinden te Brugge O.L. Vrouw (2de portie) pas vanaf 1612 dopen van kinderen van een Antonius Voet, terwijl de doopregisters toch al vanaf 1585 volledig bewaard zijn. Gezien de ouders midden 1606 gehuwd waren, is het onwaarschijnlijk dat er niet eerder, tussen 1607 en 1611 al kinderen van hen geboren werden. Zoeken we in de andere Brugse parochies, dan vinden we inderdaad in St.-Gillis in 1608, 1609 en 1610 drie dopen van een Antonius Voet (naam van de moeder nooit vermeld in de akten), waarvan een aantal doopheffers gelinkt kunnen worden aan verwanten van de ouders.

²¹⁰Bv. in de *gen. FG 987 f° 16* lezen we: *Anthoine Voet fils d'Anthoine et de Barbe de Mu[ele]naere espousa l'an 1606 Anthoinette fille de Gaspar Wynckelman et en eut Marie, Anthoine, Antoine, Jean, Jean Baptiste, Marius et Jaspar Philipe.*

²¹¹SAB, Oorkonden private aangelegenheden, 1ste reeks, nr. IV, 1128, 27 september 1658.

Het blijkt het laatste te zijn: De oude genealogieën noemen hem Augustijnernonnik (*gen. C.J. Polviet*) of priester in de Orde der Augustijnen en overleden en begraven te Brugge in 1637 (*gen. B. v.d. Straeten, Archief Leiden* en *A.A. Vorsterman v. O.*).

6. **Marius.** Hij werd gedoopt te Brugge, O.L. Vrouw (1ste portie) op 28 september 1613. Hij overleed ongehuwd op 9 november 1685 en werd begraven in de kerk der paters Predikheren (Dominicanen) in de grafkelder van zijn familie.

Hij was schepen van het Brugse Vrije vanaf 20 april 1646 tot zijn overlijden en burgemeester van het Oostkwartier in 1663-64. Hij woonde te Brugge in een groot huis in de Hoogstraat op de westelijke hoek met de Peerdenstraat. Op 4 mei 1650 kocht hij van de heer van Staden de heerlijkheid Knekenburg in Westrozebeke.

In 1672 kocht hij in de Kammakersstraat te Brugge een vervallen huis dat hij terug opbouwde en waar hij een godshuis voor blinde lieden stichtte.

Voor zijn volledige biografie verwijzen we naar onze bijdrage 'De Brugse genealoog Marius Voet (1613 – 1685) – (deel 1) biografie' in dit tijdschrift *Vlaamse Stam*, 2016, pp. 131-140.

7. **JASPAR PHILIP**, zie verder onder IX.

IX. - JASPAR PHILIP VOET (zoon van VIII. - ANTONIUS [V] en Antonia Wynckelman). De oude genealogieën noemen hem geboren te Brugge op 23 augustus 1616. Hij werd gedoopt te Brugge, O.L. Vrouw (1ste portie) op 24 augustus 1616 (een naam van de moeder is niet gegeven in de doopakte, P: Gasparus Wynckelman²¹⁶ (heer van Beukemaere en oom genoemd in de *gen. B. v.d. Straeten*), M: Judoca Voet (tante)). Soms wordt hij alleen met zijn tweede voornaam vernoemd: *Philippe*.

Hij was in 1645 *capiteijn van eene compagnie Waelen* (infanterie voetvolk) *ten dienste van syne conincklycke majesteyt van Spaignen* (dit was toen Philips IV (1605-1665)) tijdens de oorlog van Catalonië (in 1640 was deze landstreek in opstand gekomen, de oorlog eindigde pas in 1652 met de herovering van Barcelona). De *gen. B. v.d. Straeten* preciseert nog: kapitein van een regiment in dienst van de graaf van Izegem in Spanje in 1646. Ook op 9 maart 1653 wordt hij in het testament van zijn tante Anna Breydel nog vernoemd als kapitein in dienst van de koning (van Spanje) en zo ook in de staat van goed opgemaakt in 1656 na het overlijden van zijn eerste echtgenote.

Allicht is hij de Philippe Voet die lid was de Brugse St.-Jorisgilde van voetboogschutters.²¹⁷ We vinden hem ook vermeld bij de vervanging op 2 december 1658 van alle kapiteinen bij de Brugse burgerwacht door twintig

edellieden. Maar omdat men bemerkte dat hij in koninklijke dienst was moest hij deze plaats verlaten en werd hij vervangen door Pieter van Steelant.²¹⁸

Hij huwde na huwelijkscontract van 15 maart 1653 voor notaris Remy de Smidt, een eerste maal met Antonia DE LE FLYE, dochter van Jan, heer van de heerlijkheid (La) Gaugerie en Catharina van Peenen. Hij was toen nog niet eerder gehuwd. Hij werd gassisteerd door zijn broer Marius Voet. Zij was ook meerderjarig en van gelijke ouderdom en ook nog niet eerder gehuwd. Zij werd geassisteerd door haar broer, jonkheer Cornelis Guislain de le Flye, heer van (La) Gaugerie, met jonkheer Philips de le Flye en heer en meester Antonius de le Flye, raadspensionaris van het Brugse Vrije, haar ooms paterneel en met jonkheer Pieter Charles van Peenen, heer van Cuningingen, Waese, enz., haar oom materneel. (Haar vader, was na het overlijden van Catharina van Peenen, hertrouwd met de zuster van Jaspars vader Antonius Voet, nl. Jozijne Voet (zie hoger)). De *gen. C.J. Polviet* noemt hem gehuwd (kerkelijk) op 25 maart 1653, de *gen. B. v.d. Straeten* op 23 mei (schrijffout voor maart?) 1653.

Waarschijnlijk verbleven zij op het kasteel van Koekelare, waar in elk geval hun enig kind, Antonius op 8 maart 1654 werd gedoopt.

Zij overleed al op 17 maart 1654. Dit is negen dagen na de geboorte van haar zoon Antonius, dus vermoedelijk overleed zij in het kraambed (zoals ook de *gen. B. v.d. Straeten, Archief Leiden* en *C.J. Polviet* vermelden) en allicht ook te Koekelare.²¹⁹ Haar begrafenis en uitvaart werden verzorgd door de paters Predikheren (Dominicanen) te Brugge waar ze ook in hun kerk begraven werd (allicht in de familiekerk daar).²²⁰ (Ook de *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt dat ze te Brugge begraven werd bij de Dominicanen.)

Een staat van goed werd opgemaakt door haar echtgenoot en overgegeven aan Marius Voet, schepen van het Brugse Vrije (zijn broer) en aan Cornelis Guislain de le Flye, heer van (La) Gaugerie, burgemeester van commune van de stad Brugge (zijn schoonbroer) als *apparente voochden van Antoine* [Voet], ... *eenich kindt vanden bezitter*. Deze staat is helemaal geschreven in het karakteristieke geschrift van Marius Voet zelf.²²¹ Een weesakte werd opgemaakt op 3 november 1656.²²²

218CH. CUSTIS, *Jaerboeken der stad Brugge, ...*, 2de druk, 3de deel, Brugge, 1765, pp. 244-245.

219Haar staat van goed vermeldt (f° 22v) bij de inboedel: *in de kueken van het casteel tot Coekelare*. Ook wordt de ontvanger van de parochie van Koekelare vermeld in de staat m.b.t. achterstallen in diverse belastingen: *pointing, zetting, uutsenden en prochiekosten* voor de jaren 1653 en 1654. Ook de pastoor van Koekelare wordt vermeld. Ook J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. III, Brugge, 1859, p. 172 (genealogie de le Flye) vermeldt dat zij overleed te Koekelare in het kinderbed, maar schrijft verkeerdelijk 1624 i.p.v. 1654.

220Zie de diverse posten daarover in f° 36 in haar staat van goed.

221SAB, Staten van Goed, 2de reeks, nr. 355 van 3 november 1656. Het geschrift is geheel identiek aan dit van het door Marius Voet geschreven en ondertekende ontvangstbewijs voor een uitbetaalde rente (zie zijn biografie) of dit in zijn bewaarde genealogische handschriften.

222SAB, Weesregisters, St.-Janszestendeel, boek 21 (1653-1673), f° 148-149v.

216SAB, Weesregisters St.-Donaaszestendeel, boek 10 (1616-1644), f° 114.

217J.-I. VAN PRAET, *Jaerboek ...*, Brugge, 1786, p. 262

Hij huwde een tweede maal te Brugge O.L. Vrouw (2de portie) op 1 maart 1661 met Godelieve VAN MALDEGHEM, dochter van Philips en Anna Casembroot, weduwe van Charles Sproncholf (getuigen: Gaspard Mesters (?) en Franciscus Desturpy).²²³ Uit dit tweede huwelijk werden geen kinderen geboren.

Hij overleed tussen februari 1680 en november 1685.²²⁴ De *gen. B. v.d. Straeten* en A.A. Vorsterman v. O. vermelden dat hij overleed op 22 juli 1684. Hij werd eveneens begraven te Brugge bij de Dominicanen (*gen. B. v.d. Straeten*).

Hij had uit het eerste huwelijk (en als enige nakomeling):

1. ANTONIUS. Zie verder onder X.

X. – ANTONIUS VOET (zoon van IX. – JASPAR PHILIP en Antonia de le Flye). Hij werd geboren en gedoopt te Koekelare op 8 maart 1654.²²⁵ Hij was het enig kind van zijn vader en onder voogdij van zijn oom Marius Voet en Cornelis Ghislain de le Flye, heer van Gaugerie, burgemeester van de stad Brugge.²²⁶

Hij huwde, na contract van 20 augustus 1681 met Maria Francisca DE BOODT, vrouwe van Lissewege, dochter van Frans, heer van Lissewege en Schonewalle, en Anna Petronella de Vooght (de getuigen voor de bruidegom waren zijn vader, *voetcapitein van een compagnie infanterie*, Marius Voet, zijn oom paterneel en Charles Anthone de le Flye, zijn oom materneel; getuigen voor de bruid waren haar ouders en Guillaume de Boodt, haar oom en voogd). Ze huwden kerkelijk te Brugge O.L. Vrouw (1ste portie) op 23 augustus 1681 (getuigen: Marius Voet en Gasparus Philippus Voet). Zij was geboren te Brugge O.L. Vrouw (2de portie) op 10 oktober 1658 (P: Guillelmus de Boodt *loco* Carolus Schoorman, M: Anna Theresia van Overloope).

Hij was in 1685, als enige erfgenaam van zijn oom Marius, door hem in zijn laatste testament ook aangesteld als testament-uitvoerder samen met meester Lieven van de Sompele. Hij erfde het huis in de Hoogstraat waar zijn oom Marius tot zijn dood had gewoond en hij bewoonde het ook.²²⁷ (De heerlijkheid Knekenburg had Marius Voet wel al in 1681 terug verkocht aan Jan de Carnin.²²⁸)

223 De *gen. Archief Leiden* noemt haar ook nog: *nigt germain van de baron van Leyschot*.

224 In het testament van zijn broer Marius van 3 februari 1680 werd hij nog aangesteld als testamentuitvoerder. In zijn nieuw testament van 6 november 1685 (geciteerd in zijn staat van goed, f° heeft Marius Voet het over *jonkheer Anthone Voet zijne neve ... midts het overlijden van sijnen heere vader daer tsijdert ghebeurt jeghenwoordigh is den apparenten erfgenaem*. Als testamentuitvoerder werd nu ook Antone Voet aangesteld.

225 De doopakte werd blijkbaar later tussengevoegd, mogelijk eerst vergeten te noteren door de pastoor. Ze is ook slordig geschreven en van de laatste tekstregel ontbreekt 2/3de in de hoogte ...

226 Aldus vermeld in de staat van goed opgemaakt na het overlijden van zijn moeder: SAB, Staten van goed, 2de reeks, nr. 355.

227 In zijn staat van goed wordt voor *tselve huijs bijden overleden bewoont gheweest* precies dezelfde beschrijving gegeven als deze van het woonhuis van Marius Voet in zijn staat van goed. Er wordt trouwens nog expliciet verwezen naar de folio 34v in Marius Voets staat van goed waar zijn woning beschreven staat.

228 Op 7 juni 1681 deed Aernout Verhove verhef van de heerlijkheid

We vinden zijn handtekening op twee ontvangstbewijzen van maart en oktober 1683 voor ontvangen rente op sommen die hij had uitgeleend aan het bestuur van het Brugse Vrije.²²⁹

Handtekening van Antonius Voet, okt. 1683
(SAB, Autografen, nr. 508)

Maar hij lijkt ook vaak zelf geld geleend te hebben en hiervoor het huis in de Hoogstraat (oud kadastrummer DON/0165) dat hij bezat als onderpand gebruikt te hebben. Er werden immers diverse arresten op gelegd: op 7 juli 1686 als waarborg voor verschillende obligaties, op 18 november 1686 om verhaal te hebben voor de aflossing van een lening, op 30 mei 1687 om verhaal te hebben over aflossing van een rente. De terugbetaling van zijn leningen lijkt niet altijd geslaagd te zijn want op 12 mei 1692 werd bij verzoek van meester Lieven van de Sompele (zijn mede testament-uitvoerder van het testament van Marius Voet), het huis dat *Antonius Voet de jonghe* toebehoorde en waar hij woonde in beslag genomen.²³⁰ Toch speelde hij het niet kwijt, want 35 jaar later, op 7 september 1727 werd op dit huis opnieuw een rente bezet door zijn dochter Alexandrina Cornelie Voet en haar echtgenoot Joseph Frans del Val, heer van Lissewege.

Hij overleed te Brugge op 29 maart 1693²³¹ en werd bijgezet in het familiegraf in de kerk der Dominicanen (Predikheren) te Brugge. Na zijn overlijden werd een staat van goed opgemaakt op 6 juli 1693 (er was toen nog maar één minderjarig kind (Alexandrina Cornelia) van hem in leven).²³²

Knekenburgh ten name van Jan Wain die de voogd was van Jan de Carnin, die het (op dezelfde dag ?) terug had gekocht (SAI, Kas-selij leper, 1ste reeks, nr. 235 f° 89v). Toen Marius Voets staat van goed in 1685 door zijn neef en erfgenaam Antonius Voet werd overgemaakt, beweerde die daarin dat zijn oom hem Knekenburg had *gejondt sijnde in avancemete van huijwel(ick)* (RAB, SvG, 2de reeks, nr. 4392, f° 20), maar hij werd in het ongelijk gesteld: in de marge lezen we de opmerking: *de aenhoorders sustineren bij faulte van erfvenisse dese donatie niet te subsisteren en(de) den rendant ter contrarien*.

229 SAB, Autografen, nr. 508: *Ontfaen van mijn heere de le Flije, ont-fanger generael van de lande van(den) Vrijen de somme van vier pont drie schellingen ende vijer grooten ende dat over een jaer croos van eene gelijcke rente mij competerende op het Platte lant vanden Vrijen, verschenen octobre XVI.C drijentachtentich mij toorconden [get.] Anthone Voet*. De heer de le Flye, ontvanger-generaal van het Brugse Vrije was een kozijn van zijn moeder Antoinette de le Flye (zie genealogie *de le Flye* in J.J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, III, Brugge, 1859, p. 175 (hij was ontvanger-generaal in de periode 1669-1698).

230 SAB, registers van de Zestendelen.

231 Overlijdensdatum vermeld in zijn staat van goed.

232 SAB, Staten van Goed, 2de reeks, nr. 4974. Hij wordt er in de aanhef – ten onrechte – *heere van Cneekenburgh* genoemd (zie hoger (reeds verkocht in 1681); Knekenburg wordt ook niet vernoemd

Na zijn overlijden huwde zijn weduwe een tweede maal te Brugge O.L. Vrouw (1ste portie) op 25 maart 1716 (getuigen: Petrus Marquier en Franciscus du Thieu) met Joannes Baptista de Thiennes (overleden op 30 september 1727), heer van Wambeke²³³, zoon van Philip-pus Eugenius de Thiennes (overleden te Rumbeke op 3 december 1708 en die studeerde te Besançon), heer van Warelles (in Rumbeke) en Lombise, en Eleonore Emilie de Jauche de Mastaing (overleden te Lombise op 1 november 1724).

Zij werd begraven te Brugge O.L. Vrouw (2de portie) op 13 september 1719, *cum pleno officio* in de kerk van de paters Predikheren (Dominicanen) in de grafkelder van de familie Voet.

Zij hadden de volgende kinderen:

1. **Maria Theresia.** De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt dat ze geboren werd op 20 mei 1682 om 8 uur in de morgen. Zij werd gedoopt te Brugge, Sint-Salvator (1ste portie) op 20 mei 1682 (P: Gaspar Philippus Voet, M: Anna Theresia van Overloope). Het kind overleed (*gen. B. v.d. Straeten*) enkele maanden later op 3 (*gen. E.A. Hellin*: 30) augustus 1682.
2. **Antonia Petronilla.** De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt dat ze geboren werd op 8 november 1683 om 12 uur op de middag. Ze werd gedoopt te Brugge O.L. Vrouw (1ste portie) op 8 november 1683 (P: Marius Voet, schepen van het Brugse Vrije, heer van Knekenburg, M: Anna Petronilla de Vooght). Het kind overleed (*gen. B. v.d. Straeten*) twee weken later op 25 augustus.
3. **Alexandrina Cornelia.** (De *gen. B. v.d. Straeten* noemt haar *Anne Alexandrina*). Zij werd gedoopt te Brugge O.L. Vrouw (1ste portie) op 14 september 1686 (P: Guilliellmus de Boodt, M: Cornelia Ludovica de le Flye). Na het overlijden van haar vader waren haar voogden in december 1694: (materneel): Philip van Crombrughe en (paterneel) Charles de le Flije.²³⁴

Zij huwde te Brugge O.L. Vrouw (1ste portie) op 19 december 1711 met Franciscus Josephus (LE PREVOST), graaf van LE VAL (getuigen: Lucas de Vriese, abt van de Duinenabdij en Carolus Franciscus van den Berghe, gezegd van Praet, heer van Gits, St.-Joris, etc...).

Zij werd begraven te Brugge O.L. Vrouw (1ste portie) op 18 januari (of juni²³⁵) 1727.

Zij hadden een enige dochter Maria Petronilla le Prévost de le Val (geboren september 1713, over-

onder zijn bezittingen).

233 Heerlijkheid in Wijtschate, Voormezele, Hollebeke en Houtem, afhangend van het Hof van Sint-Simon (in Armentiers), waarvan de graaf van Egmont heer was.

234 RAB, registers Zestendelen, JAK/0123-2.

235 De *gen. B. v.d. Straeten* en de *gen. C.J. Polvliet* vermelden 18 juni 1727. 18 januari 1727 is wat vermeld is in de 20ste-eeuwse indexen (zelf kopies van indexen uit 1838), de originele akte is niet meer beschikbaar.

leden te Brussel op 28 april 1786 en begraven op 1 mei in de Onze-Lieve-Vrouw-ter-Kapellekerk), die op 15-jarige leeftijd, op 31 augustus 1728 huwde met Pierre Philippe, graaf de COLINS, heer van Lissewege (gedoopt te Brussel St.-Goedele op 8 juni 1701 en ook daar overleden op 18 oktober 1772).²³⁶ Zij bewoonden het huis dat oorspronkelijk aan Marius Voet had toebehoord.

4. **Antonius Augustinus.** De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt dat hij geboren werd op 2 mei 1691, maar het kind werd al gedoopt te Brugge O.L. Vrouw (1ste portie) op 29 april 1691 (P: Petrus Augustinus Hurtado y Mendoza, M: Isabella Clara de Boodt). In 1693 was het kind al overleden, gezien zijn zuster Alexandrina Cornelia de *hoir unicq* van haar vader genoemd wordt in diens staat van goed.

VII.ter. – DANIEL VOET (zoon van VI. – ANTONIUS [III] en Maria van den Hecke). Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* werd hij geboren op 27 mei 1548.²³⁷

Hij huwde bij huwelijkscontract van 18 oktober 1576 voor klerk Cornelis Beernaerts van de Brugse Vierschaar met Cornelia VAN EIJEWERVE, dochter van heer Jan. Hij werd eerst ontvoogd en voor haar gaven haar voogden de toestemming. De getuigen van zijn kant waren: zijn broer Antonius Voet, zijn schoonbroers Antonius de Schietere en Jan Baey, Jan Lernoudt, heer Jan van (den) Heede en meester Jacob van den Heede, verwanten. De getuigen van haar kant waren: haar moeder Jacquemijne Buch (weduwe), Maria, echtgenote van Charles van Marievoorde, Margriete Buch, Jacques Philips en Robert Dominicle en Guillaume Merket, verwanten.²³⁸ Zij verloofden zich voor de kerk te Brugge O.L. Vrouw (1ste portie) daags erna op 19 oktober 1576.²³⁹ Zij worden vermeld in koop- of verkoopakten van 17 en 30 maart 1582 en 15 februari 1585 betreffende landen in Oostkerke.²⁴⁰

Allicht is hij de Daniël Voet die in 1580 te Brugge woonde in de Carmersstraat, aan de noordzijde, ongeveer in het midden.²⁴¹

Hij overleed ca. 1599-1601 gezien in dat jaar Cornelia van Eyewerve al zijn weduwe wordt genoemd.²⁴² Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* overleed hij op 2 maart

236 *Annuaire de la noblesse de Belgique*, Brussel, 1882, p. 154 (genealogie de Colins). Zie ook L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, *Coutumes du Pays et Comté de Flandre. Coutumes du Bourg de Bruges*, T. 1. Introduction, Brussel, 1883, pp. 392-393. Hun eerste van 16 kinderen werd pas op 12 april 1732 geboren toen de moeder inmiddels 18,5 jaar oud was.

237 KBR, Hs, FG 750 p. 385 schrijft verkeerdelijk 1584.

238 SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 66 (1576-1577), p. 63. Zie ook RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 471.

239 In het register van verlovings verbasterde de pastoor haar familienaam tot Eyerbeerve ...

240 RAB, Brugse Vrije, Registers, nrs. 16.050, f° 195 en 203 en 16.051, f° 173.

241 L. GILLIODTS-VAN SEVEREN, 'Les registres des «Zestendeelen» ...', p. 313 (Carmerszestendeel).

242 RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), pp. 138 (1613) en 250 (1599-1601).

1601 en werd hij begraven te Brugge St.-Gillis en overleed zijn echtgenote op 30 juli 1627.

Zij hadden volgende kinderen, waarvoor op 18 december 1609 als voogden werden aangesteld: heer Alexander van Eijewerve en Jan Voet:²⁴³

1. **Jan.** Allicht overleden zonder nakomelingen en voor zijn broer Karel, gezien hij niet vermeld wordt in Karels staat van goed. Zijn broer Karel wordt inderdaad ook in een andere akte van 1639 expliciet *hoir unicq* van hun moeder genoemd.²⁴⁴ De *gen. Archief Leiden* noemt hem ongehuwd overleden.
2. **Jacoba.** Ongehuwd overleden.
3. **Karel.** De *gen. B. v.d. Straeten* vermeldt over hem: kapitein van Brugge in 1627, 1628 en 1629 en schepen van Brugge in 1629. Daarom is hij allicht de Karel Voet van wie we inderdaad een korte loopbaan terugvinden in het bestuur van de stad Brugge:

1630	28 aug	S6/12	Karel Voet (hij verving de 6 ^{de} schepen Gillis Maertens (+ 28 aug.))
1630	2 sept	hoofdman	Charles Voet
1632	6 mei	hoofdman	Chaerles Voet (hij verving Guillaume de Pachtere, overleden)

Hij werd op 9 juli 1633 tijdelijk onbeschikbaar (wegens ziekte?) en werd vervangen door raadslid Philips Sproncholf. Acht dagen eerder had hij ook al zijn testament opgemaakt (zie verder).

Hij overleed tussen 1633 en 1637. Zijn bezittingen werden verdeeld over zijn ooms en tantes of hun kinderen. Wellicht overleed hij dus ongehuwd of gehuwd maar zonder weduwe of nakomelingen na te laten. Dit wordt bevestigd in de *gen. B. v.d. Straeten* (en in FG 789 f° 16v) die hem noemt: ongehuwd overleden op 4 september 1636. Een purgatieve rekening van 1639 op zijn staat van goed²⁴⁵ opgemaakt op 17 maart 1637, vermeldt dat hij al op 1 juli 1633 een testament had opgemaakt (de executeurs ervan in 1639 waren zijn kozijn Antonius Voet fs Antonius en mr. Alexander Barvoet (een verwante langs zijn moederskant). De rekening heeft het slechts over zes staken van erfgenamen (allen ooms en tantes of de kinderen van dezen), niet over de staak van zijn tante Barbara (x Jan de Baey), die dus allicht zelf al overleden was en ook zonder nakomelingen. De *gen. Archief Leiden* noemt hem ongehuwd overleden.

²⁴³SAB, Weesregisters St.-Janszestendeel, boek 15 (1598-1638), f° 132.

²⁴⁴RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 89: (1639) tot profytte vanden sterfhuijse van jo.r Charles Voet die hoir unicq was van jo.e Cornelie van Eyewerve, sijn moeder.

²⁴⁵SAB, Staten van Goed, 1ste reeks, nr. 1486.

VII. quater. – JAN VOET (zoon van VI. – ANTONIUS [III] en Maria van den Hecke). Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* werd hij geboren op 3 september 1550.

Hij huwde bij huwelijkscontract in 1583 voor klerk Jan Sproncholf van de Brugse Vierschaar met Margareta GOVAERT, dochter van heer Geraard en weduwe van Pieter Snouck de jonge.²⁴⁶ Hij werd bijgestaan door Antonius en Daniël Voet, zijn broers, Antoon de Schietere en Frans Cousin, zijn zwagers en heer Otto Stochove, zijn oom. Zij werd bijgestaan door haar vader, jonkvrouw Gelijne van de Mandere, haar 'schoonmoeder' (stiefmoeder) en Jan Losschaert en Jan Bollaert, haar ooms.²⁴⁷ De *gen. B. v.d. Straeten* noemt hem gehuwd op 10 april 1583 met Margareta Govaert (*gevierendeeld: in 1 en 4: in goud een dwarsbalk van sabel beladen met 3 wassenaars van goud; in 2 en 3: in keel 3 ruiten van zilver dwarsbalkgewijs geplaatst*) en haar ouders: Geraard en Anna van Beernem, dochter van Hendrik (en weduwe van Paul Snouck). Zijn schoonvader Geraard Govaert was krikhouder en ontvanger van de heerlijkheid van Gruuthuuse en stokhouder van Brugge.²⁴⁸

Zij leefden beiden nog in maart 1613 toen zij een derde deel in een hofstede in Stalhille verkochten, voortgekomen uit de erfenis van hun schoonvader en vader Geraard Govaert.²⁴⁹

De *gen. B. v.d. Straeten* noemt hem overleden op 27 (maand niet vermeld (overschrijffout?)) 1626 en begraven bij de Dominicanen.

Zij hadden volgende kinderen:

1. **Margareta.** Zij werd gedoopt te Brugge, O.L. Vrouw (2de portie) op 28 januari 1589 (P: Jacobus Peperzele, M: Margareta, echtgenote van Joannes Bollaert). De *gen. B. v.d. Straeten* noemt haar geboren 28 februari 1589.

Zij huwde, na verloving van 29 oktober, de volgende dag te Brugge, O.L. Vrouw (2de portie) op 30 oktober 1612 met Ferdinand MICHIELS, zoon van heer Jacob.²⁵⁰ De *gen. B. v.d. Straeten* noemt hem krikhouder, de *gen. Archief Leiden* baljuw van het Brugse Vrije.

²⁴⁶RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 210. Voor enkele akten die dit echtpaar betreffen, zie: A. VERVENNE & M. VERSCHILDE, *Wettelijke Passeringen heerlijkheden Oostcamp, Buskensambacht, Erckeghem, Roden-Nieuwenhove. Dl. 1: heerlijkheid Oostcamp, s.l. [Oostkamp], Heemkundige Kring Oostkamp, s.d. [2008], p. 27 en p. 28 (uit RAB, Diverse heerlijkheden, nr. 10 (heerlijkheid Oostcamp), wettelijke passeringen, reg. 13, f° 16v en 21v).*

²⁴⁷RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 210.

²⁴⁸W. VAN HILLE, 'Famille Pierloot', in: (ed.) CH. VAN RENYNGHE DE VOXVRIE, *Tablettes des Flandres*, Doc. 3, pp. 77-78.

²⁴⁹RAB, Brugse Vrije, Registers, nr. 16.055 f° 117.

²⁵⁰Zie ook RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 393: (1616) sr Ferdinande fs d'heer Jacques Michiels ende jo.e Margriete fa jo.r Jan Voet sijn huijsvr. Voor enkele akten die dit echtpaar betreffen, zie: A. VERVENNE & M. VERSCHILDE, *Wettelijke Passeringen ...*, zie hoger, p. 60, 67, 71 en 86 (uit RAB, Diverse heerlijkheden, nr. 10 (heerlijkheid Oostkamp), wettelijke passeringen, reg. 17 f° 121, reg. 18, f° 51v, reg. 19 f° 46v en reg. 20 f° 142).

Zij overleed te Brugge St.-Walburga op 6 en werd begraven op 7 oktober 1638. Hij overleed kort erna op 2 december 1638.²⁵¹ Hun minderjarige kinderen waren in 1639 onder voogdij van Jacob Michiels en jonkheer Jan Baelde Vasquez.²⁵²

2. **Maria.** Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* werd zij geboren op 19 december 1592 (de tekst vermeldt verkeerdelijk 1692), overleed ze ongehuwd en werd ze begraven bij de Dominicanen.

VII.quint. – GHELEYN VOET (zoon van VI. – ANTONIUS [III] en Maria van den Hecke). Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* werd hij geboren op 14 oktober 1554.

Hij huwde te Brugge O.L. Vrouw (1ste portie) op 8 oktober 1576²⁵³ met jonkvrouw Maria VAN DER MANDELE of MANDERE (weduwe van Jacob fs Joos van Tortelboom²⁵⁴), dochter van Claude²⁵⁵ (en Geertrui Damman vlgs. de *gen. B. v.d. Straeten*). Zij worden vermeld in koop- of verkoopakten van 17 maart 1582 en 26 maart 1585 betreffende landen in Oostkerke en schuldverderingen.²⁵⁶ Zij overleed voor 1601. Hij huwde opnieuw met Catheline VERSPRYNGHEL, die in of kort voor 1613 overleed.

Volgens de *gen. B. v.d. Straeten* overleed hij op 29 maart 1602.

Hij had uit het eerste huwelijk volgend kind, dat op 1 februari 1601 onder voogdij kwam van de heren Antonius Voet en Geraard Govaert:²⁵⁷

1. Passchyne.

Hij had uit het tweede huwelijk volgende kinderen, die op 20 juni 1613 onder voogdij kwamen van Jan Voet en Adriaan Stalpaert:²⁵⁸

²⁵¹ Voor hun overlijdensdata zie ook SAB, Registers van de Zestenden, St.-Janszestendeel JAN/0223 (akte van 13 augustus 1672 die citeert uit hun staat van goed). J.-J. GAILLIARD, *Bruges et le Franc*, dl. II, Brugge, 1858, pp. 393-394 vermeldt nog dat Ferdinand Michiels (fs Jacob Michiels en Catharina Hoofman), geboren was op 11 maart 1591, krikhouder van het Brugse Vrije van 1631 tot 1636 was en overleed op 2 december 1636. Jacob Michiels had in de Brugse St.-Walburgakerk in de St.-Michielskapel het altaar in marmer laten maken, alsook een glasraam, versierd met hun wapens en deze van hun kinderen, waaronder Michiels-Voet.

²⁵² Voor een akte betreffende deze kinderen, zie SAB, Oorkonden private aangelegenheden, 2de reeks, nr. 871 van 21 november 1654.

²⁵³ Het huwelijksregister vermeldt: *Gislenus Voets et d(omicel)la Maria vid(u)a Jacobi fs Jodocus van Tortelboom*, de familienaam van zijn echtgenote wordt dus niet vermeld, enkel de familienaam van haar eerste man. Bij het maken van een naamindex heeft men dit niet opgemerkt en verkeerdelijk aan Maria de familienaam van Tortelboom gegeven ...

²⁵⁴ SAB, Reg. prot. klerken Brugse Vierschaar, nr. 841 (.1576-1578), p. 163.

²⁵⁵ RAB, Index Casetta, II (stad Brugge), p. 336.

²⁵⁶ RAB, Brugse Vrije, Registers, nrs. 16.050, f° 195 en 16.051, f° 178.

²⁵⁷ SAB, Weesregisters, St.-Janszestendeel, boek 15 (1598-1638), f° 18v-19.

²⁵⁸ SAB, Weesregisters, St.-Janszestendeel, boek 15 (1598-1638), f° 206.

2. Ghelein.

Vlgs. de *gen. B. v.d. Straeten* overleden te Middelburg in Zeeland.

3. **Joanna.** Zij verloofde zich te Brugge, St.-Walburga (in het huis van Judocus van de Walle) op 13 juli 1625 met Cornelis PIERENS, zoon van Sebastiaan (getuigen: Antonius Voet en Judocus van de Walle). Zij huwden na huwelijkscontract verleden voor Joos Van de Walle, *notaris publicq* te Brugge op 30 juli 1625. Hij werd geassisteerd door Steven Pieters en Pieter Schelhaevere, zijn ooms, zij werd geassisteerd door Antonius Voet, *huer rechtsweeer*, jonkvrouw Margriete Govaert, echtgenote van Jan Voet, *haer schoonmoye*, Cornelis de Paen(n) ehue., *schoonvaeder* en Adriaen Stalpaert, *schoonoom*. (Opm.: VII. – Antonius is wel haar oom en niet zwager, Margriete Govaert (echtgenote van Jan Voet) een aangegetrouwde tante. ...) De *gen. B. v.d. Staeten* noemt haar (kerkelijk) gehuwd op 25 augustus 1625.

Zij overleed te Brugge op 22 augustus 1662, een weduwnaar en drie kinderen nalatend. Haar staat van goed bleef bewaard en bevat hun huwelijkscontract.²⁵⁹ Uit deze staat blijkt dat Cornelis Piereus schoenmaker was, dat zij een winkel van voedingswaren uitbaatte en dat zij woonden aan de oostzijde van het *Gheernaertstraetkin* te Brugge. De staat vermeldt (f° 13) in de rubriek *baete van onghesneden ledere, ghemaecte schoen als andere wynckelwaere* (alles op waarde geschat door twee vrije schoenmakers op 27 december 1662): *seulledere, hennenledere, besaemen, bellen, stucken brochen ende andere wynckelwaere*, naast *ghemaecte mans-, vrouwen, knechtens, meyskens ende kynder schoens* en onder de rubriek winkelwaren (f° 14): *boter, caes, eyeren, zoudt, zeepe ende andere diergel(ijcke) wynckelwaere*.²⁶⁰ In de rubriek *baeten van inschulden* defileren de namen van niet minder dan een 100-tal personen die nog geld schuldig waren van levering van schoenen. Er werd blijkbaar veel op krediet gekocht!

In een tweede deel wordt de tak van JACOB VOET (VII.bis) besproken, de tweede zoon van VI. – ANTONIUS [III] en Maria VAN DEN HECKE. Ca. 1580 week hij met zijn gezin uit vanuit Brugge naar Antwerpen. In de volgende generaties weken anderen nog verder uit naar de Noordelijke Nederlanden: Middelburg, Amsterdam, Utrecht, Zwolle, Dordrecht en Rotterdam. In Antwerpen en de Noordelijke Nederlanden waren ze actief in diverse kunstambachten, in de handel en als militairen in Spaanse dienst in Noord-Italië. De afstamming kon gevolgd worden in Rotterdam tot ca. 1950.

²⁵⁹ SAB, Staten van goed, 2de reeks, nr. 1.165.

²⁶⁰ Hier lezen we ook de waarde van eieren: *vyer hondert eyers ten prijse van seven schell ses grooten 't hondert compt de somme van I Lb X sch gr.* 100 eieren kostten dus 7 schellingen 6 groten of aan 12 groten/schelling: 90 groten. Een ei in 1662 kostte dus iets minder dan 1 groot.